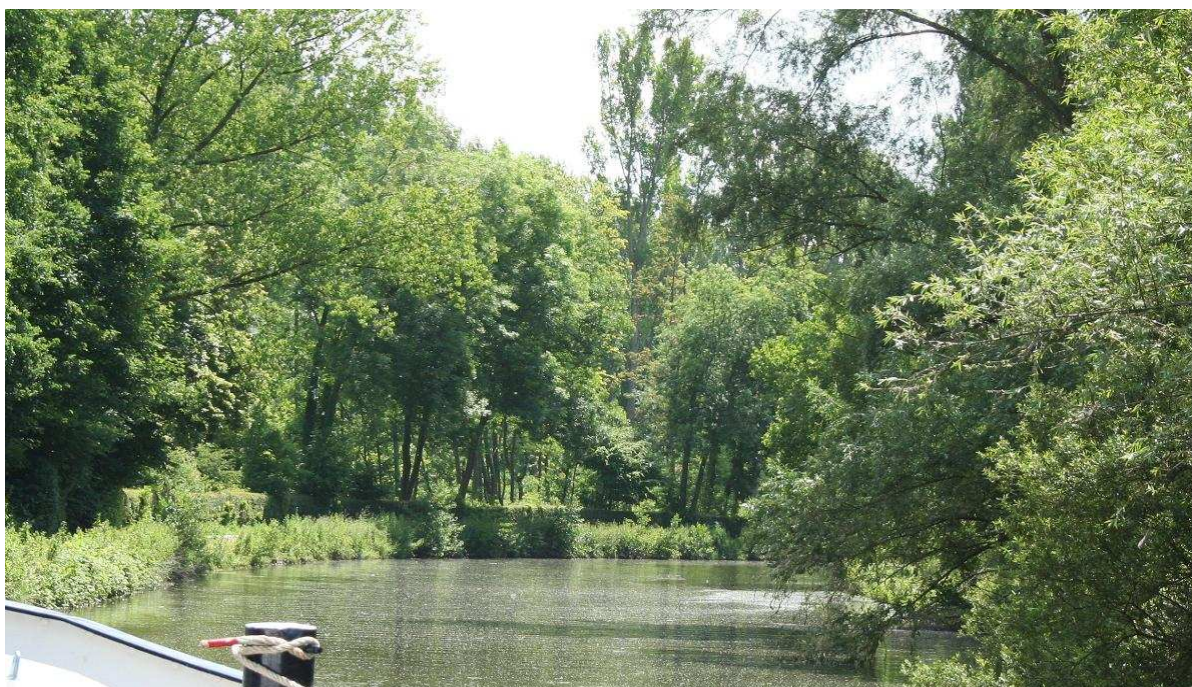

rapport

Bekkenvoortgangsrapport 2009

Denderbekken

April 2010

Colofon

Secretariaat Denderbekken
p/a VMM, A. Van de Maelestraat 96, 9320 Erembodegem
T 053 72 66 32
F 053 70 42 76
Secretariaat_dender@vmm.be

Secretariaat Waterschap Dendermeersen en secretariaat Waterschap Land van Aalst
Gouvernementstraat 1, 9000 Gent
T 09/267 82 58
waterschap.dendermeersen@oost-vlaanderen.be
waterschap.landvanaalst@oost-vlaanderen.be

Secretariaat Waterschap Bellebeek en secretariaat Waterschap Mark
Provincieplein 1, 3010 Leuven
T 016/26 75 70
deelbekkenwerking@vlaamsbrabant.be

Woord Vooraf

Voor u ligt het tweede bekkenvoortgangsrapport van het Denderbekken. Met dit bekkenvoortgangsrapport 2009 willen we u informeren over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen van het Denderbekken. U leest er welke vooruitgang er is geboekt en welke acties in 2009 zijn uitgevoerd. Uiteraard staan we stil bij een aantal aandachtspunten en knelpunten en rapporteren we over de werking van de bekken- en deelbekkenstructuren.

Ook in 2009 zijn weer belangrijke stappen voorwaarts gezet. Wij denken hier bijvoorbeeld aan de inspanningen die een oplossing bieden voor de wateroverlastproblematiek op de Marke: te Sint-Pieters-Kapelle werd een overstromingsgebied gerealiseerd stroomopwaarts de Van Nerommolen.

Een ander speerpunt in het waterbeleid blijft de verdere uitbouw en optimalisering van de waterzuiveringsinfrastructuur. Ook hier werd een belangrijke vooruitgang geboekt: in de periode 2008-2009 werden enkele belangrijke rioleringsprojecten uitgevoerd waardoor de zuiveringsgraad van het Denderbekken gevoelig steeg.

Daarnaast zijn er ook op ecologisch vlak heel wat acties uitgevoerd: op verschillende plaatsen in het stroomgebied van de Marke werden vismigratieknelpunten weggewerkt. Bovendien werden er in de loop van 2009 langs de Dender 35 natuurvriendelijke fauna-uitstapplaatsen ingericht.

We moeten wel beseffen dat er nog heel veel werk is. Dit blijkt onder andere uit de talrijke acties, zowel uit bekken- als deelbekkenbeheerplannen, die nog moeten opgestart en verder uitgewerkt worden. Dat de weg nog (heel) lang is blijkt ook uit het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde, dat momenteel voorligt bij de Vlaamse Regering. Uit dit plan blijkt immers dat we de door de Europese Kaderrichtlijn Water vooropgestelde goede toestand tegen 2015 wellicht niet zullen halen voor 177 van 182 Vlaamse oppervlaktewaterlichamen.

We dragen een belangrijke verantwoordelijkheid om de potenties die er in het Denderbekken zijn om wel de goede toestand te halen, op korte termijn te realiseren. Het is daarom belangrijk dat we samen met alle betrokken partners die verantwoordelijkheid ten volle opnemen en proberen om samen – zeker in tijden van budgettaire beperkingen – na een welafgewogen prioritering de juiste keuzes te maken. Wij willen hier dan ook graag aan meewerken en via een constructief debat binnen het bekkenbestuur komen tot een meerwaarde op het terrein.

Zo werd ik als voorzitter van de bekkenbesturen van het Bovenschelde- en van het Denderbekken ook gewezen op de problematiek van de bodemerosie, die in de beide bekkens aanzienlijk is. Om de noodzakelijke integrale aanpak van bodemerosie in de kijker te zetten heb ik in het kader van de bekkenwerking en in overleg met de belangrijkste actoren het initiatief genomen voor de inrichting van een studievoormiddag rond erosie die doorging op vrijdag 13 november 2009 te Maarkedal, waar een constructief debat gevoerd werd met meer dan 200 landbouwers, waterbeheerders, lokale bestuurders en ambtenaren. De tien daaruit resulterende beleidsaanbevelingen zullen verder jaarlijks opgevolgd worden.

Met vriendelijke groeten

André Denys

Gouverneur van Oost-Vlaanderen

Voorzitter van het bekkenbestuur van het Denderbekken

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen	6
2.1	Algemeen overzicht	6
2.2	Rapportering 2009	8
3	Opstap naar de volgende (deel)bekkenbeheerplannen	16
3.1	Visie IWB	16
3.2	Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties	16
4	Rapportering uit de structuren	19
4.1	Bekkenbestuur	19
4.2	Bekkenraad	19
4.3	Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat	19
4.4	Waterschappen	20
5	Advisering Investeringsplannen en Optimalisatieprogramma VMM	21
5.1	Optimalisatieprogramma	21
5.2	Technische Plannen van Aquafin	23
5.3	Investeringsprogramma's waterbeheerders	23
6	Aanbevelingen	27
	Bijlage 1: Overzicht stand van zaken acties bekkenbeheerplan en deelbekkenbeheerplannen	28
	Bijlage 2: Stand van zaken OP-projecten Denderbekken	56
	Bijlage 3: Stand van zaken algemene acties Waterschap Bellebeek en Waterschap Mark	61

1 Inleiding

Artikel 50 van het decreet Integraal Waterbeleid stelt dat er jaarlijks een bekkenvoortgangsrapport moet worden opgemaakt. Het moet een geïntegreerd voortgangsverslag van de stand van uitvoering van het bekkenbeheerplan (inclusief deelbekkenbeheerplannen) zijn en een opgave bevatten van de nog te verrichten activiteiten en te nemen maatregelen ter uitvoering van het bekkenbeheerplan. Het decreet Integraal Waterbeleid legt ook de procedure voor het bekkenvoortgangsrapport vast:

- Het bekkensecretariaat maakt het ontwerp bekkenvoortgangsrapport op;
 - Het ontwerp bekkenvoortgangsrapport wordt ter advies voorgelegd aan de bekkenraad;
 - Het bekkenbestuur stelt het bekkenvoortgangsrapport vast;
 - Het bekkenvoortgangsrapport wordt vervolgens overgemaakt aan de CIW, aan de voor integraal waterbeleid bevoegde minister en aan de betrokken waterschappen.
- Het bekkenvoortgangsrapport wordt op het bekkensecretariaat ter inzage gelegd.

Het bekkenvoortgangsrapport is dus een operationeel instrument om de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen op te volgen. Het bekkenvoortgangsrapport bevat ook de maatregelen die nog moeten genomen worden om de plannen uit te voeren.

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport handelt over het tweede jaar (2009) van de planperiode van de huidige en eerste generatie bekken- en deelbekkenbeheerplannen (2008 – 2013). Basis voor het opstellen van het bekkenvoortgangsrapport zijn de gegevens inzake planning en uitvoering van de acties aangeleverd door de verschillende initiatiefnemers.

Het bekkenvoortgangsrapport schetst diverse aspecten in verband met de uitvoering van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen. Hierbij wordt de focus gelegd op een aantal zwaartepunten en aandachtspunten die betrekking hebben op de voortgang van acties in het Denderbekken. De rapportering over de voortgang van de acties gebeurt vanuit een thematische benadering, overeenkomstig de in het (deel)bekkenbeheerplan vastgestelde krachtlijnen, thema's en sporen.

Naast een weergave van de stand van zaken van de acties wordt een vooruitblik gegeven over de verdere planning op korte termijn voor de uitvoering van de acties uit het (deel)bekkenbeheerplan. Het bekkenvoortgangsrapport rapporteert ook over de werking van de bekken- en deelbekkenstructuren. Daarnaast wordt een kort overzicht gegeven van de adviezen op het Optimalisatieprogramma en de Investeringsprogramma's die in 2009 door het bekkenbestuur werden uitgebracht. Tenslotte worden enkele aanbevelingen meegegeven. Alle informatie over de bekkenstructuren en de documenten waarnaar het bekkenvoortgangsrapport refereert, zijn terug te vinden op www.bekkenwerking.be. De deelbekkenbeheerplannen kan u raadplegen op de websites van de provincie Oost-Vlaanderen (http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/water/integraal/index.cfm) en de provincie Vlaams-Brabant (<http://www.vlaamsbrabant.be/wonen-milieu/water/waterbeleid/deelbekkenbeheerplannen/>).

Een globaal overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van de (deel)bekkenbeheerplannen is terug te vinden in de tabel die als bijlage bij het bekkenvoortgangsrapport is gevoegd. In de tabel wordt voor de acties uit zowel bekken- als deelbekkenbeheerplannen de status ervan weergegeven.

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg Denderbekken d.d. 11 maart 2010, geadviseerd door de bekkenraad Denderbekken in zitting van 23 maart 2010 en vastgesteld door het bekkenbestuur Denderbekken d.d. 14 april 2010.

2 Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekken-beheerplannen

De tabel toegevoegd als bijlage 1 bevat het overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van alle acties van het bekkenbeheerplan, gerangschikt per thema, en de gebiedsspecifieke acties uit de deelbekkenbeheerplannen, gerangschikt per spoor. In bijlage 3 vindt u de stand van zaken van de algemene acties uit de deelbekkens Bellebeek en Marke.

De gerapporteerde stand van zaken van de acties is deze op 31 december 2009.

In onderstaande tekst vindt u meer uitleg over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen, en over een aantal acties die in 2009 in het oog sprongen en/of waarvoor belangrijke stappen gezet zijn.

2.1 Algemeen overzicht

Voor de status van de acties wordt weergegeven in welke fase de acties zich bevinden:

Haalbaarheidsfase (Geel)

Het project en de kaders waarbinnen het gerealiseerd moet worden, worden gedefinieerd. Er wordt nagegaan of het project past binnen andere bestaande plannen, wet- en regelgeving. Bepaalde aspecten worden bestudeerd. De bestudeerde aspecten kunnen verschillen vertonen afhankelijk van de initiatiefnemer: bv financiële mogelijkheden, juridische gevolgen, samenwerkingsmogelijkheden, inzet personeel, timing, betrokkenen.

Studiefase (Groen)

Uitwerken van de plannen en bestek voor uitvoering van het project.

Uitvoeringsfase (Lichtblauw)

Vanaf de aanbesteding.

Uitgevoerd (Donkerblauw)

Na oplevering.

Stilgelegd (Rood)

Onderbreking van de uitvoering ten gevolge van bepaalde ontwikkelingen.

Stil (Oranje)

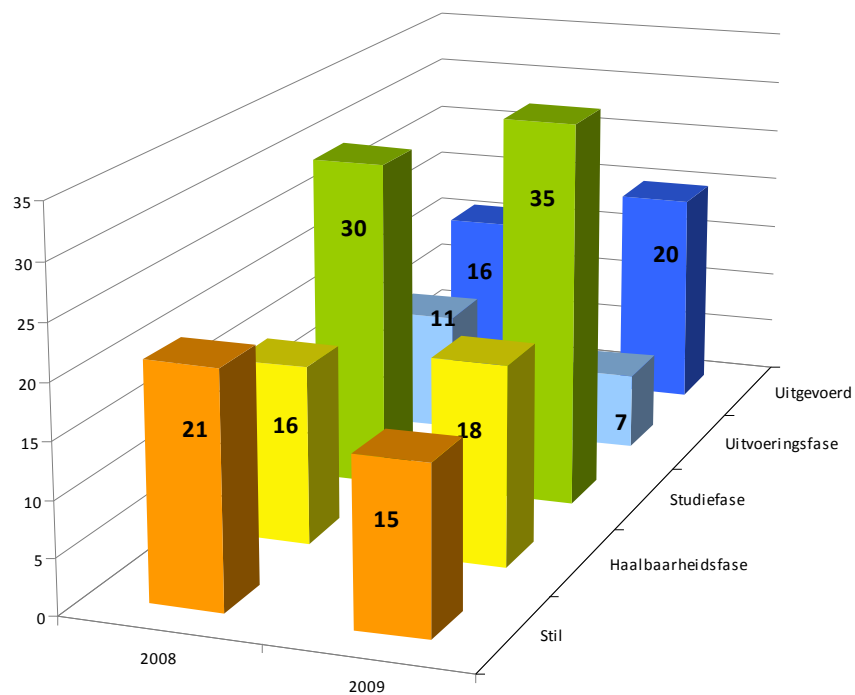
Er gebeurt niets.

Doorlopend (Grijs)

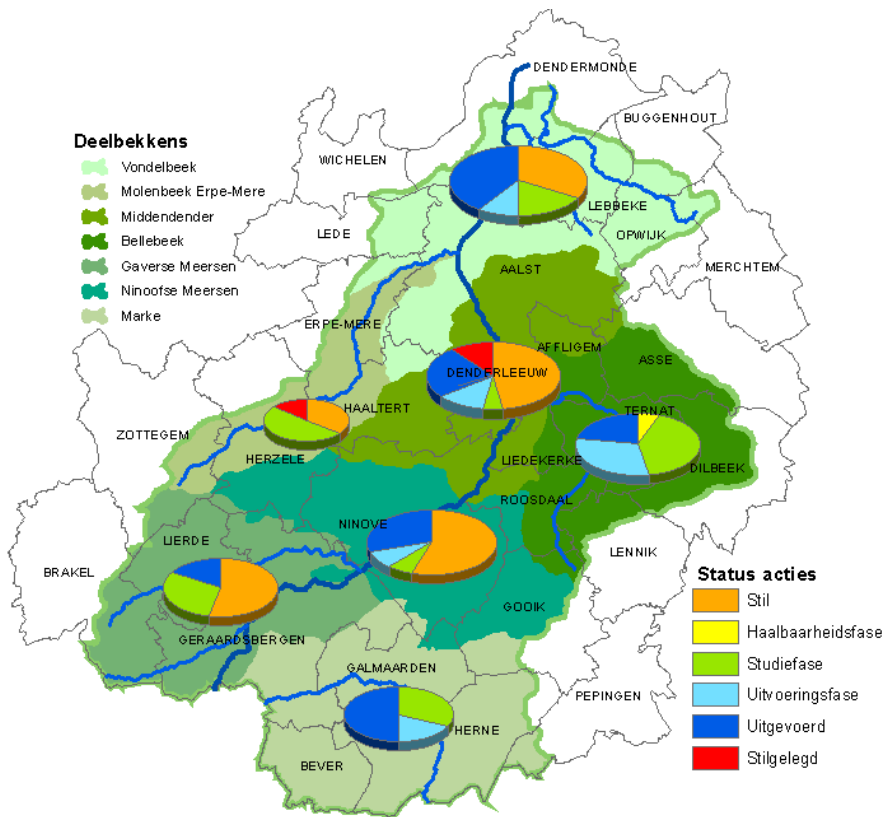
Acties die een permanente of recurrente uitvoering veronderstellen en waarvoor geen start of eindpunt van de actie kan worden aangegeven, dikwijls gefinancierd vanuit onderhoudsbudget.

Figuur 1 vat de status van de acties uit het bekkenbeheerplan samen en vergelijkt die met de stand van zaken zoals geschetst in het bekkenvoortgangsrapport 2008. Aangezien voor het huidige bekkenvoortgangsrapport de statusrapportering verder op punt werd gesteld, werden de statussen 'studiefase', 'voorontwerpfase' en 'ontwerpfase' uit het bekkenvoortgangsrapport 2008 in deze figuur samengebracht onder de categorie 'studiefase'. De acties die doorlopend of permanent in uitvoering zijn (10 acties) worden niet weergegeven in Figuur 1.

Figuur 2 geeft de status van de acties uit de deelbekkenbeheerplannen. Hierbij dienen we te vermelden dat de grafieken van diverse deelbekkens met elkaar vergelijken niet altijd opportuun is. De methodologie van rapportering en de mate waarin acties of zeer specifiek of zeer algemeen zijn beschreven, kan verschillen per deelbekkenbeheerplan en vertaald zich ook in de getoonde grafieken. Ook hier worden de acties die doorlopend of permanent in uitvoering zijn niet weergegeven in Figuur 2.

Figuur 1: Status van de acties uit het bekkenbeheerplan voor 2008 en 2009.

Figuur 2: Status van de acties uit de deelbekkenbeheerplannen voor 2009.

2.2 Rapportering 2009

2.2.1 Wateroverlast en watertekort voorkomen

2.2.1.1 Bergen

De bekkenbeheerplannen geven aan waar de waterbergingsgebieden en de waterconserveringsgebieden overlappen met een nog niet-ontwikkelde, harde gewestplanbestemming: de zogenaamde *signaalgebieden*. Deze voor water belangrijke gebieden worden in kader van de drietrapsstrategie 'vasthouden-bergen-afvoeren' geëvalueerd om de belangrijke gebieden optimaal te behouden voor ruimte voor water en te vrijwaren van bebouwing en verharding. Na de opmaak van een handleiding in 2009 kan in 2010 effectief gestart worden met de toetsing van een eerste reeks signaalgebieden (**A 1 – A 2 – A 9 – A 12 – A 20 BBP**).

Te Sint-Pieters-Kapelle stroomopwaarts de Van Nerommolen werd een overstromingsgebied gerealiseerd op de Marke (**A 5 BBP**). De werken werden afgerond in juli 2009.

Ook op de zijbeken van de Marke bestaat de noodzaak om overstromingsgebieden te realiseren. Er wordt gewerkt aan de aanleg van een overstromingsgebied op de Harebeek, Beverbeek en Scheibeek te Herne en Galmaarden (**A 7 BBP**). De MER-ontheffingsprocedure voor de overstromingsgebieden Beverbeek en de Scheibeek zal gestart worden. Het voorontwerp van het overstromingsgebied Harebeek is opgemaakt, de vergunning zal aangevraagd worden in 2010. Het voorontwerp van de overstromingsgebieden op de Scheibeek en de Beverbeek is i.f.v. de resultaten van de MER en de passende beoordeling.

Het (Voor)ontwerp voor het vismigratieknelpunt op de Molenbeek (Zandbergen) werd in 2009 opgemaakt (**A 10 BBP**). Het knelpunt bij deze actie is het feit dat de eigenaar geen werken wil laten uitvoeren op zijn perceel uit vrees voor verzakkingen. Het project ligt nu stil.

De bouwvergunning voor een nieuwe gravitaire ontwateringsconstructie voor het Denderbellebroek (**A 13 BBP**) werd afgeleverd in augustus 2009. De werken werden gestart op 1 november 2009 waarna voorafgaand onderzoek en studie werd uitgevoerd. De effectieve werken op het terrein zijn aangevat op 1 februari 2010 en zullen beëindigd zijn tegen eind 2010.

Op de OWKM Molenbeek (Zandbergen) zijn drie gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG) gepland (**A 15 BBP**): een GOG aan de Vuilstraat te Smeerebbe-Vloerezegem, een GOG op de Ophasseltbeek opwaarts de N42 en een GOG op de Moenebroekbeek opwaarts de N42. Er is een voorontwerp opgemaakt voor de drie overstromingsgebieden. Er is een MER-ontheffing gebeurd voor het overstromingsgebied op de Ophasseltbeek en het overstromingsgebied op de Moenebroekbeek. Een MER-ontheffing en passende beoordeling werd opgemaakt voor het overstromingsgebied opwaarts de Vuilstraat. Voor de locatie van het overstromingsgebied Moenebroekbeek is een arrest uitgesproken. Er wordt gewacht tot dit arrest is uitgevoerd. De procedure voor de realisatie van de overige overstromingsgebieden wordt verder gezet.

De OWKM Vondelbeek is afgewerkt (**A 17 BBP**). In het voorjaar 2009 werd een lokaal wateroverleg (met ondermeer bewoners) georganiseerd. Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt, maar verder overleg is genoodzaakt.

Door VMM-AOW worden Overstromingsrisicobeheerplannen (ORBP) opgemaakt. De resultaten zullen vanaf medio 2010 ter beschikking zijn (**A 19 BBP**).

Het Waterbouwkundig Labo van MOW zal een update van de risicokaart van de Dender maken (**A 21 BBP**). De opmaak van de nieuwe versie is in 2010 gepland, daarna verder volgens de timing van de Europese Richtlijn Overstromingen.

Een knelpunt bij **A 5**, **A 7** en **A 15** is de problematiek in verband met de toepassing van Financiële Instrumenten in nieuw aangelegd overstromingsgebieden. Momenteel kan men enkel voor de percelen die gelegen zijn in een overstromingsgebied dat werd afgebakend in een goedgekeurd bekkenbeheerplan, deelbekkenbeheerplan of stroomgebiedbeheerplan beroep doen op deze financiële instrumenten. De mogelijkheid voor tussentijdse afbakeningen van overstromings-

gebieden zal besproken worden in een voorstel tot vereenvoudiging van procedures binnen de ad hoc Werkgroep Vereenvoudiging en Afstemming Regelgeving¹.

Binnen het Ambtelijk Bekkenoverleg is er begrip voor het feit dat er zich in de loop van de planperiode noden op het terrein kunnen voordoen die de aanleg van een overstromingsgebied vereisen. De huidige bepalingen in het decreet vereisen een afbakening van overstromingsgebieden in een (deel)bekkenbeheerplan. Er wordt dan ook benadrukt dat de procedure voor de realisatie van overstromingsgebieden juridisch correct dient te gebeuren alsook dat er betrokkenheid en inspraak mogelijk moet zijn van de CIW-partners in het Ambtelijk Bekkenoverleg.

In 2009 werden het provinciaal RUP "Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek" en het provinciaal RUP "Overstromingsgebied Zarlarding Kalsterbeek" goedgekeurd door Minister van Ruimtelijke Ordening (06/07/2009). Het PRUP Kalsterbeek dient om de functie waterberging van het bestaande gecontroleerde overstromingsgebied te vereenzelvigen met de ruimtelijke bestemming. Het PRUP Terkleppebeek daarentegen dient als voorbereiding voor het realiseren van een gecontroleerd overstromingsgebied opwaarts Everbeek-Beneden (**actie P9 dBBP Gaverse Meersen**). De vzw Omer Wattez heeft echter bezwaar aangetekend tegen de goedkeuring van beide RUP's. Momenteel wordt het dossier behandeld door de Raad van State.

In het bekkenvoortgangsrapport 2008 werd aangegeven dat de provincie Oost-Vlaanderen een studie was gestart rond het provinciaal domein de Gavers (**actie P11 dBBP Gaverse Meersen**). Het betrof een onderzoek naar waterberging en vismigratie. Eind 2009 werd de studie afgewerkt. Er werden maatregelen geformuleerd naar waterberging langs de Raspaillebeek (O5187) en de Steenborrebeek (O5185). Een gecontroleerd overstromingsgebied langs de Steenborrebeek werd tot op het detail van uitvoeringsbestek uitgetekend. Daarnaast werden enkele vispaaiplaatsen verspreid over de Gaverplassen en een vismigratieloopt vanuit de Dender (pand afwaarts stuw van Idegem) naar de Gaverplassen meer in detail uitgetekend. Voor de vismigratieknelpunten in de Steenborrebeek en Raspaillebeek werden oplossingen geformuleerd.

Momenteel is de Steenborrebeek gekanaliseerd van het moment dat de waterloop langs de huidige provincieaal domein stroomt. Langs de huidige loop is er te weinig ruimte om de waterloop terug een natuurlijk karakter te geven. Het verplaatsen van de Steenborrebeek naar de Gemene Meers is een optie om de natuurlijke structuur van de waterloop te herstellen en om een ecologische verbinding te maken tussen de Dender en het Raspailleboscomplex.

2.2.1.2 Afvoeren

Voor de nieuwbouw van de stuw in Geraardsbergen (**A 30 BBP**) is de opmaak van de voorbereidende studies gestart op 1 oktober 2008. Het kennisgevingsdossier MER werd in december 2009 betekend aan de belanghebbende instanties en overheden.

De Sint-Annabrug te Aalst wordt herbouwd (**A 38 BBP**): de hefbrug wordt vervangen door een moderne kantelbrug. De aanbesteding gebeurde op 24 juni 2008, de werken startten 1 augustus 2009. Het einde van de werken is voorzien voor het voorjaar 2011.

Afstemming ruimingsbeleid provincie – gemeenten (dBBP Bellebeek 07-04_A37, dBBP Marke 07-07_A27)

Een belangrijke actie in de (deel)bekkenbeheerplannen is dat het beheer van de waterlopen tussen de verschillende waterloopbeheerders wordt afgestemd. Hiertoe stelt de provincie Vlaams-Brabant de bestekteksten van de ruimingen ter beschikking van de gemeenten in het Marke- en Bellebeekbekken en spoort ze de gemeenten aan eenzelfde onderhoudsstrategie te volgen, namelijk de uit te voeren werken te beschrijven per waterloopvak waardoor een gedifferentieerde aanpak mogelijk is. De indeling in waterloopvakken zal in de toekomst sowieso moeten gebeuren voor de functietoekenningen.

¹ De CIW hechtte haar goedkeuring aan een voorstel van de ad hoc werkgroep Vereenvoudiging Regelgeving voor het uitwerken van een voorstel tot vereenvoudiging en afstemming van de regelgeving inzake integraal waterbeleid. Het voorstel tot vereenvoudiging zal gefaseerd voorgelegd worden aan de CIW. In december 2009 werd een voorstel tot vereenvoudiging van beleidsdocumenten voorgelegd, in maart 2010 een voorstel tot vereenvoudiging structuren en in mei 2010 een voorstel tot vereenvoudiging van procedures. Een globaal voorstel, waarbij de aspecten beleidsdocumenten, structuren en procedures onderling afgestemd zijn, wordt in juli 2010 aan de CIW voorgelegd.

De Vlaams-Brabantse gemeenten die waterlopen hebben in het Denderbekken krijgen de kans om de oppervlakkige ruimingswerken en maaierwerken van 3de categorie waterlopen samen met die van de provincie aan te besteden, waarbij zij weliswaar verantwoordelijk blijven voor hun eigen deel. In 2010 wordt dit project verder uitgewerkt.

2.2.2 Water voor de mens

2.2.2.1 Scheepvaart

Ter hoogte van het Wijngaardveld in Aalst wordt een Regionaal Overslagcentrum gepland (ROC) (**A 45 BBP**). Het terrein werd reeds aangekocht door de stad Aalst. Met de stad Aalst werd in april 2009 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Op dit moment zijn onderhandelingen lopende over een erfpachtovereenkomst zodat W&Z het terrein in beheer krijgt en samen met de stad kan gezocht worden naar een concessionaris.

Door W&Z gebeurt een verderzetting van de opdracht onderwaterbulldozeren (**A 49 BBP**) om nautische redenen om zo een voldoende diepgang te garanderen voor de scheepvaart. Eventueel zou er in de toekomst gebaggerd worden aansluitend bij infrastructuurprojecten op de Dender (sluis Aalst, stuwen enz.).

2.2.2.2 Toerisme en Recreatie

In het kader van het actieplan "Hengelzones langs de Dender" (**A 51 BBP**) plant de Provinciale Visserijcommissie de aanleg van verspreide hengelpaatsen op 3 verschillende locaties langsheen de Dender in de directe omgeving van het centrum van Ninove. Het knelpunt bij deze actie is echter het feit dat bij de PVC de expertise om technische uitvoeringsplannen op te maken ontbreekt. Bij W&Z vormt de aanleg van hengelpaatsen geen prioriteit zolang er geen andere uitvoeringswerken in de omgeving worden opgestart (in de komende 10-15 jaar worden er geen werken voorzien). W&Z kan wegens tijdsgebrek geen technisch-inhoudelijke ondersteuning bieden (opmaak technische uitvoeringsplannen en uitvoeringsbestek). PVC zoekt een oplossing door de uitvoering uit te besteden.

In het kader van de "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde" is het project voor het herinrichten van het wandelpad Oud Sas tot aan de Bogaerdbrug momenteel in studiefase (**A 54 BBP**).

2.2.2.3 Onroerend Erfgoed

In het kader van de totale herwaardering van de oude Dender in de binnenstad van Dendermonde wordt de Vlasmarktbrug herbouwd (**A 58 BBP**). De aanbesteding gebeurde op 10 december 2008. De werken zijn gestart in mei 2009 en werden beëindigd op 26 maart 2010.

Het doel van de actie "Water in de stad" (**A 63 BBP**) is om via inventarisatie te komen tot een kaart en een lijst met mogelijke locaties voor projecten m.b.t. herwaardering van water in gemeentelijke of stedelijke kernen in de ruime betekenis van het woord. Het stappenplan voor de uitwerking werd goedgekeurd door de CIW op 16 juli 2009. De actie dient uitgevoerd te worden tegen het tijdstip dat het actie- en maatregelenprogramma van de volgende bekkenbeheerplannen wordt voltooid aangezien de actie kan resulteren in het formuleren van nieuwe, concrete acties. De realisatie van de actie gebeurt in vijf fasen, en wordt gecoördineerd door een bekkenoverschrijdende ad hoc werkgroep.

De fase 1 van het stappenplan werd afgerond in het vierde kwartaal van 2009, waarbij het bekkensecretariaat in samenwerking met het ambtelijk bekkenoverleg informatie vergaarde over typeprojecten die reeds zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn of gepland zijn. Dit om een idee te krijgen van de drijfveren en eventuele knelpunten voor ieder typeproject.

Momenteel bevindt de actie zich in de fase 2 van het plan van aanpak (voorbereiding bevraging). Binnen deze fase wordt een vragenlijst opgesteld die in fase 3 gebruikt zal worden voor de bevraging naar potenties en wordt er per bekken een lijst opgemaakt van te bevragen instanties.

In de volgende fase (3) zal gestart worden met de uiteindelijke bevraging.

2.2.3 De waterkwaliteit verder verbeteren

2.2.3.1 Oppervlaktewater

In 2008 werden de resultaten van het Milieukostenmodel (MKM) t.b.v. het Stroomgebiedbeheerplan op schaal Vlaanderen voorgesteld. Ondertussen zijn ook bekken specifieke marginale kostencurves beschikbaar (**A 65 BBP**). Daar waar het MKM zich voorlopig beperkt tot N, P en CZV, zal vanaf 2010 gezocht worden naar uitbreiding met andere parameters en bijbehorende maatregelen

De voortgang in 2009 van de acties m.b.t. bovengemeentelijke afvalwatersanering kadert grotendeels in het optimalisatieprogramma van VMM-Aquafin: saneringsprojecten, bijkomende KWZI's en optimalisatie van bestaande RWZI's en bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten (**A 68 - A 69 - A 70 BBP**). Een overzicht van de individuele projecten (incl. hun status) is weergegeven in de tabel in bijlage 2.

In de periode 2008-2009 is voor het grootste deel van het Denderbekken de zuiveringsgraad gestegen van ca. 69% naar ca. 78% (dit cijfer is slechts indicatief aangezien geen rekening wordt gehouden met de zuiver gemeentelijke rioleringsprojecten). In het begin van de jaren '90 lag de zuiveringsgraad rond de 30%, er is dus reeds een grote sprong in de goede richting gemaakt. Maar de doelstelling is een zuiveringsgraad van 98%, er is dus nog een lange weg af te leggen.

In de periode 2008-2009 is t.g.v. het uitvoeren van de bovengemeentelijke investeringsprojecten en de gecombineerde gemeentelijke projecten het afvalwater van ca. 26.000 Inwonersequivalenten (zowel huishoudelijke als industriële vuilvracht) bijkomend op een zuiveringsstation aangesloten. In tabel 1 zijn de projecten opgelijst die in de periode 2008-2009 werden opgeleverd.

In deze periode werden ook 2 afkoppelingsprojecten uitgevoerd, waardoor een aanzienlijk continu parasitair debiet kon afgekoppeld worden (zie tabel 1).

Tabel 1: Overzicht van de Bovengemeentelijke investeringsprojecten die in de periode 2008-2009 werden opgeleverd.

Projectnr	Projectnaam	Gesaneerde vuilvracht huishoudelijk + industrieel	Jaar van oplevering	Opmerking
<u>Zuiveringsgebied Aalst</u>		7.489		
20971	Verbindingsriolering Pontweg - Grote Baan	1.012	2008	
20973B	Sanering Zijpbeek	650	2008	
20973C	Sanering Zijpbeek, deel N9	0	2008	aangesloten vuilvracht is bij project 20973B geteld
20424	Collector Metersbeek	670	2008	
20968	Collector Molenbeek Moorsel tot Meldert	1.883	2008	
21486A	Aansluiting Bleregemstraat en Domentveltstraat - deelA	176	2008	
20001	Collector Gudula	1.456	2009	
20974	Collector Molenbeek tot Asse-Ter-Heide	1.642	2009	
20967	Afkoppelen oppervlaktewater Schoubroek - Kerrebroek	0	2009	afkoppelingsproject
<u>Zuiveringsgebied Liedekerke</u>		17.228		
98259	Collector Roosdaal 3de fase	6.011	2008	
95445B	Collector Kerksken aansluitend op Coll.Kampstraat	11.767	2009	

95446B	Coll.Haaltert deel Stationstr. tot aansluiting Coll.Kerksken	4.496	2009	
20963A	Collector Sint-Ulrikskapelle	965	2009	
21762	Afkoppeling Pastinakenstraat	0	2008	afkoppelingsproject
Zuiveringsgebied Galmaarden		908		
20495	Aansluiting Heuvelstraat	633	2008	
97271	Aansluiting Akrenbos	275	2008	
Zuiveringsgebied Sint-Maria-Lierde		194		
20331	PS + PL Kakebeek	194	2009	opwaarts pompstation nog niet in werking wegens aangesloten oppervlakte-water
TOTAAL GESANEERDE VUILVRACHT		25.819		

2.2.3.2 Waterbodems

Op 19 maart 2009 keurde de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid een methodiek goed om de onderzoeksprioriteit voor verontreinigde waterbodems in Vlaanderen vast te leggen (**A 73 BBP**). De methodiek werd opgesteld door de CIW werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie in samenwerking met de OVAM en vloeit voort uit de specifieke regeling voor het onderzoek en de sanering van waterbodems (bodemdecreet²). De methodiek moet toelaten om - vertrekkende vanuit de prioriteiten die gelegd werden in de bekkenbeheerplannen - één globale lijst voor Vlaanderen van prioritair te onderzoeken waterbodems op te stellen.

Conform de methodiek voor de prioritering van te onderzoeken waterbodems in Vlaanderen werd in een eerste fase met behulp van een multicriteria-analyse een theoretische lijst van prioritair te onderzoeken waterbodems gegenereerd. In een tweede fase werd deze voorlopige lijst afgetoetst aan de expertenkennis van de waterloopbeheerder. Uiteindelijk werden een zestigtal trajecten weerhouden.

Op 9 oktober 2009 keurde de CIW het voorstel van de CIW werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie goed om de 15 hoogst gerangschikte trajecten van deze lijst als de 15 "prioritair te onderzoeken waterbodems in Vlaanderen" naar voor te schuiven. Deze trajecten werden tijdens een aantal expertenrondes in samenspraak en in consensus met de waterloopbeheerders en alle betrokkenen bepaald. Deze trajecten zijn zeer duidelijk ecologisch en/of ecotoxicologisch aangetast, en vertonen de hoogste kans op ecologisch herstel. Voor deze 15 waterbodems zal, nadat ze zijn vastgesteld door de Vlaamse Regering, op korte termijn een waterbodemonderzoek uitgevoerd moeten worden. Op 9 oktober 2009 gaf de CIW bijkomend de opdracht aan de werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie om, in het kader van de opmaak van de nota Vlaamse Regering voor het vaststellen van deze lijst van te onderzoeken waterbodems, een financieringsregeling voor het uitvoeren van de waterbodemonderzoeken (2010-2013) en een opstap naar een financieringsregeling voor de eigenlijke sanering van de waterbodems (vanaf 2014) uit te werken. Dit zal gebeuren in 2010.

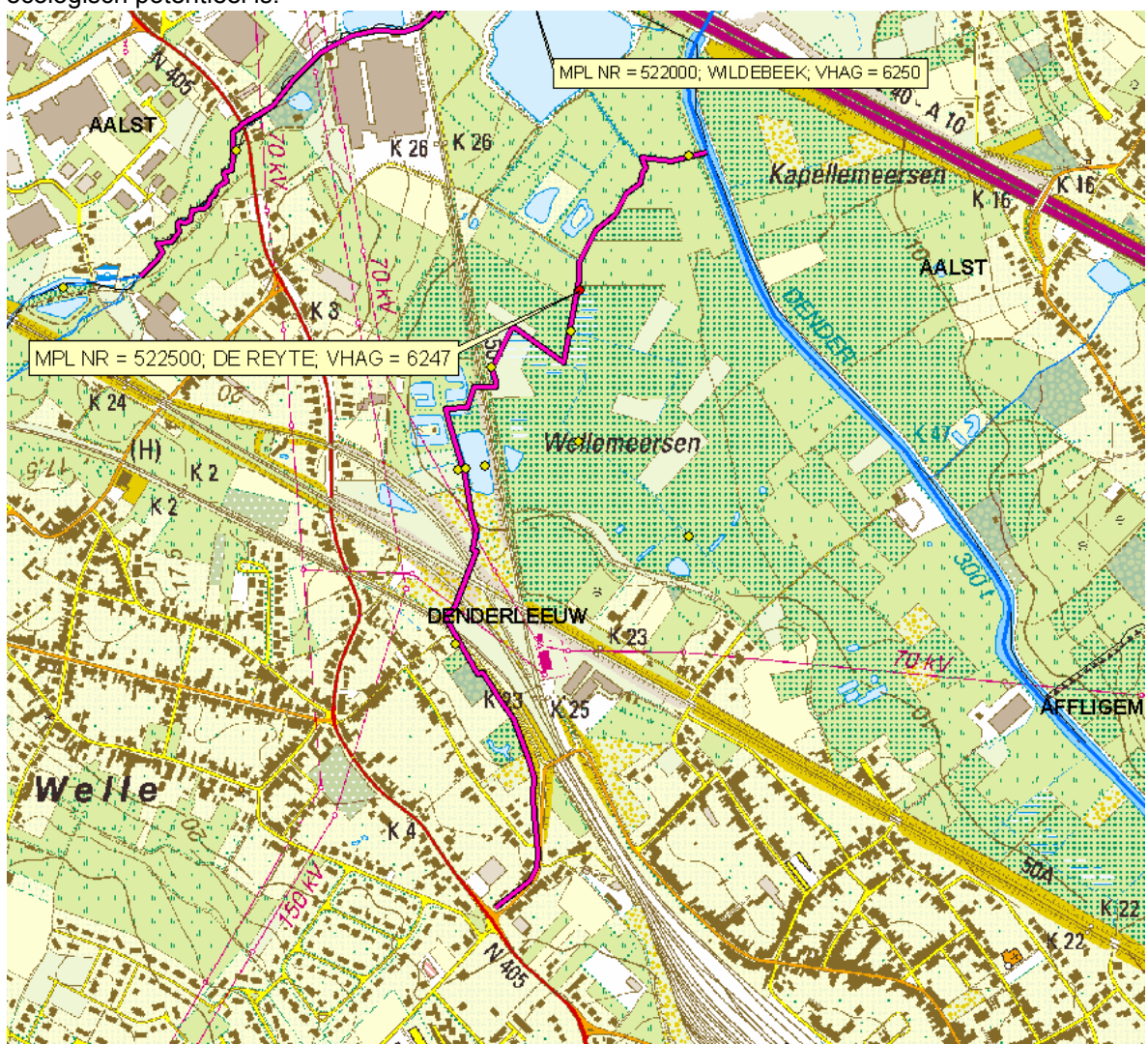
Een volgende stap houdt de uitvoering van de waterbodemonderzoeken in. Wanneer het waterbodemonderzoek aantoonde dat er een ernstige bodemverontreiniging is, dan zal een sanering noodzakelijk zijn. De Vlaamse Regering moet vervolgens die waterbodems vaststellen die gesaneerd moeten worden. Als laatste stap worden de noodzakelijke saneringen effectief uitgevoerd, dit is **A 74** van het bekkenbeheerplan.

Voor meer informatie m.b.t. de methodiek voor de prioritering van te onderzoeken waterbodems (ondermeer de criteria opgenomen in de multicriteria-analyse) en de toepassing ervan wordt

² Decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming [B.S. 22.01.2007]

verwezen naar de website van de CIW (www.ciwvlaanderen.be/studiedagen: Infosessie 'Prioriteitstelling van te onderzoeken waterbodems').

Specifiek voor het Denderbekken kan worden aangegeven dat *De Reyte* (zie figuur 3) te Denderleeuw (VHAG 6247; beheerder = Provincie Oost-Vlaanderen) op de lijst van 15 prioritair te onderzoeken waterbodems in Vlaanderen voorkomt. Uit de analyseresultaten blijkt dat parameters typisch voor huishoudelijk afvalwater (minerale olie, zink, cadmium) nog een overschrijding vertonen. Het traject ligt in ecologisch waardevol gebied (Wellemeersen – Kapellemeersen) met veel ecologisch potentieel. Aan de Wellemeersen staat deze waterloop in open verbinding met Dender. Belangrijk is te vermelden dat het bronniveau zich bevindt in woongebied. Alle grotere lozingspunten van huishoudelijk afvalwater zijn echter opgeheven. Een mogelijk knelpunt voor herstel is een overstort op de grens tussen het woongebied en groengebied. Doorslaggevend argument om dit traject te weerhouden was het feit dat er geen significante lozingen meer zijn en dat er een hoog ecologisch potentieel is.

Figuur 3: Situering van de prioritair te onderzoeken waterbodem De Reyte te Denderleeuw

Eind 2009 werd het startsein gegeven voor de actie '*Herberekening van de sedimentbalans*' (**A 75 BBP**) in de CIW WG Bagger- en Ruimingsspecie. Tegen maart 2010 zal een plan van aanpak uitgewerkt worden met de bedoeling tot een uniforme werkwijze te komen. De opmaak van de sedimentbalansen per bekken zal gebeuren binnen elk bekkensecretariaat zelf en is gepland tegen december 2010.

In het kader van het sedimentvangplan van de VMM (**A 77 BBP**) werden voor 2009 2 sedimentvangen op het investeringsprogramma geplaatst, nl. één op de Molenbeek Erpe-Mere en één op de Vondelbeek. De meeste sedimentvangen zijn gepland langs waterlopen van 1ste categorie, een aantal zullen aangelegd worden langs waterlopen van 2de categorie. Er volgt nog een update van het sedimentvangplan met de uitbreiding met de problematiek in de meer opwaarts gesitueerde (delen van) waterlopen.

Niettegenstaande dat in bekkenvoortgangsrapport 2008 vermeld stond dat de waterbodem van de IJsbroekbeek (O5024) in 2009 zou gesaneerd worden (**Actie z/n dBBP Vondelbeek**), zijn deze werken niet uitgevoerd. De aanbesteding gebeurde wel eind 2008, maar de werken werden geschorst omdat het provinciebestuur de waterbodempakketten in detail wou laten opmeten aan de hand van radartechnologie. Deze opmetingen gebeuren vóór en na de ruimingswerken. Op deze manier kan nagegaan worden of de sanering goed is uitgevoerd. De ruimingswerken zullen starten op 1 maart 2010.

Voorkomen en beperken van sedimenttransport naar de waterloop (dBBP Bellebeek 07-04_A23, 24, 25; dBBP Marke 07-07_A19): De zuidelijke Vlaams-Brabantse gemeenten zijn door hun heuvelend reliëf sterk erosiegevoelig. Om de sedimetaanvoer naar de waterlopen te beperken, is het belangrijk dat erosie op de akkers bestreden wordt. De provincie Vlaams-Brabant begeleidt en ondersteunt zowel landbouwers als gemeenten bij de aanpak van bodemerosie.

- Erosiecoördinatoren (www.vlaamsbrabant.be/erosie):

De meeste Vlaams-Brabantse gemeenten hebben een erosiebestrijdingsplan waarin de knelpunten en mogelijke oplossingen beschreven staan. Bij de uitvoering van de plannen kunnen de gemeenten beroep doen op een erosiecoördinator. De erosiecoördinator biedt de gemeenten ondersteuning en informeert en sensibiliseert alle betrokkenen over de erosieproblematiek. Via het Erosiebesluit kunnen de gemeenten voor de aanstelling van een erosiecoördinator subsidies ontvangen van de Vlaamse Overheid. In de provincie Vlaams-Brabant dienden 24 gemeenten een principeaanvraag tot subsidiëring in bij de Vlaamse Overheid, dit is bijna de helft van de gemeenten in Vlaanderen die een principeaanvraag indienden. Vier van deze gemeenten behoren geheel of gedeeltelijk tot het Denderbekken.

- Erosiebestrijdingsproject Pajottenland (<http://sites.google.com/site/erosiebestrijding200910>):

Om een dynamische waterschapswerking tot stand te brengen, opteerde de dienst waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant ervoor om binnen elke waterschap te werken rond een integraal project. De gemeenten van de waterschappen Zenne-Zuid, Marke en Bellebeek waren vragende partij om een demonstratieproject rond erosiebestrijding op te starten. Het erosiebestrijdingsproject Pajottenland heeft tot doel de landbouwers te overtuigen dat niet-kerende bodembewerkings-technieken zeer doeltreffend zijn om erosie te bestrijden en bovendien economisch haalbaar zijn. In samenwerking met het KBIVB werd er in 2009 een demonstratieve proef aangelegd in Vollezele, Galmaarden. In 2010 zal er een veldbezoekdag plaatsvinden op het demonstratieveld en wordt er een kenniscirkel van landbouwers opgericht, gelijkaardig aan de kenniscirkels in het project BodemBreed dat o.a. in het arrondissement Leuven loopt.

2.2.3.3 Natuur - Ecologie

Het vismigratieknelpunt op de Marke t.h.v. de Driscaertmolen in Galmaarden (**A 92 BBP**) werd in de loop van 2009 opgelost.

In het kader van **A 95 BBP** werden in de loop van 2009 35 natuurvriendelijke fauna-uitstapplaatsen gebouwd langs de Dender op het grondgebied van Geraardsbergen en Ninove.

Het natuurrichtplan (NRP) 'Dendervallei van de gewestgrens tot Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos' (**A 100 BBP**), dat definitief werd goedgekeurd op 14 mei 2009 door de Vlaamse minister H. Crevits, vormt de leidraad voor het toekomstige beheer en de inrichting van dit gebied. Het NRP beschrijft de toekomstvisie voor de natuur in de vallei van de Dender en de bossen op de flankerende heuvels. Het Agentschap voor Natuur en Bos werkte deze visie uit in intens overleg met de lokale belangengroepen (natuurverenigingen, jacht, visserij, landbouw, private boseigenaars, regionaal landschap, enz.), de betrokken gemeente- en stadsbesturen en de

provincie Oost-Vlaanderen. De Vlaamse Landmaatschappij start met een onderzoek naar de haalbaarheid van 2 natuurinrichtingsprojecten.

In kader van de Samenwerkingsovereenkomst "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" tussen de provincie Oost-Vlaanderen en het Vlaams gewest werd er een "actieplan vismigratie" opgesteld dat loopt over de periode 2008-2013. Dit actieplan overlapt met een aantal acties uit de deelbekkenbeheerplannen die handelen over vismigratie. In 2009 werd de opdracht gegeven om een aantal kleinere vismigratieknelpunten in het stelsel van de Molenbeek Zandbergen op te lossen.

Sanering van vismigratieknelpunten op waterlopen in het beheer van de provincie Vlaams-Brabant (dBBP Bellebeek 07-04_A40, dBBP Marke 07-07_A31): De provincie Vlaams-Brabant stelde een actieplan op met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratieknelpunten op de waterlopen van 2de categorie op te lossen. 'Kleine' vismigratieknelpunten worden systematisch opgelost tijdens de gewone herstellingswerken aan waterlopen. In het waterschap van de Marke werden 10 van de 13 vismigratieknelpunten op 2de cat waterlopen uit de databank vismigratie opgelost. Op de Arebeek, Tembroekbeek en Rifrafbeek komen er nu geen vismigratieknelpunten meer voor. De overige 3 op te lossen knelpunten op de Hollebeek betreft private kunstwerken die moeten worden uitgeboken.

2.2.4 Duurzaam omgaan met water

2.2.4.1 Sluitend voorraadbeheer

De Strategische Visie Watervoorziening en watergebruik werd goedgekeurd door CIW op 10 december 2009 en is raadpleegbaar via <http://www.ciwvlaanderen.be/documenten/nts-strategische-visie-watervoorziening-en-watergebruik>. De gebiedsgerichte toepassing hiervan (**A 104 BBP**) is doorlopend in uitvoering.

3 Opstap naar de volgende (deel)bekkenbeheerplannen

3.1 Visie IWB

In deze paragraaf worden voorstellen geformuleerd voor een bekkengerichte invulling van de Waterbeleidsnota. Aangezien momenteel door de verschillende werkgroepen van de CIW gewerkt wordt aan de opmaak van de nieuwe Waterbeleidsnota, is dit voor dit Bekkenvoortgangsrapport nog niet aan de orde.

3.2 Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties

3.2.1 Toevoegen van een actie

Acties kunnen worden toegevoegd omwille van een formele beslissing van de Vlaamse Regering in andere dossiers, in uitvoering van het stroomgebiedbeheerplan, in functie van de nood op het terrein, als opstap naar het volgende bekkenbeheerplan, in het kader van sensibilisering of communicatie, ... In het Denderbekken worden twee nieuwe acties opgenomen in het bekkenbeheerplan.

➤ **A 105: Uitbouw van de toeristisch-recreatieve infrastructuur op en langs de Dender en ontsluiten van de landelijke gebieden langs de Dender voor toeristen en recreanten (TANARIS-project).**

- Thema: Toerisme en recreatie
- Initiatiefnemer: Toerisme Oost-Vlaanderen vzw in samenwerking met toerisme Vlaanderen, Waterwegen en Zeekanaal, de steden en gemeenten.
- Timing: 2009-2011
- Raming:
 - Projectbudget PDPO: 241.834,80€ (Plattelandsproject, vanuit Vlaanderen, EU, Provincie Oost-Vlaanderen)
 - Projectbudget TRP: 317.000€ (Toeristisch Recreatief Project, vanuit Toerisme Vlaanderen)
- Omschrijving: Met het TANARIS-project beoogt Toerisme Oost-Vlaanderen vzw in samenwerking met de steden en gemeenten en de waterwegbeheerder de toeristisch-recreatieve infrastructuur op en langs de Dender op een gestructureerde wijze verder uit te bouwen en de landelijke gebieden die zich langs de Dender uitstrekken beter te ontsluiten voor toeristen en recreanten die gebruik maken van de Dender als groenrecreatieve as.

Watergebonden projectonderdelen:

- Verplaatsen van de aanlegsteiger voor passanten in Ninove (2009/2010)
- Renovatie van de aanlegsteiger voor passanten in Aalst (2010)
- Bouwen van een aanlegsteiger voor passanten in Denderleeuw (2011)

- Motivatie: Het streefbeeld voor het Denderbekken op het vlak van Toerisme en Recreatie stelt dat de waterlopen binnen het Denderbekken en belangrijke aantrekkingspool voor een verscheidenheid aan zachte recreatievormen vormen. Door het uitbouwen van een degelijke recreatie-infrastructuur wordt de impact op het watersysteem en het omringende landgebruik zoveel mogelijk beperkt. De draagkracht van het watersysteem wordt hierbij niet overschreden.

Het TANARIS-project werd door Toerisme Oost-Vlaanderen vzw ingediend als plattelandsproject (PDPO³) in september 2008 voor de oproep 2009. De officiële goedkeuring en bekrachtiging van de minister werd ontvangen op 6 februari 2009. Pas na deze datum werd vanuit Toerisme Oost-Vlaanderen vzw bekendgemaakt dat een aantal acties via een projectsubsidie zullen gerealiseerd worden. Het TANARIS-project ingediend

³ Het Programmeringsdocument voor plattelandsontwikkeling (PDPO) voor de periode 2007-2013 werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 27/10/2006.

bij Toerisme Vlaanderen (TRP), werd in december 2007 goedgekeurd. Maar omdat beide subsidiedossiers samen horen, is de communicatie over het project na februari 2009 gestart. Het Bekkenbeheerplan (inclusief actie- en maatregelenprogramma) werd echter al definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 30 januari 2009.

Er wordt geen impact verwacht op de andere acties uit het bekkenbeheerplan.

Deze actie voldoet niet aan de criteria vooropgesteld in de mededeling van 18 juli 2008 van minister Crevits aan de leden van de Vlaamse Regering. Het bekkenbestuur gaf echter op haar vergadering van 29 september 2008 het signaal dat de acties onder het thema Toerisme en Recreatie belangrijk zijn en dus toch prioritair. Deze redenering volgend krijgt de actie A 105 prioriteit **P 2.2** (*'Acties die niet voldoen aan de criteria uit de mededeling van 18 juli 2008, maar waar het bekkenbestuur wel bijzonder belang aan hecht'*).

➤ **A 106: Jaarlijks opvolgen van de aanbevelingen rond erosie en sedimenttransport geformuleerd op de erosiedag (13 november 2009 te Etikhove-Maarkedal)**

- Thema: Waterbodems
- Initiatiefnemer: Bekkensecretariaat Bovenscheldebekken en Denderbekken.
- Timing: Doorlopend vanaf 2010
- Raming: Personeelskosten
- Omschrijving: Op de studievoormiddag "Erosie in het Bovenschelde- en Denderbekken" werden een tiental beleidsaanbevelingen ter verbetering van de erosieproblematiek uitgewerkt:

Brongericht

1. Brongerichte erosiebestrijding moet beschouwd worden als een onderdeel van een goede landbouwpraktijk. (gericht aan de landbouwers)
2. De gemeenten moeten het inzaaien van groenbedekkers in erosiegevoelige gebieden stimuleren (gericht aan de gemeenten)
3. Niet-kerende bodembewerking en directe inzaai moeten worden gestimuleerd o.m. via bewustmaking en VLIF-ondersteuning. In het kader van de erosiebestrijding moet financiële steun bij aankoop van machines worden uitgebreid naar loonwerkers (gericht aan het Vlaams Gewest)
4. Het stimuleren van meer graslandareaal op erosiegevoelige percelen (gericht aan de landbouwers en de overheden)
5. Het creëren van een kader om beheersovereenkomsten met landbouwers mogelijk te maken in uitbreidingszones van natuur- en bosreservaten (gericht aan het Vlaams Gewest)

Bufferende maatregelen

6. Het beter afstemmen en coördineren van de acties tussen het Vlaams Gewest, de provincies en de gemeenten. (gericht aan alle overheden)
7. De gemeenten moeten meer inspelen op de mogelijkheden van het Vlaams Erosiebesluit:
 - a. Alle erosiegevoelige gemeenten engageren zich om tegen eind 2011 te beschikken over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan
 - b. De gemeenten moeten bij de prioritering van de knelpunten meer rekening houden met de instroom van sediment in waterlopen en rioolstrengen
 - c. De gemeenten versnellen de uitvoering van de onontbeerlijke infrastructuurwerken voor buffering en afdamming
 - d. De bestaande verdeling van de kosten in de verhouding 75/25 (Vlaams Gewest/Gemeente) wordt als correct beschouwd maar de procedure voor subsidieaanvraag zou ingekort en vereenvoudigd moeten worden
 - e. De provincies worden gevraagd een grotere ondersteuning en begeleiding te verlenen bij de opmaak van de ontwerpen voor gemeentelijke dossiers erosiebestrijdingswerken.
 - f. Het Vlaams Gewest wordt gevraagd om te voorzien in de wettelijke instrumenten om noodzakelijke infrastructuurwerken afdwingbaar te maken ten aanzien van gebruikers en eigenaars. (gericht aan het Vlaams Gewest, de provincies en gemeenten)

8. De wettelijke instrumenten voor het afbakenen van de bufferzones langs waterlopen, incl. handhaving, moeten worden verfijnd en er moet worden voorzien in een regeling en afspraken met de eigenaars en gebruikers voor het onderhoud ervan. (gericht aan het Vlaams Gewest)
9. Gemeenten moeten erosieknelpunten in natuur- en recreatiegebieden inventariseren en een plan van aanpak voorleggen (gericht aan de gemeenten)

Baggeren, ruimen en saneren

10. Gecontroleerde sedimentvang in de onbevaarbare waterlopen moet verhinderen dat de sedimentmassa meer stroomafwaarts wordt afgezet, hierdoor sterker vervuild raakt en de bevaarbare waterlopen doet toeslibben (gericht aan de waterbeheerders)
 - a. Het ontwerp sedimentvangplan moet getoetst worden aan de principes van integraal waterbeleid en aan de kostenefficiëntie. (gericht aan het Vlaams Gewest en de waterbeheerders)
 - b. De coördinatie van de bagger- en ruimingswerken moeten geoptimaliseerd worden door meer afstemming tussen de verschillende waterbeheerders (gericht aan de waterbeheerders)

Deze aanbevelingen zullen door het bekkensecretariaat van het Denderbekken en Bovenscheldebekken verder worden opgevolgd in overleg met de betrokken partijen. Jaarlijks zal hierover gerapporteerd worden door de bekkensecretariaten.

- Motivatie: Erosie in een belangrijk knelpunt in het Denderbekken. Jaarlijks gaat in de regio's Dender en Vlaamse Ardennen meer dan 300.000 ton vruchtbare bodem verloren door bodemerrosie. Het ontstane sediment veroorzaakt overstromingen, gladheid op wegen, vervuiling in de waterlopen en vermindering van biodiversiteit. Oorzaak hiervan zijn de leembodems die vlug afspoelen in combinatie met grote reliëfverschillen in het Dender- en Bovenscheldebekken. De gevolgen voor landbouwers, burgers, lokale besturen, weg- en waterbeheerders zijn aanzienlijk en een integrale aanpak dringt zich op.

Deze actie kadert dan ook in de visie van het bekkenbeheerplan waarin als doelstelling opgenomen is dat bodemerrosie (brongericht) en sedimentaanvoer naar de waterlopen (remediërend) moeten teruggedrongen worden.

Er wordt geen impact verwacht op de andere acties uit het bekkenbeheerplan of de deelbekkenbeheerplannen, maar deze actie is wel complementair aan een aantal acties uit bekken- en deelbekkenbeheerplannen (ondermeer A 28, A 29, A 70, A 75, A 77 en A 99, dBBP Molenbeek Erpe-Mere G.5.01 en G.5.02, dBBP Middendender P27, P33 en A22, dBBP Ninoofse Meersen A 15, dBBP Gaverse Meersen A 16, dBBP Bellebeek 07-04_A23, 24 en 25; en dBBP Marke 07-07_A19).

Deze actie A 107 voldoet aan de criteria vooropgesteld in de mededeling van 18 juli 2008 van minister Crevits aan de leden van de Vlaamse Regering, deze actie kadert namelijk in de uitvoering van het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. Deze actie zal uitgevoerd worden zonder bijkomende financiële impact voor het Vlaamse Gewest aangezien de uitvoering zal gebeuren d.m.v. interne invulling (enkel personeelsinzet). Deze actie A 107 krijgt dan ook de prioriteit **P 1.4** (*'Acties met prioriteit 1 (die voldoen aan de criteria uit de mededeling van 18 juli 2008) die zullen worden uitgevoerd d.m.v. "interne invulling" (vb. enkel personeelsinzet).*

4 Rapportering uit de structuren

4.1 Bekkenbestuur

In 2009 vonden twee vergaderingen van het bekkenbestuur plaats. De vergadering van 8 april 2009 stond voornamelijk in het teken van het bekkenvoortgangsrapport 2008, het advies van het ontwerp Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde, de advisering van het Optimalisatieprogramma (2011-2015) van de VMM, de advisering van de investeringsprogramma's 2009 van de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en van de Polder van de Beneden-Dender.

De belangrijkste agendapunten van de vergadering van 29 september 2009 waren de bespreking van de OP-projecten in Geraardsbergen die nog niet klaar zijn voor uitvoering, de advisering van de investeringsprogramma's 2009 van VMM-AOW, WenZ, het Waterbouwkundig Laboratorium en ANB en een toelichting van het TANARIS-project.

4.2 Bekkenraad

In 2009 kwam de bekkenraad bijeen op 3 maart 2009 om een advies te formuleren op het bekkenvoortgangsrapport 2008. Aansluitend op deze bekkenraad vond een focusgroep plaats rond de maatschappelijke aanvaarding van overstromingsmaatregelen.

De leden van de bekkenraad van het Denderbekken hebben geen apart advies geformuleerd op het ontwerp stroomgebiedbeheerplan van de Schelde en het bijhorende maatregelenprogramma. De bekkenraad van het Denderbekken onderschreef wel het gemeenschappelijk advies van de Minaraad, SERV en SALV.

4.3 Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat

In 2009 heeft het ABO 4 keer vergaderd, nl. op 10 februari, 17 maart, 17 juni en 7 september.

Op de agenda van de vergaderingen van het ABO stonden in 2009 ondermeer volgende zaken:

- Opmaak van het bekkenvoortgangsrapport 2008 Denderbekken
- Het optimalisatieprogramma 2010-2014 en de voorbereiding van de opmaak van het advies van het bekkenbestuur op het optimalisatieprogramma 2011-2015
- Opmaak van het advies op de technische plannen van de NV Aquafin
- Driemaandelijks terugkoppeling over de lopende acties binnen het bekken
- Voorbereiding van het advies van het bekkenbestuur op het ontwerp Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde
- Voorbereiding van het advies van het bekkenbestuur op de investeringsprogramma's 2009 van de waterbeheerders en ANB
- Instandhoudingsdoelstellingen
- Voorstelling ADAPT-project
- Bespreking stand van zaken acties bekkenbeheerplan
- Afbakening gebieden voor de natuurlijke en agrarische structuur Schelde-Dender en Vlaamse Ardennen
- Bespreking aanbevelingen erosie-infodag

De permanente kern van het bekkensecretariaat staat in voor de praktische en inhoudelijke voorbereiding van alle dossiers en adviezen die worden besproken in het ambtelijk bekkenoverleg, het bekkenbestuur en de bekkenraad. Daarnaast is het bekkensecretariaat belast met tal van andere taken zoals bijvoorbeeld de uitvoering van een aantal acties waarvoor zij in het bekkenbeheerplan als initiatiefnemer is aangeduid. Een greep uit de belangrijkste zaken waarvoor het bekkensecretariaat in 2009 heeft gewerkt:

- Eind 2009 heeft het bekkensecretariaat samen met het Bovenscheldebekken een erosie-infodag georganiseerd voor landbouwers, waterbeheerders, lokale bestuurders en ambtenaren.
- In opdracht van de CIW werkgroep bekkenwerking heeft het bekkensecretariaat in subwerkgroepen deelgenomen aan meerdere voorbereidende taken, onder andere met betrekking tot: de evaluatie van de advisering van het optimalisatieprogramma voor bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur, de opmaak van een voorstel voor de ontwikkeling van een indicatorenset op bekkenniveau (bekkenbarometer), de opmaak van een handleiding voor de toetsing van de signaal gebieden (A 1 BBP), de opmaak van een stappenplan voor de uitwerking van de actie 'Water in de stad' (A 63 BBP)....

4.4 Waterschappen

Waterschap Land van Aalst: werk- en stuurgroepvergadering op 16 januari 2009 te Aalst

De voornaamste agendapunten waren:

- bespreking methodiek opmaak bekkenvoortgangsrapport 2008
- toelichting gemeentelijk rioleringsbeleid Herent
- stand van zaken project Gotegemmolen
- terugkoppeling vanuit het Bekkenbestuur Denderbekken
- evaluatie opmaak deelbekkenbeheerplannen
- functietoekenning: afspraken maken omtrent de prioritair te behandelen waterlopen: Molenbeek (O5093)

Waterschap Dendermeersen: werk- en stuurgroepvergadering op 13 januari 2009 te Ninove

De voornaamste agendapunten waren:

- bespreking methodiek opmaak bekkenvoortgangsrapport 2008
- bespreking stand van zaken project De Gavers
- terugkoppeling vanuit het Bekkenbestuur Denderbekken
- evaluatie opmaak deelbekkenbeheerplannen
- functietoekenning: afspraken maken omtrent de prioritair te behandelen waterlopen: Molenbeek/Beverbeek

Waterschappen Marke en Bellebeek: werkgroep- en stuurgroepvergadering op 9 juni 2009, werkgroepvergadering op 26 november 2009

De waterschappen Marke en Bellebeek opteerden om actief werk te maken van erosiebestrijding. De provinciale initiatieven m.b.t. de aanpak van bodemerosie stonden centraal op de vergaderingen. Het afstemmen van het ruimingsbeleid tussen gemeenten en de provincie werd toegelicht en zal vanaf volgend jaar specifieke aandacht krijgen.

De belangrijkste agendapunten en beslissingen van de Waterschappen:

- erosiebestrijdingsproject Pajottenland en provinciale erosiecoördinatoren
- afstemming ruimingsbeleid provincie - gemeenten
- sedimentvangplan: voorstelling en vraag tot input vanuit waterschap
- subsidies Rubiconfonds: achtergrondinformatie en voorbeeldprojecten
- toelichting bij projectaanvragen die gemeenten kunnen indienen bij het thema water in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2008-2013
- overzicht stand van zaken van projecten langs waterlopen in het waterschap (provinciale projecten, gecontroleerde overstromingsgebieden in het Marke bekken)
- terugkoppeling vanuit het bekkenbestuur

5 Advisering Investeringsplannen en Optimalisatieprogramma VMM

Volgens het Decreet Integraal Waterbeleid (artikel 27 § 2) heeft het bekkenbestuur tot taak een advies uit te brengen over:

- ontwerpen van investeringsprogramma's (IP's) en ontwerpen van technische plannen (TP) met een rechtstreekse invloed op de watersystemen;
- ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen inzake openbare rioleringen en groot- en kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Dit advies dient gericht te zijn aan de overheden die bevoegd zijn voor het vaststellen ervan. Het advies heeft hoofdzakelijk tot doel om de uitvoering van het integraal waterbeleid op bekkenniveau te bewaken, om de investeringsprioriteiten te identificeren op basis van de bekkenbeheerplannen en om de afstemming tussen bekkens te garanderen.

Gezien de adviesfrequentie van de TP en de ontwerpen van zoneringsplannen en gezien het bekkenbestuur slechts 2 (tot 3) keer per jaar samenkomt, werd het bekkensecretariaat gemandateerd om de advisering uit te voeren van de technische plannen van Aquafin. Het bekkensecretariaat bereidt deze adviezen voor in overleg met het ambtelijk bekkenoverleg.

Voor 2009 zijn binnen het Denderbekken de volgende adviezen uitgebracht:

5.1 Optimalisatieprogramma

In uitvoering van artikel 27§2 – 7^a van het DIWB van 18 juli 2003 heeft het bekkenbestuur van het Denderbekken op haar vergadering van 8 april 2009 het optimalisatieprogramma 2011-2015 (OP) van de Vlaamse Milieumaatschappij geadviseerd.

De voorgestelde prioritering van de projecten (zie Tabel 2) omvat enerzijds een **rangorde** van de projecten o.b.v. de score en anderzijds een **prioritaire projectenkorf** en een oplijsting van de **projecten** die omwille van praktische redenen nog **niet kunnen worden uitgevoerd (NKU)**.

Deze voorgestelde prioritering en de bijhorende aandachtspunten vloeien voort uit een toetsing van de projecten aan het door het bekkenbestuur Denderbekken goedgekeurde en door de Vlaamse regering vastgestelde bekkenbeheerplan in combinatie met een aantal andere bedenkingen. In de praktijk is de prioritering het resultaat van een toetsing van de milieu-impact van de projecten gevolgd door een pragmatische toetsing van de projecten. Dit gebeurde aan de hand van een algemene methodiek⁴ toepasbaar voor alle bekkens.

Tabel 2: Prioritaire projectenkorf en rangorde (o.b.v. de score)

Project -nr	Zuiveringsgebied	IP/OP	Projectomschrijving	Raming kostprijs	Type project	Rang orde	
22064	Edingen	2012-2014	Aansluiting Kokiane	1.235.603,49 €	Aansluiting	5	Prioritaire projecten-korf
22311	Geraardsbergen - Waarbeke	2012-2014	Aansluiting Bruinsbroek	482.305,38 €	Aansluiting	4	
21990	Ninove	2012-2014	Afkoppelen Beukendreef - Pollare Dorp	380.450,76 €	Afkoppeling	4	
22227	Liedekerke	2011	Aansluiting Keiberg	780.662,39 €	Aansluiting	3,5	

⁴ Advies OP door de bekkenbesturen. Handleiding (CIW & VMM, 2008)

22483	Aalst	Nieuw ge- definieerd project	Afkoppeling Beekstraat - Visser	360.566,00 €	Afkoppeling	3	Prioritaire projecten- korf
22312	Zandbergen	2012-2014	Aansluiting Nieuwenhove met PS en PL	298.026,48 €	Aansluiting	2,5	
22482	Liedekerke	Nieuw ge- definieerd project	Aansluiting Muilemlaan	135.415,28 €	Aansluiting	2,5	
22276	Liedekerke	2012-2014	Aansluiting Koning Albertstraat	608.031,58 €	Aansluiting	2	
20330	Sint-Antelinks	2011	PS + PL Holmanstraat	309.987,60 €	Aansluiting	2	
22316	Liedekerke	2011	Sanering Waterlede	431.779,51 €	Aansluiting	2	
22069	Liedekerke	2011	Afkoppeling grachtinlaat Kleemstraat	101.908,40 €	Afkoppeling	2	
22277	Liedekerke	2011	Aansluiting Derrevoort- straat	396.909,46 €	Aansluiting	1,5	
22406	Dendermonde	2011	Aansluiting Fochelstraat - Kakemanstraat	869.550,86 €	Aansluiting	1,5	
22310	Geraardsbergen	2011	Aansluiting Pachterstraat - Dierkoststraat	278.705,73 €	Aansluiting	1,5	
22223	Zandbergen	2011	Afkoppeling Breeweg - Holweg	470.611,00 €	Afkoppeling	NKU (5)	Projecten die nog niet klaar zijn voor uitvoering
22308	Galmaarden	2012-2014	Aansluiting Grunselborrestraat	899.515,53 €	Aansluiting	NKU (4)	
21961	Geraardsbergen	2012-2014	PS en PL Grote Weg	740.696,30 €	Aansluiting	NKU (4)	
22219	Edingen	2012-2014	PS + PL Van Cauwenberghelaan	587.028,57 €	Aansluiting	NKU (3,5)	
22490	Galmaarden	Nieuw ge- definieerd project	Aansluiting Scheibeek- straat - Hollestraat	1.054.719,85 €	Aansluiting	NKU (3,5)	
22481	Liedekerke	Nieuw ge- definieerd project	Aansluiting Steenvoorde- straat	228.463,00 €	Aansluiting	NKU (2,5)	
21636	Sint-Maria-Lierde	2012-2014	RWZI Sint-Maria-Lierde (2de fase)	330.000,00 €	RWZI / KWZI	NKU (2,5)	

22489	Galmaarden	Nieuw ge-definieerd project	Aansluiting Winterkeer	334.979,37 €	Aansluiting	NKU (2)	Projecten die nog niet klaar zijn voor uitvoering
22158	Aalst	2012-2014	Afkoppeling Osbroekpark	529.790,05 €	Afkoppeling	NKU (2)	
20478	Dendermonde	2011	Riolering Hof ter Varentstraat	684.989,34 €	Aansluiting	NKU (1,5)	
20411	Zottegem - Wolvenhoek	2012-2014	KWZI Wolvenhoek	568.847,50 €	RWZI / KWZI	1	
22477	Dendermonde	Nieuw ge-definieerd project	Aansluiting Broekstraat	195.578,06 €	Aansluiting	0,5	

In het kader van deze OP-advisering stelde de heer gouverneur A. DENYS, voorzitter van het bekkenbestuur, voor om per gemeente de projecten die nu niet klaar zijn voor uitvoering (NKU) in het kader van het rioleringsbeleid van desbetreffende gemeente verder te onderzoeken. Eerst dient verder bilateraal overleg te worden gepleegd tussen de VMM en de betrokken instanties, en hierover terug te koppelen met het bekkensecretariaat. Indien bepaalde knelpunten niet opgelost raken (waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn) kan dit opgenomen worden als agendapunt op een volgend bekkenbestuur en kan het bekkenbestuur een faciliterende rol vervullen in het oplossen van knelpunten op gemeentelijk vlak, daar waar deze bovengemeentelijke projecten vertragen.

5.2 Technische Plannen van Aquafin

Het bekkenbestuur Denderbekken mandateerde de advisering van de Technische plannen (TP) van Aquafin aan het Bekkensecretariaat en het Ambtelijk Bekkenoverleg. In 2009 werden volgende TP geadviseerd:

- 22.189 "Aansluiting Kraaiwinkel
- 20.647A "Collector Zwartschaapstraat (vervroegd deel)"
- 20.766 "KWZI Geraardsbergen-Waarbeke"
- 22.179 "Collector Waarbeke"
- 22.221A "Afkoppeling Embeke"
- 22.221B "Afkoppeling Vollezelestraat"
- 22.222 "Afkoppeling Kulvestraat - Bareelstraat"
- 22.225 "Afkoppeling Stuivenberg"
- 22.228 "Afkoppeling Krevelhoek"
- 97.280 "De Montstraat-Doelstraat-Dorgeweidestraat"
- 20.000 "Aansluiting Tinnenhoek - Terhagen"
- 20.479 "Collector Mespelare – Oudegem"
- 20.647B "Collector Hoezenbroekbeek - Letterbeek"
- 21.965 "PS + PL Kwakenbeek of KWZI"

5.3 Investeringsprogramma's waterbeheerders

In uitvoering van artikel 27§2 – 7°a van het DIWB van 18 juli 2003 heeft het bekkenbestuur van het Denderbekken op haar vergadering van 8 april 2009 het investeringsprogramma (IP) 2009 van de Provincie Oost-Vlaanderen, de Provincie Vlaams-Brabant en de Polder van de Beneden-Dender geadviseerd. Op haar vergadering van 29 september 2009 adviseerde het bekkenbestuur het IP 2009 van de Vlaamse Milieumaatschappij - Afdeling Operationeel Waterbeheer (VMM-AOW), van Waterwegen en Zeekanaal (WenZ), van het Agentschap voor Bos en Natuur (ANB) en van het Waterbouwkundig Labo (WL) geadviseerd.

5.3.1 Ex post advisering

Alle projecten op de investeringsprogramma's 2009 van deze waterbeheerders zijn opgenomen in het bekkenbeheerplan (BBP) of in de betrokken deelbekkenbeheerplannen (dBBP). De projecten zijn de uitvoering van gebiedsspecifieke acties of zijn reeds concrete uitwerkingen van algemene acties uit het (d)BBP. Enkele acties kaderen in de visie van het (d)BBP voor de betrokken thema's, andere zijn complementair met concrete acties uit het (d)BBP.

5.3.2 Ex ante advisering

Voor wat betreft de ex ante advisering concludeerde het bekkenbestuur als belangrijkste aandachtspunten:

- Erosie is een belangrijk aandachtspunt voor het Denderbekken. Acties i.f.v. erosiebestrijding zijn dan ook prioritair.
- Bij de prioritering van de acties en maatregelen in functie van de vaststelling van de bekkenbeheerplannen werden acties, in uitvoering van internationale wetgeving, als prioritair beschouwd. Volgens de BENELUX-beschikking⁵ moeten tegen 2015 alle waterlopen vrij zijn van belemmeringen voor vismigratie. De provincie Oost-Vlaanderen heeft in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2008-2013 een actieplan opgesteld waarbij 50 % van de prioritaire vismigratieknelpunten tegen 2013 moeten worden opgelost. De aanpak van deze vismigratieknelpunten is dan ook prioritair.

De Terkleppebeek wordt in het bekkenbeheerplan van het Denderbekken aangeduid als een oppervlaktewaterlichaam van bovenlokaal belang. Omwille van het ecologisch belang werd vanuit het bekkenniveau gesteld dat één of meerdere van de hoofdfuncties van deze waterloop tot de functiegroep ecologie dienen te behoren. Om deze redenen wordt de aanpak van vismigratieknelpunten op de Terkleppebeek als prioritair beschouwd.

Actie DB 07-07_A31 (dBBP Marke) staat momenteel enkel geprogrammeerd op het rollend deel van het IP 2009. Uit het bekkenvoortgangsrapport 2008 blijkt dat de provincie Vlaams-Brabant een actieplan heeft opgesteld met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratieknelpunten op de waterlopen van 2de categorie op te lossen. De prioritaire vismigratieknelpunten op de Arebeek (B5239), de Tembroekbeek (B5240) en de Rifrafbeek (B5241) werden reeds opgelost door de provincie in 2008. Aangezien het geen zin heeft om slechts een aantal knelpunten weg te nemen als er nadien nog knelpunten overblijven, vraagt het bekkenbestuur om eventuele andere vismigratieknelpunten op de vermelde waterlopen prioritair aan te pakken.

- Acties waarbij aquatische invasieve exoten worden aangepakt zijn prioritair gezien het belang om in een vroeg stadium in te grijpen (bv. Meersbeek t.h.v. Hekkestraat in Aalst, Apoloniastraat in Aalst, Oude Dender in Dendermonde).
- Actie-152 (dBBP Vondelbeek) is het oplossen van wateroverlastproblemen op de Grote Beek (WI 5022). Deze actie beoogt deels het onderzoeken van de noodzaak van de aanpassing van de lozingsconstructie op de Dender en het inrichten van gecontroleerde overstromingsgebieden. De aanpassing van de lozingsconstructie van de Grote Beek op de Dender zou vanuit hydraulisch standpunt best samen worden bekeken met de inplanting van de nieuwe ontdeubelde stuw van Denderbelle. Voor de inplanting van deze stuw wordt momenteel een studie uitgevoerd in opdracht van WenZ. Er is dus nauwe samenwerking nodig tussen de initiatiefnemers van de actie (Polder van de Beneden-Dender, provincie Oost-Vlaanderen en stad Aalst) enerzijds en WenZ anderzijds.

⁵ Op 16 juni 2009 keuren de Ministers van de Benelux Economische Unie een nieuwe Benelux-beschikking vismigratie goed (M (2009) 1). De bedoeling van de nieuwe beschikking is nog steeds om de vrije vismigratie in de Benelux te herstellen door knelpunten in de ecologisch belangrijke waterlopen weg te werken. Daarbij bouwt ze voort op de succesvolle inspanningen die geleverd zijn met de vorige beschikking. De aandacht wordt gevestigd op Europees beschermde soorten (Kaderrichtlijn Water, Habitatrichtlijn en Aalverordening), grensoverschrijdende projecten, de aanleg van vispasseerbare kunstwerken en het oplossen van hindernissen gekoppeld aan infrastructuurwerken.

- Actie A18 (dBBP Gaverse Meersen) is het opmaken van een oeverbeheerplan. Deze actie is gelijkaardig aan actie A 97 uit het bekkenbeheerplan ('Opstellen van een oeverbeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen 1ste cat.' - VMM). Uit het Bekkenvoortgangsrapport 2008 blijkt dat de status van deze actie momenteel 'stil' is. Er wordt door de VMM wel een oeverbeheerplan opgemaakt voor de Zwalm. Ervaringen kunnen verder worden gebruikt voor de andere 1ste en 2de cat. waterlopen.
- Actie DB 07-07_A3 (dBBP Marke) 'Herwaardering van grachtenstelsels' is gerelateerd aan actie A 27 en A 28 uit het bekkenbeheerplan (resp. 'Opmaak richtlijnen voor onderhoud/beheer van de waterlopen gekoppeld aan de functietoekenning' – Bekkensecretariaat en 'Opstellen – in overleg met de verschillende waterbeheerders – en uitvoeren van een gezamenlijk en afgestemd onderhouds- en ruimingsschema voor de waterlopen in het Denderbekken, in het bijzonder de Dender en de waterlopen 1ste cat.' - Bekkensecretariaat). Deze acties zijn nog niet in uitvoering maar zouden er op termijn moeten voor zorgen dat de ruimingswerken van de verschillende waterbeheerders afgestemd zijn op elkaar en gekoppeld zijn aan een vooraf vastgelegde functietoekenning van de waterloop. De opmaak van een gemeenschappelijk bestek voor de provincie en gemeenten voor "ruimingswerken en onderhoudswerken van de waterlopen", zoals voorgesteld door de provincie Vlaams-Brabant op de waterschapsvergaderingen, is een voorbeeld van integraal waterbeleid en kadert perfect in deze acties.
- Enkele acties kregen een hoge prioriteit (P 1.1) bij de prioritering maar werden nog niet in een investeringsprogramma opgenomen. Het bekkenbestuur vraagt om voor volgende actie de planning te bewaken en deze tijdig op het IP te plaatsen:
 - o Voor volgende acties vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2010 of 2011** te plaatsen:
 - A 30 en A 83: Renoveren van de stuw van Geraardsbergen + Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Geraardsbergen – W&Z.
 - A 37 en A 88: Aanpassing en verplaatsing van de stuwsluis van Aalst + Sanering vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Aalst – W&Z.
 - A 42: Uitbouwen van een zwaairom voor 600 ton schepen te Aalst – W&Z.
 - A 44: Aanlegplaatsen creëren voor en na de nieuwe stuwsluis van Aalst – W&Z.
 - A 45: Uitbouw van een ROC (regionaal overslagcentrum) te Aalst (ter hoogte van het Wijngaardveld) – W&Z.
 - A 48: Aanpassingen (na het verplaatsen van de sluis) van de oeververstevingen te Aalst (nl. de bouw van kaaimuren) in de zone tussen de oude en nieuwe locatie van de stuwsluis – W&Z.
 - A 94: Opmaak ontwerpen voor de sanering van de resterende vismigratieknelpunten op de Marke – VMM.
 - o Voor volgende acties vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2011 of 2012** te plaatsen:
 - A 40 en A 89: Ontdubbeling van de stuw van Denderbelle i.f.v. de bedrijfszekerheid + Sanering vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Denderbelle – W&Z.
 - o Voor volgende acties vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2013** te plaatsen:
 - A 34 en A 86: Renoveren van de stuw van Denderleeuw + Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Denderleeuw – W&Z.

Enkele acties kregen een hoge prioriteit (resp. P 2.1 en P 1.4) bij de prioritering maar worden momenteel nog niet concreet ingepland. Voor volgende acties is er nood aan duidelijkheid omtrent de planning:

- A 17: Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Vondelbeek – VMM.
- A 97: Opstellen van een oeverbeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen 1ste cat - VMM.

Enkele acties kregen een hoge prioriteit (P 2.2) bij de prioritering niet omdat ze voldoen aan de criteria uit de mededeling van 18 juni 2008 van minister Crevits, maar wel omdat het bekkenbestuur er bijzonder belang aan heeft gehecht op haar vergadering van 29 september 2008. Deze acties worden dus best blijvend mee in overweging genomen bij het opstellen van het IP.

- Voor volgende actie vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2010** te plaatsen:
 - A 61: Bouw van een sluis tussen de Oude Dender en de gekanaliseerde Dender (Dendermonde) – W&Z.
- Voor volgende actie vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2011** te plaatsen:
 - A 59: Bouwen van een nieuwe Bogaerdbrug (Dendermonde) – W&Z.
- Voor volgende actie vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2011 of 2012** te plaatsen:
 - A 56: Heropenen van de gedempte Dender (Dendermonde) – W&Z.
- Voor volgende actie vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2012** te plaatsen:
 - A 54: Herinrichten van de wandelpaden langs de oever van de Dender en herinrichten en herwaarderen van de omgeving van de De Bruynkaai – W&Z.
- Voor volgende actie vraagt het bekkenbestuur om ze op het IP van **2013-2014** te plaatsen:
 - A 60: Bouwen van nieuwe brug (Noordlaan) – W&Z.
- In het advies van de bekkenraad op het bekkenvoortgangsrapport 2008 werd de bezorgdheid geuit over de verdere uitvoering van actie A 95 (Mogelijkheden voor de inrichting van milieuvriendelijke oevers langs de Dender – W&Z). Op basis van deze opmerking heeft het bekkenbestuur toen aan W&Z gevraagd voor een blijvende uitvoering van deze actie. In het kader van dit advies wordt opnieuw de vraag gesteld om blijvend uitvoering te geven aan deze actie, ook na het installeren van de natuurvriendelijke fauna-uitstapplaatsen op het traject Ninove-Geraardsbergen.

6 Aanbevelingen

6.1 Erosieproblematiek

Op 13 november 2009 werd op initiatief van de voorzitter van de bekkenbesturen van Bovenscheldebekken en Denderbekken, door de bekkensecretariaten in samenwerking met de VLM, de Vlaamse Afdeling Land- en Bodembescherming, de provincie Oost-Vlaanderen en het Departement Landbouw en Visserij een studievoormiddag rond erosie georganiseerd. Er werden een tiental beleidsaanbevelingen uitgewerkt ter verbetering van de erosieproblematiek. De belangrijkste aandachtspunten voor de 3 categorieën betrokken zijn:

Landbouwers

Verhoogde aandacht voor de bodem is een onderdeel van een goede landbouwpraktijk, dit impliceert zorg dragen voor een goede bodemconditie, maximale bodembedekking, minimale bodembewerking en meer grasland op erosiegevoelige percelen.

Gemeenten

De gemeenten engageren zich om tegen eind 2011 te beschikken over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan.

Verder versnellen de gemeenten de uitvoering van de onontbeerlijke infrastructuurwerken voor buffering en afdamming.

Vlaams Gewest

Het Vlaams Gewest wordt gevraagd om te voorzien in de wettelijke instrumenten om noodzakelijke infrastructuurwerken afdwingbaar te maken

Het opwaarts aanbrengen van gecontroleerde sedimentvangen (enkel indien kostenefficiënt) moet verhinderen dat meer stroomafwaarts de sedimentmassa vervuild raakt en de waterweg doet toeslibben.

Voor het overzicht van de 10 beleidsaanbevelingen wordt verwezen naar de nieuwe actie A 106 beschreven onder 3.2.1.

6.2 Grensoverschrijdend overleg

Het belang van overleg en contact over de grenzen heen is nog maar eens gebleken bij de vervuiling van de Dender in december 2009. Dit grensoverschrijdend overleg dient op alle niveaus onderhouden te worden en verder geïntensiveerd te worden.

6.3 Structurele gebiedsdekkende zoektocht naar "ruimte voor water"

Het bekkenbestuur vindt dat een structurele gebiedsdekkende zoektocht naar "ruimte voor water" prioritair uitgevoerd dient te worden. Alvorens hiervoor op bekkenniveau actie kan worden ondernomen, zijn richtlijnen op stroomgebiedsniveau noodzakelijk. Deze worden momenteel voorbereid in functie van de goedkeuring van het stroomgebiedbeheerplan en in functie van de omzetting van de Europese overstromingsrichtlijn. Het bekkenbestuur adviseert aan de CIW om bij deze implementatie op een structurele en bekkengerichte manier tewerk te gaan.

6.4 Aanbevelingen uit het BBP

Voor de uitwerking van de aanbevelingen uit de bekkenbeheerplannen werd een ad hoc Werkgroep samengesteld. Zij zullen een plan van aanpak opmaken zodoende dat deze aanbevelingen op een uniforme manier worden uitgewerkt. Er zal over de voortgang hiervan in een volgend bekken-voortgangsrapport worden gerapporteerd.

6.5 Suggestie(s) voor beleidsbrief of beleidsnota

Aangezien momenteel door de verschillende werkgroepen van de CIW gewerkt wordt aan de opmaak van de nieuwe Waterbeleidsnota, worden in dit Bekkenvoortgangsrapport nog geen suggestie(s) voor beleidsbrief of beleidsnota opgenomen.

Bijlage 1: Overzicht stand van zaken acties bekkenbeheerplan en deelbekkenbeheerplannen

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
Acties Bekkenbeheerplan Denderbekken									
Bergen									
A 1	Evaluatie naar effectief huidig bodemgebruik (en mogelijke alternatieven m.b.t. bestemming) voor een aantal zones gelegen in actueel of in potentieel waterbergingsgebied of in water-conserveringsgebied. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0	2009	2013	Studiefase	De CIW hechte in zitting van 16/07/09 haar goedkeuring aan het voorstel methodiek en procedure voor de toetsing van de signaalgebieden. In functie van een bekkenoverschrijdende afstemming van aanpak, werkwijze, procedure en output werd in 2009 een handleiding uitgewerkt. Deze handleiding wordt in januari 2010 in een workshop aan alle betrokkenen toegelicht waarna effectief gestart kan worden met de toetsing van een eerste reeks signaalgebieden.
A 2	De huidige kaarten van de potentiële waterbergingsgebieden worden nauwkeuriger ingevuld i.f.v. het noodzakelijk potentieel aan (mogelijke) toekomstige waterberging. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat i.s.m. Waterbeheerders	P 1.4	0			Stil	Vanuit een taakstelling op stroomgebiedniveau kan een bekkenspecifieke taakstelling uitgewerkt worden. Omwille van de sterke inhoudelijke link met de actie A 9 "Afbakenen van overstromingsgebieden" is ook hier de inbreng van voldoende middelen en een concrete samenwerking tussen alle waterbeheerders en het bekkensecretariaat noodzakelijk.
A 3	Realiseren van overstromingsgebieden op de Molenbeek (Erpe-Mere) (Hollestraat en Lammersweg). (Timing: 2007-2008)	Molenbeek Erpe-Mere	VMM	P 0		2007	2008	Uitgevoerd	Eind 2008 zijn de overstromingsgebieden volledig afgewerkt in een afstandsbewakingsstelsel.
A 4	Onderzoek naar het effect van de resterende acties, vermeld in de OWKM van Molenbeek Erpe-Mere (2002). (Timing: 2007-2008)	Molenbeek Erpe-Mere	VMM	P 1.4		2007	2010	Studiefase	Voor actie A 4 moet in de eerste plaats nog een doorrekening gebeuren van het oppervlaktewaterkwantiteitsmodel (OWKM) waarbij rekening wordt gehouden met de voorziene sturingen van de nieuw aangelegde overstromingsgebieden. Pas daarna zal kunnen worden geëvalueerd of en welke bijkomende acties nog moeten worden ondernomen. Het is momenteel dan ook nog niet duidelijk hoe deze bijkomende acties zullen worden uitgevoerd.
A 5	Realisatie van een overstromingsgebied op de Marke en/of op één van de zijbeken. (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 0		2008	2009	Uitgevoerd	Het overstromingsgebied op de Marke werd gerealiseerd te Sint-Pieters-Kapelle stroomopwaarts de Van Nerommolen. De werken werden gestart mei 2008 en werden opgeleverd in juli 2009. KP: Toepassing Financiële Instrumenten (zie hoofdstuk 2.2.1.1).
A 6	Onderzoek naar het effect van acties uit OWKM Marke en alternatieven: GOG Beverbeek, Scheidbeek opwaarts weg Ninove-Edingen, ... (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4		2008	2008	Uitgevoerd	De actie werd medio 2008 afgerond. Uit de modelleringsstudie is gebleken dat bijkomende berging genoodzaakt is. Mogelijke bergingslocaties die verder worden uitgewerkt zijn een GOG op de Harebeek, een GOG op de Beverbeek en een GOG op de Scheidbeek. De studiefase voor deze 3 GOGs is lopende (zie actie 7).
A 7	Opmaak voorontwerp en ontwerp van acties uit OWKM of alternatieven in het deelstroomgebied van de Marke. (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 1.1	70.000	2009		Uitvoeringsfase	Opmaak voorontwerp en ontwerp en realiseren van acties uit OWKM of alternatieven in het deelstroomgebied van de Marke, met name de aanleg van een GOG op de Harebeek, Beverbeek en Scheidbeek te Herne en Galmaarden. De MER-ontheffingsprocedure voor de Beverbeek en de Scheidbeek zal gestart worden. Het voorontwerp van de GOG Harebeek is opgemaakt, de vergunning zal aangevraagd worden in 2010. Het voorontwerp van de GOG's op de Scheidbeek en de Harebeek is ifv resultaat MER en passende beoordeling. KP: Toepassing Financiële Instrumenten (zie hoofdstuk 2.2.1.1).

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 8	Nagaan mogelijkheid en effect van het saneren van het vismigratieknelpunt en de inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen. (Timing: 2007-2008)	Bellebeek	VMM	P 1.4				Stil	De Bellebeek is geen prioritaire waterloop. Het vismigratieknelpunt t.h.v. de Bellemolen op de Bellebeek is niet prioritair en wordt enkel meegenomen bij de aanleg van een GOG opwaarts de Bellemolen.
A 9	Afbakenen van overstromingsgebieden. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0			Stil	KP: Momenteel worden geen concrete middelen voorzien voor een gebiedsdekkende, structurele zoektocht naar (opportuniteiten voor) ruimte voor water / overstromingsgebieden. Het ontbreken van een duidelijke taakstelling op bekkenniveau maakt de uitvoering van deze actie moeilijk. De uitvoering van actie A 1 kan een aanzet bevatten voor een meer structurele uitvoering van deze actie A 9.
A 10	Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Molenbeek (Zandbergen) mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV). (Timing: 2008-2013)	Molenbeek Zandbergen	VMM	P 0		2010	2011	Studiefase	Het (voor)ontwerp van het vismigratieknelpunt is opgemaakt. KP: Eigenaar wil geen werken laten uitvoeren op zijn perceel uit vrees voor verzakkingen. Het project ligt nu stil.
A 11	Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Vondelbeek mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV). (Timing: 2008-2013)	Vondelbeek	VMM	P 1.4				Stil	De Vondelbeek is geen prioritaire waterloop in het kader van vismigratie.
A 12	Uitbreiding kaartanalyse aandachtszones structuurherstel (zie ook R 19). (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0			Stil	KP: Gelet op het sterk inhoudelijke en gebiedsspecifieke aspect van deze actie vergt deze actie de inbreng van de nodige middelen (studie-ondersteuning?) en structurele samenwerking met de betreffende beheerder(s). OPM: De uitvoering van actie A 1 kan - voor zover de signaalgebieden gelegen zijn in een aandachtszone - een aanzet bevatten voor een meer structurele uitvoering van deze actie.
A 13	Bouw van een nieuwe gravitaire ontwateringsconstructie voor het Denderbellebroek. (Timing: 2009-2010)	Denderbellebroek	W&Z	P 0	1.330.000	2008	2010	Uitvoeringsfase	De aanbesteding gebeurde op 14/10/2008. De bouwvergunning werd afgeleverd in augustus 2009. De werken werden gestart op 1/11/2009 waarna voorafgaand onderzoek en studie werd uitgevoerd. De werken op het terrein zijn aangevat op 1/2/2010 en zullen beëindigd zijn tegen eind 2010.
A 14	Verhogen dijkje op de Marke te Galmaarden. (Timing: 2007-2008)	Marke	VMM	P 0	115.000	2011	2012	Studiefase	Een alternatief met een ophoging dwars op de waterloop wordt bekeken. Bedoeling is om tegen 2011 een aanbestedingsklaar ontwerp te hebben. Er dient een nieuwe bouwvergunning te worden aangevraagd en mogelijks ook een onteigeningsprocedure opgestart te worden.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 15	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Zandbergen). (Timing: 2008-2013)	Molenbeek Zandbergen	VMM	P 1.5	1.400.000	2010	2011	Studiefase	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Zandbergen), met name de aanleg van een GOG aan de Vuilstraat te Smeerebbe-Vloerzegem, een GOG op de Ophasseltbeek opwaarts de N42 en een GOG op de Moenebroekbeek opwaarts de N42. Er is een voorontwerp opgemaakt voor de drie OG'n. Er is een MER-ontheffing gebeurd voor het OG op de Ophasseltbeek en het OG op de Moenebroekbeek. Een MER-ontheffing en passende beoordeling werd opgemaakt voor het OG opwaarts de Vuilstraat. Voor de locatie van GOG Moenebroekbeek is een arrest uitgesproken. Er wordt gewacht tot dit arrest is uitgevoerd. De procedure voor de realisatie van de overige GOG wordt verdergezet. KP: Toepassing Financiële Instrumenten (zie hoofdstuk 2.2.1.1).
A 16	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Erpe-Mere). (Timing: 2008-2013)	Molenbeek Erpe-Mere	VMM	P 2.1				Studiefase	Voor actie A 16 moet in de eerste plaats nog een doorrekening gebeuren van het oppervlaktewaterkwantiteitsmodel (OWKM) waarbij rekening wordt gehouden met de voorziene sturingen van de nieuw aangelegde overstromingsgebieden. Pas daarna zal kunnen worden geëvalueerd of en welke bijkomende acties nog moeten worden ondernomen. Het is momenteel dan ook nog niet duidelijk hoe deze bijkomende acties zullen worden uitgevoerd.
A 17	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Vondelbeek. (Timing: 2008-2013)	Vondelbeek	VMM	P 2.1		2009		Studiefase	De OWKM Vondelbeek is afgewerkt. In het voorjaar 2009 werd een lokaal wateroverleg (met ondermeer bewoners) georganiseerd. Uit de mogelijke scenario's blijkt dat 1 actie kan worden toegeschreven aan VMM (AOW-AELT), nl vergroten buffercapaciteit GOG Hof Ter Varent. Verder overleg is genoodzaakt.
A 18	Onderzoek naar het effect van de resterende acties, vermeld in de OWKM van de Molenbeek Erpe-Mere (2002) (o.m. ringdijk Ledebaan te Aalst) en onderzoek naar optimaal instellen van het stuwpeil van de stuwen op de Molenbeek Erpe-Mere (ter hoogte van de Ledebaan Aalst) (zie ook A 4). (Timing: 2008-2013)	Molenbeek Erpe-Mere	VMM	P 1.4				Haalbaarheids-fase	Voor actie A 18 moet in de eerste plaats nog een doorrekening gebeuren van het oppervlaktewaterkwantiteitsmodel (OWKM) waarbij rekening wordt gehouden met de voorziene sturingen van de nieuw aangelegde overstromingsgebieden. Pas daarna zal kunnen worden geëvalueerd of en welke bijkomende acties nog moeten worden ondernomen. Het is momenteel dan ook nog niet duidelijk hoe deze bijkomende acties zullen worden uitgevoerd. Het onderzoek naar een aangepast actief peilbeheer zal in de eerste plaats gebeuren voor die locaties die opgenomen zijn in de Instandhoudingsdoelstellingen.
A 19	Nagaan mogelijkheid en effect van alternatieven voor acties uit oppervlaktewaterkwantiteits-modelleringen om de veiligheid voor wateroverlast te verhogen en in functie van de noodzaak. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4				Haalbaarheids-fase	Er moet eerst gewacht worden op het resultaat van de doorrekeningen (cfr. actie A 16). De overstromingsrisico-beheerplannen (ORBP) zijn in opmaak. De resultaten zullen vanaf medio 2010 ter beschikking zijn. Pas daarna zal kunnen worden geëvalueerd of en welke bijkomende acties nog moeten worden ondernomen. Het is momenteel dan ook nog niet duidelijk hoe deze bijkomende acties zullen worden uitgevoerd.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 20	Evaluatie van in overstromingsgebied gelegen bebouwing in het Denderbekken waarvoor aankoop/onteigening eventueel de meest aangewezen oplossing m.b.t. wateroverlastproblemen is. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0	2009	2013	Studiefase	Actie A 20 wordt meegenomen bij uitvoering van actie A1.
A 21	Opmaak schaddekaart Dender: opstellen waterbeheersingsplan van de Dender.	Dender	MOW-WL	P 1.1	zie DEN 22	2009	2013	Studiefase	Deze actie bestaat uit een update van de risicokaart van de Dender. De opmaak van de nieuwe versie is in 2010 gepland, daarna verder volgens timing Europese Richtlijn Overstromingen. TA: Initiatiefnemer MOW-WL i.p.v. HIC
A 22	De verdere verbetering van de werking van het Hydrologisch Informatiecentrum.	Bekken	MOW-WL	P 1.1	zie GK 143	2001		Uitvoeringsfase	Sinds 2001 stapsgewijze uitbouw. Volgens opgesteld meerjarenplan voor Vlaanderen. TA: Initiatiefnemer MOW-WL i.p.v. HIC
A 23	Uitbouwen van een Operationeel Bekken Model Dender. (Timing: Start 2006)	Bekken	VMM	P 0				Uitgevoerd	In de overstromingsvoorspellingen van het Denderbekken zijn een aantal modellen opgenomen waar geen OWKM-studie van is gemaakt. Er bestaan hydraulische modellen van volgende waterlopen: delen van Molenbeek Iddergem, Molenbeek Aalst, Molenbeek Geraardsbergen, Wolfputbeek, Torenbeek (vereenvoudigd gemodelleerd), Molenbeek Ninove en Grote Beek (rond Mespelare). Van deze waterlopen zal geen OWKM-studie worden gemaakt. Ze zijn gemodelleerd, maar er is geen verdere studie rond gebeurd, dus er bestaat geen hydrologische studie of overstromingsfrequentiekaart van.
A 24	OWKM (vereenvoudigd) opmaken voor de resterende niet-gemodelleerde onbevaarbare waterlopen in het Denderbekken. (Timing: Start in 2006)	Bekken	VMM	P 0	200.000	2006	2008	Uitgevoerd	Voor het Denderbekken bestaat er een OWKM van de Bellebeek, de Marke, de Molenbeek (Erpe-Mere), de Molenbeek (Pachtbosbeek) en de Vondelbeek. Verder zijn geen OWKM-studies meer gepland.
Afvoeren									
A 25	Uitvoeren van "dringende slibruiming om veiligheidsredenen" (waterafvoercapaciteit garanderen) op de Dender en op de waterlopen 1ste cat. in functie van de noodzaak. (Timing: 2008-2013)	Bekken	W&Z en VMM	P 1.1	zie DEN 43	Doorlopend		Doorlopend	W&Z: Door W&Z werden in 2009 geen ruiming uitgevoerd. Er gebeurt wel een verderzetting van de opdracht onderwaterbuldozieren. Eventueel baggeren, wel aansluitend bij projecten infrastructuur Dender (sluis Aalst, stuwen enz.). Agitatiebaggerwerken worden op een aantal plaatsen uitgevoerd. Voor het behoud van de waterafvoercapaciteit dient er niet gebaggerd te worden. VMM: In 2009 heeft de VMM - AOW voor het meest stroomafwaartse deel van de Vondelbeek het waterbodempakket opgemeten. Dit bleek onvoldoende dik om een ruimingscampagne op te starten. De bypass van de Bellebeek zou in de toekomst moeten geruimd worden zodra er budgettaire ruimte is.
A 26	Slibruiming uit hydraulische noodzaak ter hoogte van het afwaartse deel van de Marke. (Timing: 2007-2008)	Marke	VMM	P 0	576.820	2008	2008	Uitgevoerd	VMM - AOW heeft in 2008 de Marke in Oost-Vlaanderen geruimd.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 27	Opmaak richtlijnen voor onderhoud/beheer van de waterlopen gekoppeld aan de functietoekenning (in het bijzonder de Vlaamse OWL'n en OWL'n van bovenlokaal belang). (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0	2008	2012	Studiefase	Aanbevelingen o.b.v. functietoekenningen: in het Bovenscheldebekken (proefbekken) aansluiten met lopende oefening van de provincie en/of de waterschappen. Een algemene aanpak in alle bekkens is nu niet opportuun.
A 28	Opstellen – in overleg met alle waterbeheerders – en uitvoeren van een gezamenlijk en afgestemd onderhouds- en ruimingsschema (incl. opnemen in een waterlopendatabank) voor de waterlopen van het Denderbekken, in het bijzonder de Dender en de waterlopen 1ste cat. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0	2008	2012	Studiefase	Opmaak onderhoud- en ruimingsplan: oefening vorm geven via een testcase (bekken van de Brugse Polders) op basis van lopende discussie. Ervaring opdoen via dit praktijkvoorbeeld.
A 29	Onderzoek naar de meerwaarde van de aanleg van sedimentvangen ter hoogte van actieve overstromingsgebieden (in beheer van Vlaams Gewest) en natuurlijke overstromingszones. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4	0			Uitgevoerd	Mee opgenomen in het sedimentrapport (Sedimentexport door onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen - Metingen 2003-2007).
A 30	Renoveren van de stuw van Geraardsbergen. (Timing: 2009)	Dender	W&Z	P 1.1	4.000.000	2011	2013	Studiefase	De opmaak van de voorbereidende studies is gestart op 1/10/08. Het kennisgevingsdossier MER werd in december 2009 betekend aan de belanghebbende instanties en overheden. TA: titel Nieuwbouw van de stuw.
A 31	Onderzoek mogelijke verlaging van de rivierbodem net voor de sluis van Geraardsbergen. (Timing: 2006)	Dender	W&Z	P 0	0	2007	2007	Uitgevoerd	In 2007 werd een studie voltooid. De conclusie van dit onderzoek is dat de verlaging van de bedding een beduidende gunstige invloed kan hebben op de maximale waterstanden. Het effect wordt slechts maximaal benut indien de breedte van de stuw ook mee aangepast wordt.
A 32	Renoveren van de stuw van Idegem. (Timing: 2013)	Dender	W&Z	P 1.2	3.900.000	2016	2018	Haalbaarheids-fase	De startnota is goedgekeurd en wordt uitgevoerd. Nu volgt er een studiefase. Eerst wordt de studiefase van Geraardsbergen afgewerkt. Het begin van de werken te Idegem worden in 2016 voorzien. Eerst wordt de studiefase Aalst (zie A 37) en Geraardsbergen (zie A 30) afgerond. TA: titel Nieuwbouw van de stuw. Nieuwe Raming: 3.900.00 euro
A 33	Renoveren van de stuw van Pollare. (Timing: 2012)	Dender	W&Z	P 1.2	4.550.000	2015	2017	Haalbaarheids-fase	Het begin van de werken te Pollare wordt in 2015 voorzien. Eerst wordt de studiefase Aalst (zie A 37) en Geraardsbergen (zie A 30) afgerond. TA: titel Nieuwbouw van de stuw. Nieuwe Raming: 4.550.00 euro
A 34	Renoveren van de stuw van Denderleeuw. (Timing: 2011)	Dender	W&Z	P 1.1	5.200.000	2013	2015	Haalbaarheids-fase	Het begin van de werken te Denderleeuw wordt in 2013 voorzien. Eerst wordt de studiefase Aalst (zie A 37) en Geraardsbergen (zie A 30) afgerond. TA: titel Nieuwbouw van de stuw. Nieuwe Raming: 5.200.00 euro

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 35	Onderzoek mogelijkheid wegnemen van de stuwsuis van Teralfene. (Timing: 2005-2006)	Dender	W&Z	P 0	35.000	2005	2007	Uitgevoerd	In 2007 werd een studie voltooid die ondermeer de invloed van deze wijzigingen beschrijft. Men concludeert dat de afbraak van de huidige stuwsuis met behoud van de huidige diepgang (1,9 m) te verkiezen is boven de andere alternatieven (renovatie, nieuwbouw of afbraak met verdieping tot 2,2 m). Wat betreft waterbeheersing wordt er geen negatieve invloed stroomafwaarts vastgesteld. Stroomopwaarts wordt bij was een lichte daling van het waterpeil vastgesteld. Om de milieu-impact tot een minimum te beperken vermeldt de studie dat er voor en bij de uitvoering wel met een aantal milieugerelateerde zaken zal moeten rekening gehouden worden.
A 36	Wegnemen of renoveren van de stuwsuis van Teralfene. (Timing: 2011)	Dender	W&Z	P 1.2	4.000.000	2014	2016	Haalbaarheids-fase	Het begin van de werken te Teralfene wordt in 2014 voorzien. Eerst wordt de studiefase Aalst (zie A 37) en Geraardsbergen (zie A 30) afgerond.
A 37	Aanpassing en verplaatsing van de stuwsuis van Aalst. (Timing: 2009-2012)	Dender	W&Z	P 1.1	13.000.000	2012	2016	Studiefase	Ontwerpstudies worden opgemaakt. De uitvoering is voorzien in 2012.
A 38	Herbouw van de Sint-Annabrug te Aalst. (Timing: 2008-2009)	Dender	W&Z	P 1.1	2.800.000	2009	2011	Uitvoeringsfase	De brug wordt herbouwd: de hefbrug wordt vervangen door een kantelbrug. De aanbesteding gebeurde 24/06/08, de werken startten 01/08/09. Het einde van de werken is voorzien voor het voorjaar 2011.
A 39	Renovatie van de Zwarte Hoekbrug te Aalst. (Timing: 2009-2011)	Dender	W&Z	P 1.2	500.000	2011	2012	Haalbaarheids-fase	De werken zullen pas starten nadat de werken aan de Sint-Annabrug voltooid zijn (wellicht 2011). Er dienen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd te worden aan de Zwarte Hoekbrug te Aalst.
A 40	Ontdubbeling van de stuw van Denderbelle i.f.v. de bedrijfszekerheid (zie ook A 50). (Timing: studie start 2006)	Dender	W&Z	P 1.1	zie DEN 50	2012	2014	Studiefase	Zou samengaan met A 50: Opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton. Er wordt een bijkomende studie uitgevoerd i.v.m. de inplanting. De studie werd aanbesteed, de actie zou worden opgestart vanaf 2012 samen met de opwaardering tot 1.350 ton (A 50).
A 41	In kaart brengen van de valleigebieden van de onbevaarbare waterlopen (1ste cat.) waar actief peilbeheer een meerwaarde kan bieden ter voorkoming of beperking van droogteschade i.f.v. natuur en landbouw. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4				Stil	De Instandhoudingsdoelstellingen die afgerond zullen worden in 2010, vormen het kader. Deze actie zal opgestart worden nadat de IHD gekend zijn.
Scheepvaart									
A 42	Uitbouwen van een zwaaiком voor 600 ton schepen te Aalst (zie ook A 37). (Timing: 2009-2012)	Dender	W&Z	P 1.1	zie DEN 37	2011	2013	Studiefase	Opstart voorbereidende studies. De zwaaiком te Aalst gaat samen met nieuwbouw stuwsuis vanaf 2012. De uitvoering is gepland vanaf 2012. De aanbesteding van de bodemsaneringswerken t.h.v. de toekomstige zwaaiком gebeurde op 02/12/08.
A 43	Onderhouden en in stand houden van de bestaande infrastructuur op de Dender.	Dender	W&Z	P 1.1	3.600.000	Doorlopend		Doorlopend	Continu in uitvoering.
A 44	Aanlegplaatsen creëren voor en na de nieuwe stuwsuis van Aalst.	Dender	W&Z	P 1.1	zie DEN 37			Studiefase	Zie A 37, de studie werd aanbesteed.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 45	Uitbouw van een ROC (regionaal overslagcentrum) te Aalst (ter hoogte van het Wijngaardveld). (Timing: 2009)	Dender	W&Z	P 1.1	2.000.000			Haalbaarheids-fase	Het terrein werd reeds aangekocht door de stad Aalst. Aangezien het ROC pas rendabel zal zijn na de opwaardering van de Dender wordt met de verdere uitvoering gewacht. Met de stad Aalst werd in april 2009 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Op dit moment zijn onderhandelingen lopende over een erfpachtovereenkomst zodat W&Z het terrein in beheer krijgt en samen met de stad kan gezocht worden naar een concessionaris.
A 46	Uitbouwen van overslagzones voor watergebonden transport.	Dender	W&Z	P 1.4		Doorlopend		Doorlopend	Continu in uitvoering.
A 47	Stimuleren en promoten van het gebruik van de binnenvaart.	Dender	W&Z	P 1.4		Doorlopend		Doorlopend	Continu in uitvoering.
A 48	Aanpassingen (na het verplaatsen van de sluis) van de oeververstevingen te Aalst (nl. de bouw van kaaimuren) in de zone tussen de oude en nieuwe locatie van de stuwsuis (zie ook A 37). (Timing: 2009-2012)	Dender	W&Z	P 1.1	zie DEN 37			Studiefase	Zie A 37, de studie werd aanbesteed.
A 49	Uitvoeren van agitatiebaggerwerken (en lokaal baggerwerken) wanneer de bevaarbaarheid van de Dender in gedrang komt. (Timing: 2008-2013)	Dender	W&Z	P 1.1	480.000	Doorlopend		Doorlopend	Zie ook A 25. Doorlopend in 2009 en 2010.
A 50	Opwaardering Dender traject Aalst-Dendermonde voor schepen tot 1.350 ton. (Timing: 2010-2015)	Dender	W&Z	P 1.1	16.500.000	2012	2014	Studiefase	Vorbereidende fase. (Zie ook A 40).
Toerisme en Recreatie									
A 51	Uitvoeren van het actieplan van de PVC "Hengelzones langs de Dender"	Dender	Afhankelijk van project (sturing: Provinciale Viserijcommissie Oost-Vlaanderen)	P 3	0	2009	2010	Haalbaarheids-fase	Aanleg van verspreide hengelplaatsen op 3 verschillende locaties langs de Dender in de directe omgeving van het centrum van Ninove. KP: Bij PVC ontbreekt expertise om technische uitvoeringsplannen op te maken. Bij W&Z vormt de aanleg van hengelplaatsen geen prioriteit zolang er geen andere uitvoeringswerken in de omgeving worden opgestart (in de komende 10-15 jaar worden er geen werken voorzien). W&Z kan wegens tijdsgebrek geen technisch-inhoudelijke ondersteuning bieden (opmaak technische uitvoeringsplannen en uitvoeringsbestek). PVC zoekt een oplossing door de uitvoering uit te besteden.
A 52	Bouw van een voetgangersbrug over de Dender te Denderleeuw. (Timing: 2007)	Dender	W&Z	P 0	900.000	2007	2007	Uitgevoerd	
A 53	Bouw van een aanlegsteiger voor de toervaart in Denderleeuw t.h.v. de toekomstige voetgangersbrug (zie ook A 52). (Timing: 2007)	Dender	W&Z	P 0	zie DEN 52	2007	2007	Uitgevoerd	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 54	Herinrichten van de wandelpaden langs de oever van de Dender en herinrichten en herwaarderen van de omgeving van de De Bruynkaai (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: Vanaf 2009)	Dender	W&Z	P 2.2	500.000			Studiefase	Dit project is voor het herinrichten van het wandelpad Oud Sas tot aan de Bogaerdbrug momenteel nog in studiefase. Deze actie behelst drie projecten waarvan één (herinrichten wandelpad Oud Sas tot aan de Bogaerdbrug) in studiefase is (bestek eind 2010). Dit project staat op het meerjarenprogramma vanaf 2012. De ander aspecten van deze actie staan nog niet op het programma. TA: Raming: 500.000 euro voorzien op MJP voor de Denderoevers.
A 55	Bouw van een voetgangerspasserelle aan opwaartse sluisdeur in Dendermonde. (Timing: 2007)	Dender	W&Z	P 0	250.000	2007	2007	Uitgevoerd	
Onroerend Erfgoed									
A 56	Heropenen van de gedempte Dender (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: Vanaf 2009)	Dender	W&Z	P 2.2	1.500.000			Haalbaarheids-fase	Voor dit project dient het concept nog vastgelegd te worden. De studiefase is nog niet aangevat. MJP: vanaf 2012. TA: Raming 1.500.000 euro
A 57	Renovatie van het oud sas (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2005-2008)	Dender	W&Z	P 2.2	883.000	2005	2008	Uitgevoerd	De werken werden afgerond eind 2009. TA: Raming: 883.000
A 58	Bouwen van een nieuwe Vlasmarktbrug (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2008-2009)	Dender	W&Z	P 2.2	1.730.000	2009	2010	Uitgevoerd	De aanbesteding van de Herbouw Vlasmarktbrug gebeurde op 10/12/08. De werken zijn gestart in mei 2009 en zullen en werden beëindigd op 26 maart 2010. TA: Aangepaste raming: 1.730.000 euro.
A 59	Bouwen van een nieuwe Bogaerdbrug (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2009)	Dender	W&Z	P 2.2	1.730.000			Haalbaarheids-fase	Studiefase nog niet aangevat. TA: Aangepaste raming: 1.730.000 euro (cf. A 58).
A 60	Bouwen van nieuwe brug (Noordlaan) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: 2011)	Dender	W&Z	P 2.2				Haalbaarheids-fase	Dit project is voorlopig nog niet aan de orde, pas in een latere fase.
A 61	Bouw van een sluis tussen de Oude Dender en de gekanaliseerde Dender (Dendermonde) (deel van project herwaardering water in de stad "Herinrichting van de oude Dender te Dendermonde"). (Timing: Nog niet bepaald, afhankelijk van het bereiken van een basiswaterkwaliteit op de Dender)	Dender	W&Z	P 2.2				Haalbaarheids-fase	Dit project kan eventueel naar voren geschoven worden in de tijd (afhankelijk van de budgetten), daar dit samenhangt met de ontsluiting van de nieuwe gevangenis in Dendermonde, waarbij een brug voorzien zou worden over deze sluis en de bouw ervan het best kan gecombineerd worden. Dit is nu in studiefase, er zijn nog geen beslissingen genomen.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 62	Gedeeltelijk openmaken van de overwelfde Vondelbeek te Dendermonde en renoveren van het resterend gedeelte afwaarts de spoorweg Gent-Mechelen te Dendermonde - fase 1 & fase 2. (Timing: 2005-2006)	Vondelbeek	VMM	P 0	3.741.710			Uitgevoerd	
A 63	Inventariseren van de mogelijkheden voor "water in de stad" (inclusief gemeentelijke kernen). (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat, deelbekkensecretariaten, alle betrokken waterbeheerders, alle gemeenten van het Denderbekken	P 3	0	2008	2012	Studiefase	Het stappenplan voor de uitwerking werd goedgekeurd door de CIW op 16 juli 2009. Het doel is om via inventarisatie te komen tot een kaart/lijst met mogelijke locaties voor projecten m.b.t herwaardering van water in gemeentelijke of stedelijke kernen in de ruime betekenis van het woord. De actie dient uitgevoerd te worden tegen het tijdstip dat het actie- en maatregelenprogramma van de volgende BBP wordt voltooid aangezien de actie kan resulteren in het formuleren van nieuwe, concrete acties. De realisatie van de actie gebeurt in 5 fasen, en wordt gecoördineerd door een bekkenoverschrijdende ad hoc werkgroep. In fase 1 (2009) vergaarde het BS i.s.m. het ABO informatie over typeprojecten die reeds zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn of gepland zijn om zo een idee te krijgen van de drijfveren en eventuele knelpunten voor ieder typeproject. Momenteel gebeurt de voorbereiding van de bevraging (fase 2) waarbij een vragenlijst wordt opgesteld die in fase 3 (uiteindelijke bevraging) gebruikt zal worden voor de bevraging naar potenties en wordt er per bekken een lijst opgemaakt van te bevragen instanties.
Oppervlaktewaterkwaliteit									
A 64	Bepaling van de draagkracht (immissieplafond) en het risico op het niet halen van de goede toestand van de verschillende types waterlopen in het Denderbekken op het vlak van de fysisch-chemische waterkwaliteit met behulp van modellering (het waterkwaliteitsmodel PEGASE van het Scheldestroomgebied). (Timing: 2007-2013)	Bekken	VMM	P 0	17.778	2008	2008	Uitgevoerd	Uitgevoerd in 2008 i.k.v. de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen.
A 65	Toepassen van het Vlaams Milieukostenmodel Water (MKM) op het Denderbekken. (Timing: 2007-2008)	Bekken	VMM en Departement LNE	P 1.4	0	2008	2009	Uitgevoerd	Uitgevoerd voor Vlaanderen voor P, N, CZV i.k.v. de opmaak van de SGBP. In 2009 werden ook de marginale kostencurves voor het Denderbekken opgesteld. De uitbreiding van het MKM voor de overige maatregelen van het SGBP wordt onderzocht.
A 66	Revisie en uitbreiding van het waterkwaliteitsmodel PEGASE van het Scheldestroomgebied; toepassing op de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen van het Denderbekken. (Timing: 2007-2008)	Bekken	VMM	P 1.4	0	2008	2008	Uitgevoerd	Uitgevoerd in 2008 i.k.v. de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen.
A 67	Inventariseren van de waterlopen in het Denderbekken die te lijden hebben van eutrofiëringsverschijnselen. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.3	0			Stil	Dit is een onderdeel van het monitoringprogramma van het DIW goedgekeurd door de Vlaamse regering. Een uniforme aanpak dient nog verder afgesproken te worden.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 68	Uitvoering van de saneringsprojecten (collectoren, persleidingen, pompstations, prioritaire rioleringen,...) binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma tem Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.	Bekken	VMM, Aquafin	P 1.3	75.271.672	Doorlopend		Uitvoeringsfase	Zie overzicht in Bijlage 2_svz_OP-acties_Denderbekken. TA: Aangepaste raming: 75.271.672 euro.
A 69	Uitvoering van de projecten voor bijkomende KWZI's en voor de optimalisatie van bestaande RWZI's binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma tem Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.	Bekken	VMM, Aquafin	P 1.3	14.686.629	Doorlopend		Uitvoeringsfase	Zie overzicht in Bijlage 2_svz_OP-acties_Denderbekken. TA: Aangepaste raming: 14.686.629 euro.
A 70	Uitvoering van de bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma 2006-2011 tem Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012 om verdunning van het rioleringsstelsel tegen te gaan.	Bekken	VMM, Aquafin	P 1.3	4.753.067	Doorlopend		Uitvoeringsfase	Zie overzicht in Bijlage 2_svz_OP-acties_Denderbekken. TA: Aangepaste raming: 4.753.067 euro.
A 71	Sanering van de meest problematische bovengemeentelijke overstorten binnen het Denderbekken. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM, Aquafin	P 1.3	8.000.000			Stil	Een duiding van de problematiek m.b.t. de bovengemeentelijke overstorten en mogelijke oplossingsscenario's is aangewezen.
Waterbodems									
A 72	Uitvoeren van casestudie om de overstortfrequentie en de kwaliteit van het overgestorte water te bestuderen en de meest vervuulende overstorten binnen het Denderbekken op te sporen. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4	100.000	2009	2013	Stil	Enkel de kwaliteitsbepaling. De opsporing van de vervuulende overstorten is een lopende zaak. Er wordt een model opgemaakt i.s.m. het bekkensecretariaat.
A 73	Vastleggen van de definitieve prioriteiten voor sanering van verontreinigde waterbodems, op basis van de theoretische prioriteringslijst waterbodemsanering (opgesteld conform de methodiek opgenomen in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie), in overleg met alle waterbeheerders, de betrokken administraties (o.m. VMM en OVAM) en het bekkenbestuur van het Denderbekken, in functie van de haalbaarheid (bijkomende financiering) en in functie van een duurzame sanering. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat i.s.m. waterbeheerders en Waterschappen	P 1.4	0	2009		Studiefase	Op 9 oktober 2009 keurde de CIW het voorstel van de CIW werkgroep Bagger en Ruimingsspecie van 15 prioritair te onderzoeken waterbodems goed. Specifiek voor het Denderbekken kan worden aangegeven dat De Reyte te Denderleeuw (VHAG 6247; beheerder = Provincie Oost-Vlaanderen) op de lijst van 15 prioritair te onderzoeken waterbodems in Vlaanderen voorkomt. De CIW werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie kreeg de opdracht om samen met OVAM een financieringsvoorstel voor onderzoek en uitvoering van de sanering uit te werken in een nota aan de Vlaamse Regering ter vaststelling van de prioritair te onderzoeken waterbodems. Dit zal gebeuren in 2010. Een volgende stap houdt de uitvoering in van de waterbodemonderzoeken en de opmaak van een lijst van prioritair te saneren waterbodems en het vaststellen door de Vlaamse Regering van deze lijst. Als laatste zullen de meest prioritair verontreinigde waterbodembracten gesaneerd worden, dit is A 74 van het BBP.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 74	Saneren van de meest prioritaire verontreinigde waterbodemplotsen in het Denderbekken, zoals aangeduid door de Vlaamse regering. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Waterbeheerders	P 2.1				Stil	Deze actie is nog niet aan de orde. Eerst dient er gewacht te worden op het resultaat van actie A 73. WenZ: Ruiming om nautische redenen worden als prioritair beschouwd.
A 75	Herberekening van de sedimentbalans in het Denderbekken ten behoeven van de verdere concretisering van de acties in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0	2009	2010	Studiefase	Eind 2009 werd het startsein gegeven voor deze actie in de WG Bagger- en Ruimingsspecie. Een ad hoc WG zal een plan van aanpak uitwerken tegen maart 2010 met de bedoeling tot een uniforme werkwijze te komen. De bekkensecretariaten en de CIW WG BW zullen betrokken worden bij de opmaak van het plan van aanpak. De opmaak van de sedimentbalansen per bekken zal gebeuren binnen elk bekkensecretariaat en is gepland tegen december 2010.
A 76	Onderzoek naar geschikte locaties waar bagger- en ruimingsspecie kan behandeld en geborgen worden (zowel tijdelijk als permanent). (Timing: 2008-2013)	Bekken	Waterbeheerders	P 1.4				Stil	WenZ: Eind 2009 heeft WenZ een oproep tot kandidatuurstelling gelanceerd ('Behandeling en tijdelijk opslag van specie voor W&Z'). Begin 2010 start de onderhandeling met kandidaten. Het bestek is in uitvoeringsronde. VMM: /
A 77	Opmaak van een plan voor de inplanting van sedimentvangen en ontwateringsbekkens tegen medio 2008. (Timing: 2008)	Bekken	Waterbeheerders	P 1.4		2008	2009	Uitgevoerd	VMM: In het sedimentvangplan (SVP) zijn een 40-tal SV over gans Vlaanderen gepland. Hiervan zullen er jaarlijks 2 worden aangelegd. Voor 2009 werden 2 SV op het IP geplaatst, nl. 1 op de Molenbeek (Erpe-Mere) en 1 op de Vondelbeek. Voor de Molenbeek werd nog geen bouwvergunning verkregen (aanvraag d.d. 15/05), de aanbesteding is gebeurd in 2009. Voor de Vondelbeek 6bc werd evenmin nog geen bouwvergunning verkregen (aanvraag d.d. 05/06). De slijkwaliteit zal eerst nog worden nagekeken, de aanbesteding is voorzien in 2010. Voor de Vondelbeek zone 2 zal nog verder onderzoek gebeuren. De meeste SV zijn gepland langs waterlopen van 1ste cat., een aantal zullen aangelegd worden langs waterlopen van 2de cat. Tijdens de opmaak van het plan werden de waterschappen ook bevestigd en werd ook overlegd met WenZ. Waar mogelijk zal een SV ook uitgerust worden met een ontwateringsbekken (OWB), dit zal echter niet overal het geval zijn. Er wordt geen apart plan meer opgesteld voor OWB, Er volgt nog een update van het SVP. WenZ: voor wat betreft de OWB beperkt deze actie zich voor WenZ tot het consulteren van externen (SVP VMM).
Natuur - Ecologie									
A 78	Structuurherstel van het benedenstroomse gedeelte van de Marke stroomafwaarts Galmaarden centrum d.m.v. het inschakelen van oude meanders en/of de inschakelingen van omleidingen (bv. Oude Marke,...) (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 1.1	300.000			Studiefase	In het kader van het project ScaldWin zullen de drie meest stroomafwaarts gelegen vismigratieknelpunten worden opgelost, namelijk aan stuw 1, stuw 2 en stuw 3. T.h.v. stuw 1 zal een oude meander worden heringeschakeld, t.h.v. stuw 2 zal de Oude Marke worden ingeschakeld en t.h.v. stuw 3 zal een vistrap worden aangelegd. Het onteigeningsplan is in opmaak. Het voorontwerp is opgemaakt, het ontwerp is in opmaak. De vergunning is nog niet aangevraagd.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 79	Uitvoering geven aan het bestrijdingsprogramma invasieve plantensoorten. (Timing: start in 2005)	Bekken	VMM	P 1.1	20.000	Doorlopend		Doorlopend	Naar noodzaak - valt onder onderhoud. In 2009 werden er geen dergelijke onderhoudswerken uitgevoerd in het Denderbekken.
A 80	Uitvoeren van een pilootproject "evaluatie bestrijding invasieve oeverplanten langs de Bellebeek". (Timing: 2008-2013)	Bellebeek	VMM	P 1.2	10.000			Haalbaarheids-fase	
A 81	Uitwerken van een concreet en realiseerbaar maatregelenprogramma gericht op het behoud en het herstel van belangrijke vissoorten in het Denderbekken. (Timing: 2008)	Bekken	ANB i.s.m. Bekkensecretariaat en Waterschappen	P 1.4	0	2009	2013	Studiefase	De ad hoc werkgroep finaliseert begin 2010 een nota over soortenbescherming / biodiversiteit, die ook op de agenda van de ciw werkgroep ecologisch waterbeheer staat voor 2010.
A 82	Uitwerken van een concreet en realiseerbaar maatregelenprogramma gericht op het behoud en het herstel van internationaal, regionaal en lokaal belangrijke, watergebonden dier- en plantensoorten in het Denderbekken. (Timing: 2008-2013)	Bekken	ANB i.s.m. Bekkensecretariaat en Waterschappen	P 2.1	150.000	2009	2013	Studiefase	De ad hoc werkgroep finaliseert begin 2010 een nota over soortenbescherming / biodiversiteit, die ook op de agenda van de ciw werkgroep ecologisch waterbeheer staat voor 2010.
A 83	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Geraardsbergen (zie A 30). (Timing: 2009)	Dender	W&Z	P 1.1	150.000	2011	2013	Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 30. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw.
A 84	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Idegem (zie A 32). (Timing: 2013)	Dender	W&Z	P 1.2	150.000	2016	2018	Haalbaarheids-fase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 32. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw.
A 85	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Pollare (zie A 33). (Timing: 2012)	Dender	W&Z	P 1.2	150.000	2015	2017	Haalbaarheids-fase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 33. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw.
A 86	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Denderleeuw (zie A 34). (Timing: 2011)	Dender	W&Z	P 1.1	150.000	2013	2015	Haalbaarheids-fase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 34. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw.
A 87	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de stuw van Teralfene (zie A 36). (Timing: 2011)	Dender	W&Z	P 1.1	ZIE DEN 36	2014	2016	Haalbaarheids-fase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 36. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw. TA: conform de afspraken gemaakt bij de prioritering en in overeenstemming met de acties A 83, A 86, A 88, A 89, A 90 en A 91 wordt de prioriteit van A 87 gewijzigd van P 2.1 naar P 1.1.
A 88	Sanering vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Aalst (zie A 37). (Timing: 2009-2012)	Dender	W&Z	P 1.1	150.000	2011	2013	Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 37. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw.
A 89	Sanering vismigratieknelpunt t.h.v. stuwsluis Denderbelle (zie A 40). (Timing: 2009)	Dender	W&Z	P 1.1	150.000	2012	2014	Studiefase	Deze actie hangt samen met het technisch luik van actie A 40. Het oplossen van een vismigratieknelpunt hangt steeds samen met de vernieuwbouw van de stuw.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 90	Sanering vismigratieknelpunt (m.i.v. beekherstel) aan de stuw nabij de RWZI van Galmaarden (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 1.1	150.000	2011	2012	Studiefase	Zie A 78
A 91	Sanering van de vismigratieknelpunten aan de Mertensmolen (Marke in Viane Moerbeke) en de stroomopwaartse stuw d.m.v. de herinschakeling van de Oude Marke (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 1.1	300.000	2011	2012	Studiefase	Zie A 78
A 92	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de Driscaertmolen (Marke in Galmaarden). (Timing: 2007-2008)	Marke	VMM	P 0		2008	2009	Uitgevoerd	
A 93	Evaluatie van reeds uitgevoerde saneringsprojecten betreffende vismigratie en bepalen van de volgende prioriteiten m.b.t. het oplossen van vismigratieknelpunten op de onbevaarbare waterlopen 1ste cat. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4		Doorlopend		Doorlopend	De evaluatie gebeurt verdeeld over heel Vlaanderen na aanleg van vistrap. Voor wat betreft het opgeloste vismigratieknelpunt aan de Driscaertmolen zal in samenwerking met de visserijbioloog van Vlaams-Brabant de vismigratie opgevolgd worden in 2010. Aansluitende acties zullen gebeuren i.f.v. de aanleg van de overige vismigratielopen.
A 94	Opmaak ontwerpen voor de sanering van de resterende vismigratieknelpunten op de Marke. (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 1.1	100.000	2008		Studiefase	Deze actie volgt op actie A 78. Op Vlaams grondgebied zullen 10 vismigratieknelpunten worden opgelost. Oplossingen voor de 3 meest stroomafwaartse knelpunten zijn in ontwerp. Deze actie wordt uitgevoerd aansluitend op de realisatie van de 3 meest stroomafwaartse vismigratielopen.
A 95	Nagaan mogelijkheden inrichting milieuvriendelijke oevers langs de Dender	Dender	W&Z	P 1.4		2008		Studiefase	Waar mogelijk wordt rekening gehouden met natuurvriendelijke oevers: op 11/12/08 gebeurde de aanbesteding voor de bouw van natuurvriendelijke fauna-uitstapplaatsen (35 in totaal) langs de Dender op het grondgebied van Geraardsbergen en Ninove. De werken zijn gestart begin april 2009 en zijn beëindigd op 07/07/09.
A 96	Uitvoeren (en zo nodig bijsturen) van het bermbeheerplan van de Dender. (Timing: 2008-2013)	Dender	W&Z	P 2.1		Doorlopend		Doorlopend	Bijsturing in 2010. De bermen worden gemaaid cf. het huidige bermbeheerplan.
A 97	Opstellen van een oeverbeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen 1ste cat. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM	P 1.4	0			Stil	Er wordt momenteel een oeverbeheerplan opgemaakt voor de Zwalm (in het Bovenscheldebekken). De ervaring zal verder kunnen gebruikt worden voor waterlopen in het Denderbekken.
A 98	Creëren en inrichten van milieuvriendelijke oevers in het gedeelte van de Marke stroomafwaarts de Driscaertmolen (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)	Marke	VMM	P 1.1	20.000	2009	2012	Studiefase	Op Investeringsprogramma 2009 van VMM-AOW: Gronden voor beekherstel afwaarts de Driscaertmolen op de Marke (EU - Scalditproject). TA: Aangepaste raming: 20.000 euro.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
A 99	Afbakenen van oeverzones (voor zover deze het belang van het deelbekken overschrijden). (Timing: 2008-2013)	Bekken	Bekkensecretariaat DEN	P 1.4	0	2009	2013	Studiefase	Nota werd opgesteld, samen met CIW werkgroep Ecologisch Waterbeheer en voorgelegd aan Werkgroep Bekkenwerking. Hoofdlijnen nota : (1) nood aan interne workshop (werd gemeenschappelijk georganiseerd door WG Ecologisch waterbeheer en bekkens in september 2009), (2) opstellen van een handleiding oeverzones en (3) organiseren externe informatiedag over het onderwerp. Verdere afwerking van de twee laatste hoofdlijnen gebeurt in gezamenlijk overleg tussen WG Ecologisch Waterbeheer en bekkens / ad hoc werkgroep.
A 100	Na definitieve goedkeuring van het natuurrichtplan 'Dendervallei van de gewestgrens tot Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos' wordt rekening gehouden met het natuurrichtplan en wordt er mee uitvoering gegeven aan acties en maatregelen die tot stand komen naar aanleiding van het natuurrichtplan en betrekking hebben op het watersysteem, in het bijzonder de Dender en haar vallei. (Timing: 2008-2013)	Bekken	Betrokken waterbeheerder	P 1.4	0			Stil	Het natuurrichtplan (NRP), dat definitief werd goedgekeurd op 14 mei 2009 door de Vlaamse minister H. Crevits, vormt de leidraad voor het toekomstige beheer en de inrichting van dit gebied. Het NRP beschrijft de toekomstvisie voor de natuur in de vallei van de Dender en de bossen op de flankerende heuvels. Het Agentschap voor Natuur en Bos werkte deze visie uit in intens overleg met de lokale belangengroepen (natuurverenigingen, jacht, visserij, landbouw, private boscijnaars, regionaal landschap, enz.), de betrokken gemeente- en stadsbesturen en de provincie Oost-Vlaanderen. De Vlaamse Landmaatschappij start met een onderzoek naar de haalbaarheid van 2 natuurinrichtingsprojecten. Op basis van het resultaat van deze NIP's en de ecohydrologische studie zal het bekkensecretariaat in samenwerking met ANB bekijken hoe verder invulling zal gegeven worden aan deze actie.
A 101	Evaluatie en bijsturing van het huidige beheer van de gecontroleerde overstromingsgebieden (wachtbekkens) op de Bellebeek. (Timing: 2008-2013)	Bellebeek	VMM	P 1.4				Studiefase	Evaluatie en bijsturing van het huidige beheer van de gecontroleerde overstromingsgebieden (wachtbekkens), inclusief de werking van de doorlaatkunstwerken. Onderzoek naar de verbetering van de uitwateringsconstructie is opgenomen in de reservebegroting van 2009. De werking van de doorlaatconstructie wordt bekeken in 2010. De bedoeling is een aanbesteding ter verbetering van de werking van de doorlaatconstructie in 2010 te doen.
A 102	Vorbereiden van een geïntegreerd project (ecologisch herstel) voor de Molenbeek (Zandbergen). (Timing: 2008-2013)	Molenbeek Zandbergen	Bekkensecretariaat i.s.m. Waterschap Dendermeersen	P 1.4	0			Stil	
A 103	Onderbouwing voor het (eventueel) opstarten van een Ecologische Inventarisatiestudie i.f.v. de uitwerking van een geïntegreerd project voor de Molenbeek (Erpe-Mere). (Timing: 2008-2013)	Molenbeek Erpe-Mere	VMM	P 1.4				Stil	De initiatiefnemer VMM zal het opstarten van een EIV laten samen sporen met de opmaak van een oeverbeheerplan.
Duurzaam Watergebruik									
A 104	Gebiedsgerichte toepassing en uitvoering van de aanbevelingen van het Strategisch Plan Watervoorziening. (Timing: 2008-2013)	Bekken	VMM - waterbeheerders	P 1.4	0	Doorlopend		Doorlopend	De Strategische Visie Watervoorziening en watergebruik werd goedgekeurd door CIW op 10 december 2009. De gebiedsgerichte toepassing is doorlopend in uitvoering. TA: de waterbeheerders worden ook als initiatiefnemer van deze actie opgenomen.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
Acties Deelbekkenbeheerplan Vondelbeek									
actie-152	Grote Beek (O5022): oplossen van wateroverlastproblemen	Dendermonde	Polder van de Beneden Dender / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	
actie-156	Wateroverlastproblemen in Lede oplossen: 1. wateroverlast door de overwelfde Grootbeek (O5022) in de Kerkevijverstraat 2. wateroverlast in de Nieuwstraat vanuit de riolering 3. wateroverlast in de Br. De Saedeleerstraat 4. wateroverlast in de Hollestraat	Lede	Lede						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer.
actie-083	Water- en modderoverlastproblemen oplossen (ROG's)								
	1. ROG langs de Kleine Antwerpenstraat	Lebbeke	Lebbeke					Stil	OCMW verkavelingsaanvraag geweigerd
	2. ROG aan de Haagstraat	Lebbeke	Lebbeke					Stil	
	3. modderstromen in de Hofstraat	Lebbeke	Lebbeke					Uitgevoerd	
	4. wateroverlast in de Bellestraat door ontbreken van grachten tussen akkers en straat	Lebbeke	Lebbeke					Uitgevoerd	
	5. wateroverlast in de Broekstraat door de Broekstraatbeek (O5007b)	Buggenhout	Buggenhout / Aquafin					Uitgevoerd	
	6. wateroverlast op de Hoezebeek (O5054) op de grens tussen Haaltert en Aalst	Aalst / Haaltert	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
actie-087	Nijverzeelbeek (B5006), Klein Antwerpen: overwelling te verwijderen en verbindingsgracht maken naar de Borstbeek (O5001b)	Lebbeke	Provincie Vlaams-Brabant / particulier					Studiefase	Zie actie-104
actie-090	Moninckhofbeek (O5047): analyse en voorstellen van oplossingen voor de wateroverlastproblemen								
	1. wateroverlast aan de Meerskant te Denderbelle	Lebbeke	Polder van de Beneden Dender					Stil	
	2. wateroverlast aan de Kouterbaan en Grote Baan te Herdersem	Aalst	Polder van de Beneden Dender					Uitvoeringsfase	
actie-093	Afspraken peilbeheer; eventueel opmaak van een peilbeheerplan	deelbekken	Provincie Oost-Vlaanderen / Polder van de Beneden Dender / Polder Sint-Onolfs / Polder van Vlassenbroek					Stil	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
actie-043	Optimalisatie van wandel- en fietsroutes langs de Hoezebeek (O5054) richting Aalst (zie ook GRS Haaltert)	Haaltert	Haaltert					Studiefase	
BVR08_2_dbb p_Von delbee k	Openmaken van de Vondelbeek/IJsbroekbeek (O5024)	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	
BVR08_3_dbb p_Von delbee k	Openmaken van de Semelaardbeek (O5076)	Aalst	Aalst					Uitgevoerd	
BVR08_4_dbb p_Von delbee k	Saneren van de waterbodem van de IJsbroekbeek (O5024) voor het gedeelte van 2de categorie	Aalst	Provincie Oost-Vlaanderen					Uitvoeringsfase	
actie-145	Wateraudit en herbruik van hemelwater in de polyvalente zaal en de bibliotheek van Lebbeke	Lebbeke	Lebbeke					Uitgevoerd	
Acties Deelbekkenbeheerplan Molenbeek (Erpe-Mere)									
G.1.04	Maatregelen voor het oplossen van wateroverlast op de Holbeek (ROG 7 - O5036), een gevolg van de onderdoorgang aan de Aigembergstraat.	Erpe-Mere	Erpe-Mere					Stil	
G.6.01	Grachten categoriseren als waterloop derde categorie (in de gemeente Haaltert).	Haaltert	Haaltert					Stil	
G.6.02	Herwaarden van het bestaande wandelpad langs de Molenbeek (O5021) in Erpe-Mere	Erpe-Mere	Erpe-Mere					Studiefase	
G.6.03	Saneren vismigratieknelpunten op de Molenbeek (O5021) 1. Gotegemmolen	Erpe-Mere	Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	
G.6.04	Afbakenen bufferstroken/oeverzones langs de Holbeek (O5034) met als opzet het wandelpad iets verder van de waterloop te leggen	Haaltert	Provincie Oost-Vlaanderen / Haaltert					Stilgelegd	T: de oevers van de Holbeek zullen worden verstevigd en het wandelpad hersteld

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
BVR08_1_dbb p_Molenbeek Erpe-Mere	Saneren van de waterbodem van de Zijbeek (O5029)	Aalst	Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	
Acties Deelbekkenbeheerplan Midden-Dender									
P01	Toepassen van principes integraal waterbeheer en dus voorzien van voldoende infiltratie en buffering in de geplande verkaveling tussen Affligemstraat en Immerzeeldreef	Aalst	Aalst					Uitvoeringsfase	
P03	Openmaken Oliemeersbeek (O5070)	Aalst	Aalst / particulieren					Uitgevoerd	
P04	Wegwerken vismigratieknelpunt op de Molenbeek (O5061)	Aalst	Aalst / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	
P05	Aanpakken wateroverlast ROG 5 ter hoogte van de Langestraat	Affligem	Affligem						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer.
P06	Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de monding van de Maaiemeersbeek (O5089) in de Dender tot aan de Driesstraat	Affligem	Affligem						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer.
P07	Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de N9 in Affligem.	Affligem	Affligem						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer.
P09	Aanpakken wateroverlast in ROG 13 ter hoogte van de woonwijk Braamland in Denderleeuw	Denderleeuw	Denderleeuw					Uitgevoerd	
P10	Aangepast wateropvangsysteem voor geplande KMO-zone in Denderleeuw	Denderleeuw	Denderleeuw					Stilgelegd	RUP KMO zone niet goedgekeurd
P11	Opvolgen van het opgelost wateroverlastprobleem (ROG 15) in Iddegem ter hoogte van de Enemolen en Bakergemmolen, Molenbeek (O5093)	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Doorlopend	
P12	Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddegem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen. (ROG 14)	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P13	Aanpakken wateroverlast ter hoogte van Dender LO (aan de brug van de gewestweg N208)	Denderleeuw	Denderleeuw					Stil	
P17	Voorzien van infiltratie en buffermogelijkheden bij geplande verkavelingen (Wolfsgracht, Braamlandstraat,...) in Denderleeuw	Denderleeuw	Denderleeuw					Doorlopend	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
P18	Aanpakken wateroverlast in ROG 6, 7 en 8 (Welle) op de plaats waar de Molenbeek (O5078) onder de spoorweg gaat	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P19	Wegwerken van vismigratieknelpunten aan de Enemolen en Bakergemmolen op de Molenbeek (O5093) te Iddergem	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stilgelegd	De Molenbeek (O5093) is geen prioritaire waterloop conform Beneluxbeschikking inzake vismigratie
P20	Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de Wellestraat in Denderleeuw.	Denderleeuw	Denderleeuw						
P21	Aanpakken wateroverlast in ROG 10 + 9 in Wellen te Denderleeuw ter hoogte van de N405	Denderleeuw	Denderleeuw					Uitgevoerd	
P22	Wegwerken vismigratieknelpunt op de Wildebeek (O5077) ten noorden van de spoorweg	Denderleeuw	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P24	Opvolgen van de oplossing voor het wateroverlastprobleem ROG 16 ter hoogte van Ter Linden - Ninoofsesteenweg.	Haaltert	Haaltert					Stil	
P25	Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de Eigenstraat in Haaltert	Haaltert	Haaltert					Stil	
P26	Aanpakken wateroverlast ter hoogte van de Veldstraat - Knipperhoek in Haaltert	Haaltert	Haaltert						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer.
P28	Herstel moeraslandschap De Valier en onderzoek naar de berging van extra berging water.	Liedekerke	Liedekerke					Doorlopend	
P29	Voorzien van infiltratie en buffermogelijkheden bij geplande verkaveling (Monnikbos) in Liedekerke	Liedekerke	Liedekerke					Uitvoeringsfase	
P31	Herstel en ecologische inrichting van de Palitsebeekvallei	Liedekerke	Natuurpunt					Doorlopend	
P32	Herstel rivierlandschap Dommelingen en Pamelse Meersen	Liedekerke	ANB / Natuurpunt					Doorlopend	
P34	Hydrologische studie van de interactie Bellebeek, Dender, Oude Dender, Bogijnengracht (onderzoeken complex waterprobleem aan de stationsomgeving)	Liedekerke	VMM						Stand van zaken werd niet gerapporteerd door de initiatiefnemer.
P35	Aanpakken wateroverlastprobleem in de Leopoldstraat in Okegem	Ninove	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P36	Aanpakken wateroverlastprobleem en oplossen van diffuse lozingen van bedrijven in de O5101 in de Fonteinstraat in Okegem	Ninove	Ninove					Studiefase	Studiebureau Grontmij overlegt met de VMM en Aquafin omtrent de aanpassingen aan het dossier, Afkoppelingsschetsen hebben geresulteert in een mogelijks nieuw tracé der werken, Hierdoor zal de uitvoering van de werken een financieel voordeel bieden.
P37	Aanpakken van het wateroverlastprobleem in de Kerkstraat in Lebeke	Ninove	Provincie Oost-Vlaanderen					Doorlopend	Rooster en opwaarts overwelling vrijgemaakt; ruimingswerken op programma 2010

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
Acties Deelbekkenbeheerplan Bellebeek									
Algemene acties									
DB 07-04_A3_5	implementatie decreet integraal waterbeleid - watertoets - oeverzones - waterschap	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	Zie Bijlage 2
DB 07-04_A3_6	sensibilisatie van verschillende doelgroepen, rond principes integraal waterbeleid	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron									
DB 07-07_A1	buffering, infiltratie en hergebruik van hemelwater door doelgroepen bevolking, industrie, landbouw en overheid	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-04_A2	herwaardering grachtenstelsels	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 2: Sanering van afvalwater									
DB 07-04_A9	verbetering waterkwaliteit door maatregelen op lokaal niveau	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-04_A3	controle op de aansluitingen van hemelwaterputten, rioolaansluitingen, gescheiden afvoer, goede werking IBA's	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur									
DB 07-04_A1_1	onderhoud en inventarisatie van het rioolstelsel op lokaal niveau	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-04_5	Liedekerke: herinrichting en versterking waterloop Kruisbeek	Liedekerke: Kruisbeek (3de cat)	Liedekerke	nvt				Haalbaarheids-fase	Geen specifieke acties ondernomen in 2009. Het ANB zal binnenkort hopelijk een perceel kunnen verwerven dat ligt aan de Kruisbeek. Mogelijks opent dit mogelijkheden om extra waterberging te voorzien.
DB 07-04_4 DB 07-04_15	Liedekerke: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Liedekerke	Liedekerke	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-04_6 DB 07-04_17	Affligem: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Affligem	Affligem	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-04_7 DB 07-04_16	Ternat: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Ternat	Ternat	nvt		Doorlopend		Doorlopend	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
DB 07-04_8 DB 07-04_18	Asse: lokale knelpunten riool- en collectorenstelsel, onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Asse	Asse	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_12	Roosdaal: onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Roosdaal	Roosdaal	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_13	Lennik: onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Lennik	Lennik	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_14	Dilbeek: onderzoek knelpunten mbt waterzuivering + actieplan	Dilbeek	Dilbeek	nvt			Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A10	sanering van afvalwaterlozingen op bovenlokaal niveau - verdere uitbouw zuiveringsnetwerk	Waterschap		P 1.3					Zie A 68, A 70 en A 71
SPOOR 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging									
DB 07-04_A19	reductie pesticidgebruik	Waterschap	gemeenten, provincie, Vlaams Gewest	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A20	reductie bemesting in de landbouw	Waterschap	Vlaams Gewest	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A21	reductie gebruik strooizout	Waterschap	gemeenten, provincie, Vlaams Gewest	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
DB 07-04_A22	reductie sluikstorten / slui klozen	Waterschap	gemeenten, provincie, Vlaams Gewest	nvt	nvt		Doorlopend	Doorlopend	
SPOOR 5: Voorkomen en beperken van sedimenttransport naar de waterloop									
DB 07-04_A23	voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop	Waterschap	Affligem, Liedekerke, Roosdaal, Ternat, Asse, Dilbeek, Lennik, Gooik	nvt	nvt			Studiefase	* svz erosiebestrijdingsplannen: goedgekeurd: Liedekerke (15/9/2005), Asse (4/10/2006), Lennik (1/7/2007), Gooik (1/7/2007) ingediend: Affligem in opmaak: Dilbeek geen plan: Roosdaal (in IP 2010), Ternat * svz erosiebestrijdingswerken: in geen enkele gemeenten werden werken uitgevoerd * erosiebestrijdingsproject Pajottenland door provincie gestart in 2009
DB 07-04_24	erosiebestrijding in de gemeente Liedekerke	Liedekerke	Liedekerke	nvt				Studiefase	Plan opgemaakt, nog geen werken uitgevoerd
DB 07-04_25	erosiebestrijding in de gemeente Asse	Asse	Asse	nvt				Studiefase	Plan opgemaakt, nog geen werken uitgevoerd
SPOOR 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer									
DB 07-04_A39	actualisatie van de digitale versie van het waterlopenstelsel, opmaak databank met kunstwerken	Waterschap	VMM ism provincies, ...	nvt	personeelskosten	2007	2012	Uitvoeringsfase	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
DB 07-04_A3_7	functietoekenning oppervlaktewaterlichamen - onderhoudsplan - beheerplan	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	personeelskosten	2009		Studiefase	Functietoekenning en afstemming ruimingsbeleid provincie - gemeenten via gemeenschappelijke aanbesteding werd besproken op de waterschapsvergadering 2009 zie ook A27
DB 07-04_A3_8	bepalen van en uitvoering geven aan prioriteringslijst waterbodemsanering	Waterschap		P 1.4 P 2.1					Zie A 73 en A 74
DB 07-04_A4_0	sanering van vismigratiekelpunten voor waterlopen in beheer van de provincies en gemeenten	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt		Doorlopend		Uitvoeringsfase	Kleine' vismigratiekelpunten worden systematisch opgelost tijdens de gewone herstellingswerken aan waterlopen. De provincie Vlaams-Brabant stelde een actieplan op met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratiekelpunten op de waterlopen van 2de categorie op te lossen.
DB 07-04_A2_8	uitbouw waarschuwingssysteem - operationeel bekkenmodel Dender	Waterschap	VMM	P 0					Zie A 23
<u>modellering Bellebeek</u>									
DB 07-04_26	oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering (OWKM) stroomgebied van de Bellebeek	Waterschap	VMM	nvt		1997	2002	Uitgevoerd	
DB 07-04_27	uitvoeren acties uit OWKM - oplossen knelpunten wateroverlast stroomgebied Bellebeek	Waterschap	VMM	nvt					Zie DB 07-04_30 zie A 8, A 101
DB 07-04_29	inzicht in de waterstromen aan de monding van de Bellebeek in de Dender		VMM	nvt				Uitgevoerd	Geen probleem meer
DB 07-04_30	overstromingsgebied achter de Bellemolen optimaliseren	Liedekerke, Ternat	VMM	P 1.8					Zie A 8
DB 07-04_31	ecologische inventarisatie van het stroomgebied van de Bellebeek	Waterschap	VMM	nvt		2000	2003	Uitgevoerd	
DB 07-04_32	uitvoeren van de voorgestelde maatregelen uit de ecologische inventarisatie van het stroomgebied van de Bellebeek	Waterschap	waterloopbeheerders	nvt		2003		Uitvoeringsfase	Aanplanten knotbomen langs beek ter hoogte van RWZI Liedekerke uitgevoerd. Bestrijding exoten Japanse Duizendknoop en Reuzenbalsemien wordt vanaf 2010 aangevat door VMM.
<u>andere lokale plaatsen wateroverlast</u>									
DB 07-04_33	oplossen wateroverlast langsheen de Peverstraatbeek door aanleg overstromingsgebied (Dilbeek)	Dilbeek: Peverstraatbeek	Dilbeek	nvt			2011	Studiefase	De inrichting van een bovengronds overstromingsgebied langs de Peverstraatbeek (hoek Heygemstraat en de Steenbergstraat) is in ontwerp (gecombineerd project met Aquafin voor afkoppeling van oppervlaktewater).
DB 07-04_34	oplossen wateroverlast langsheen de Overnellebeek en Kleine Wetsbeek (Asse)	Asse: Overnellebeek, Kleine Wetsbeek (3de cat)	Asse	nvt				Uitvoeringsfase	Studie uitgevoerd door Ecobooks (juni 2004) - enkele kleine werken werden uitgevoerd (plaatsen van dammen) maar het gebied blijft een risicogebied voor overstromingen. De technische dienst zoekt naar oplossingen voor buffering aan de samenvloeiing van de Kleine Wetsbeek en de Broekebeek maar er werden geen verdere acties ondernomen.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
SPOOR 7: Duurzaam drinkwatergebruik									
DB 07-04_A4_2	watercontracten - watermeesters: scholen met MOS-logo thema water	Waterschap	scholen in gemeenten waterschap	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	8 basisscholen (in Gooik, Lennik, Liedekerke, Affligem en Dilbeek) en 4 secundaire scholen (in Ternat, Dilbeek, Liedekerke en Lennik) hebben een MOS logo thema water + verschillende scholen nemen deel aan project 'water4all'
DB 07-04_A4_1	uitvoeren van een wateraudit	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
Acties Deelbekkenbeheerplan Gaverse Meersen									
P05	Infiltratiegrachten bij N8	Brakel / Lierde / Geraardsbergen / Zottegem	Brakel / Lierde / Geraardsbergen / Zottegem / AWV					Studiefase	
P04	Opvolgen oplossingen voor de wateroverlast op de Kakebeek (O5163)	Lierde	Lierde					Studiefase	Erosieproject: problemen met één landbouwer
P06	Oplossen wateroverlast bij de Broekstraat in Gemeldorp, Broekbeek (O5166)	Lierde	Lierde					Doorlopend	Broekbeek in 2009 geruimd in traject 3de categorie. Opvolgen of dit voldoende is.
P07	Oplossingen zoeken voor de wateroverlast in de kern van Deftinge	Lierde	Lierde					Stil	
P08	Oplossen wateroverlast te Sint Maria Lierde (ROG22) thv Eeckhoudries en Langemunte	Lierde	Lierde					Uitgevoerd	Erosiemaatregel aan Langemunt uitgevoerd. Opvolgen of dit voldoende is.
P09	Onderzoek naar de aanleg van een overstromingsgebied op de Terkleppebeek te Brakel ter hoogte van de Breedstraat en Spinele	Brakel	Provincie Oost-Vlaanderen / Brakel					Studiefase	
P10	Onderzoek naar de aanleg van een overstromingsgebied op de Terkleppebeek (O5197) te Brakel ter hoogte van Lobé en Kremerstraat	Brakel	Brakel					Stil	
P11	Nagaan mogelijke oplossingen buffering bij Waring De Gaver	Geraardsbergen	Provincie Oost-Vlaanderen					Uitgevoerd	
P12	Buffering op de Molenbeek (O5160) bij de Lindeveldmolen (kruispunt Watermolenstraat en Populierenstraat)	Lierde	Provincie Oost-Vlaanderen					Stil	
P13	Stromingsrichting van Gavergracht (O5202) corrigeren	Geraardsbergen	Waring De Gavergracht					Stil	
P14	Meldingspunt lekkende kranen	Geraardsbergen	Geraardsbergen					Stil	
P17	Aanpakken wateroverlast bij N460 ter hoogte van Mont Blanc / Ilva stort	Geraardsbergen	Geraardsbergen / Ninove					Stil	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
Acties Deelbekkenbeheerplan Nonooftse Meersen									
P01	Voorzien van retentie en gebruik hemelwater bij sporthal Ninove	Ninove	Ninove					Stil	
P02	BPA Polderkwartier: voorzien van voldoende buffering	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P03	Vastleggen van het zuiveringsscenario voor de omgeving van Lieferinge	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	Zie zoneringsplan
P07	Onderzoek naar de mogelijkheid tot buffering bij de vijvers van de Molen Ter hagen langsheen de Papenmeersenbeek (O5112)	Gooik	Provincie Vlaams-Brabant					Stil	
P08	Oplossen wateroverlast bij kruispunt den Dollar	Ninove	AWV					Stil	
P09	Onderzoek naar oplossingsscenario voor de wateroverlast in het centrum van Denderwindeke t.h.v. de Lavondelbeek (O5110)	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P15	Opvolgen van de uitvoering van de plannen rond Vierhoek	Ninove	Ninove					Uitgevoerd	
P16	Onderzoek naar oplossingsscenario's voor de wateroverlast bij de Snoekgracht (O5133)	Ninove	Aquaflin / Ninove					Uitvoeringsfase	
P10	Oplossen wateroverlast bij dorpskern Steenhuize (ROG2), Leenbroekbeek (O5125)	Herzele	Herzele					Stil	
P11	Opvolgen effecten bufferstrook en eventueel onderzoek naar oplossingsscenario voor wateroverlast bij Beverstraat	Herzele	Herzele					Doorlopend	
P12	Oplossen wateroverlast aan monding Ransbeek (O5130) (ROG4)	Herzele	Provincie Oost-Vlaanderen / Herzele					Stil	
P14	Oplossen wateroverlast bij Hoezenbroekbeek (B5133, categorie 2) (ROG25)	Gooik	Provincie Vlaams-Brabant					Studiefase	
P18	Oplossen wateroverlast op de Kabbeek (O5129) bij Aspelare door aanleg van overloopgebied	Ninove	Ninove / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Het dossier m.b.t de aanvraag ontheffing MER-plicht wordt door het studiebureau tegen eind maart 2010 overgemaakt aan de stad Ninove.
P19	Oplossen wateroverlast bij woning te Sint-Lievens-Esse	Herzele	Herzele					Stil	
P20	Aanleggen van buffering op de Molenbeek/Beverbeek (O5125) bij Outer door de aanleg van een overloopgebied	Ninove	Ninove / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Het dossier m.b.t de aanvraag ontheffing MER-plicht wordt door het studiebureau tegen eind maart 2010 overgemaakt aan de stad Ninove.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
P21	Oplossen wateroverlast bij ROG7 op de Beverbeek (O5125, categorie 2), langs de Plekkerstraat door de aanleg van een overloopgebied	Ninove	Ninove / Provincie Oost-Vlaanderen					Studiefase	Het dossier m.b.t de aanvraag ontheffing MER-plicht wordt door het studiebureau tegen eind maart 2010 overgemaakt aan de stad Ninove.
P22	Prioritair saneren van de waterbodem van de Rijt (O5144) in ambtsgebied Watering Idegem-Appelterre	Geraardsbergen / Ninove	Watering Idegem-Appelterre					Stil	Opheffingsprocedure watering Idegem-Appelterre lopende
P23	Oplossen waterproblemen Nuchterrijte (O5144)	Geraardsbergen	Watering Idegem-Appelterre					Stil	Opheffingsprocedure watering Idegem-Appelterre lopende
Acties Deelbekkenbeheerplan Mark									
Algemene acties									
DB 07-07_A3_0	implementatie decreet integraal waterbeleid - watertoets - oeverzones - waterschap	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A2_9	sensibilisatie van verschillende doelgroepen rond principes integraal waterbeleid	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron									
DB 07-07_A1 DB 07-07_2	buffering, infiltratie en hergebruik van hemelwater door doelgroepen bevolking, industrie, landbouw en overheid	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A3	herwaardering grachtenstelsels	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 2: Sanering van afvalwater									
DB 07-07_A6	verbetering waterkwaliteit door maatregelen op lokaal niveau	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A7	controle op aansluitingen van hemelwaterputten, rioolaansluitingen, gescheiden afvoer, goede werking IBA's	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_4	problematiek Gainebeek-Ruisseau de l'Enfer (Herne)			nvt				Uitgevoerd	Een groot deel van het afvalwater van Edingen werd aangesloten op de collector en de werking van de overstorten werden bijgestuurd. Bovendien heeft de provincie een slibuiming uitgevoerd in 2007. Het probleem van de geurhinder van de Gainebeek is hierdoor merkkelijk verbeterd
DB 07-07_5	sanering van de Kokiane (Herne)			nvt				Studiefase	Subsidiedossier lopende bij VMM
SPOOR 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur									
DB 07-07_A8	onderhoud en inventarisatie van het rioolstelsel op lokaal niveau	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
DB 07-07_9	lokale knelpunten Galmaarden	Galmaarden	Galmaarden	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_10	lokale knelpunten Geraardsbergen	Geraardsbergen	Geraardsbergen	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_11	lokale knelpunten Bever	Bever	Bever	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_12	lokale knelpunten Herne	Herne	Herne	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_13	lokale knelpunten Gooik	Gooik	Gooik	nvt		Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A1_4	sanering van afvalwaterlozingen op bovenlokaal niveau - verdere uitbouw zuiveringsnetwerk	Waterschap		P 1.3					Zie A 68, A 70 en A 71
SPOOR 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging									
DB 07-07_A1_5	reductie pesticidengebruik	Waterschap	gemeenten, provincie, Vlaams Gewest	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A1_7	reductie bemesting in de landbouw	Waterschap	Vlaams Gewest	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A1_8	reductie gebruik strooizout	Waterschap	gemeenten, provincie, Vlaams Gewest	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
DB 07-07_A1_6	reductie sluikstorten / sluiklozen	Waterschap	gemeenten, provincie, Vlaams Gewest	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	
SPOOR 5: Voorkomen en beperken van sedimenttransport naar de waterloop									
DB 07-07_A1_9	voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop	Waterschap	Bever, Galmaarden, Geraardsbergen, Gooik, Herne, Pepingen, Ninove	nvt	nvt			Studiefase	* svz erosiebestrijdingsplannen: goedgekeurd: Galmaarden (27/2/2007), Gooik (1/7/2007), Pepingen (1/7/2007), Ninove (30/7/2009) in opmaak: Geraardsbergen geen plan: Bever, Herne (beide sterk erosiegevoelig) * svz erosiebestrijdingswerken: werken uitgevoerd in Galmaarden (1), Ninove (2), Geraardsbergen * erosiebestrijdingsproject Pajottenland door provincie gestart in 2009

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
SPOOR 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer									
DB 07-07_A2 6	actualisatie van de digitale versie van het waterlopenstelsel, opmaak databank met kunstwerken	Waterschap	VMM ism provincies, ...	nvt	personeelskost	2007	2012	Uitvoeringsfase	
DB 07-07_A2 7	functietoekenning oppervlaktewaterlichamen - onderhoudsplan - beheerplan	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt	personeelskost	2009		Studiefase	Functietoekenning en afstemming ruimingsbeleid provincie - gemeenten via gemeenschappelijke aanbesteding werd besproken op de waterschapsvergadering 2009 zie ook A27
DB 07-07_A2 8	bepalen van en uitvoering geven aan prioriteringslijst waterbodemsanering	Waterschap		P 1.4 P 2.1					Zie A 73 en A 74
DB 07-07_A3 1	sanering van vismigratieknelpunten voor waterlopen in beheer van de provincies en gemeenten	Waterschap	gemeenten, provincie	nvt		Doorlopend		Uitvoeringsfase	Kleine' vismigratieknelpunten worden systematisch opgelost tijdens de gewone herstellingswerken aan waterlopen. De provincie Vlaams-Brabant stelde een actieplan op met als doel tegen 2015 minstens 50% van de vismigratieknelpunten op de waterlopen van 2de categorie op te lossen. In het waterschap van de Marke werden 10 van de 13 vismigratieknelpunten op 2de cat waterlopen uit de databank vismigratie opgelost. De overige 3 knelpunten op de Hollebeek betreft private kunstwerken die moeten worden uitgebroken.
DB 07-07_23	uitbouw waarschuwingssysteem - operationeel bekkenmodel Dender	Waterschap	VMM	P 0					Zie A 23
modellerings Mark									
DB 07-07_20	oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering (OWKM) stroomgebied van de Mark	Waterschap	VMM	nvt		1997	2002	Uitgevoerd	
DB 07-07_21	uitvoeren acties uit OWKM - oplossen knelpunten wateroverlast stroomgebied Mark	Waterschap	VMM	P 0 P 1.4 P 1.1					Zie A 5, A 6 en A 7
DB 07-07_22	ecologische inventarisatie van het stroomgebied van de Mark	Waterschap	VMM	nvt		2000	2003	Uitgevoerd	
andere lokale plaatsen wateroverlast									
DB 07-07_24	oplossen wateroverlast thv kruispunt Nemerendries - Hollestraat (Galmaarden)	Galmaarden	Galmaarden	nvt			2006	Uitgevoerd	De rioleringswerken met aanpassing en aanleg nieuwe grachten werd afgerond begin 2006
DB 07-07_25	oplossen wateroverlast te Herne langsheen de Tembroekbeek	Herne: Tembroekbeek	Herne	nvt			2008	Uitgevoerd	De gemeente heeft eind 2008 de onderbuising ter hoogte van betrokken kruispunt opgebroken en vernieuwd door nieuwe betonbuizen. Tijdens onderhoudswerken werd vastgesteld dat deze onderbuising deels was ingezakt en het debiet van de doorstroming daardoor sterk verminderd was.

Actie-nr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Start	Einde	Status (fase)	Toelichting
SPOOR 7: Duurzaam drinkwatergebruik									
DB 07-07_A3_3	watercontracten - watermeesters: scholen met MOS-logo thema water	Waterschap	scholen in gemeenten waterschap	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	1 basisschool (in Gooik) en 3 secundaire scholen (in Geraardsbergen en Ninove) hebben een MOS logo thema water + verschillende scholen nemen deel aan project 'water4all'
DB 07-07_A3_2	uitvoeren van een wateraudit	Waterschap	gemeenten	nvt	nvt	Doorlopend		Doorlopend	

Bijlage 2: Stand van zaken OP-projecten Denderbekken

Bekken van de Dender

A 68 Uitvoering van de saneringsprojecten (collectoren, persleidingen, pompstations, prioritaire rioleringen,...) binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma t.e.m. Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.

Initiatiefnemer / met uitvoering belast: VMM, Aquafin
Thema: Oppervlaktewaterkwaliteit
Raming: 52.448.426

Deze actie omvat volgende investeringsprojecten:

		<i>Stand van zaken</i>	<i>Actuele raming</i>
95446B	Collector Haaltert deel Stationstraat tot aansluiting Collector Kerksken	Uitgevoerd	641.737 €
95488B	Aansluiting Voorde - Paardeveldstraat tot Wilderstraat	Uitgevoerd	1.564.050 €
98259	Collector Roosdaal fase 3	Uitgevoerd	3.334.059 €
20025	Aansluiting Ressegem	Uitgevoerd	523.798 €
20123	Geraardbergsestraat	TP-fase	101.869 €
20424	Collector Metersbeek	Uitgevoerd	1.035.644 €
20644	PL langs Lenniksestraat (Gooik)	TP-fase	203.926 €
20961	Aansluiting Braamland	Uitgevoerd	519.560 €
20964	Aansluiting Stationsstraat	In uitvoering	637.407 €
20968	Collector Molenbeek Moorsel tot Meldert	Uitgevoerd	3.966.258 €
20973B	Sanering Zijpbeek	Uitgevoerd	911.867 €
20973C	Sanering Zijpbeek, deel N9	Uitgevoerd	22.813 €
21148C	Collector Graanmarkt (vanaf Oudstrijdersplaats tot Oude Kaaistraat)	In uitvoering	869.274 €
95445B	Collector Kerksken aansluitend op collector Kampstraat	Uitgevoerd	6.803.611 €
96241A	Collector Teralfene	Uitgevoerd	661.835 €
96241B	Collector Essene	In uitvoering	674.471 €
20026	PS + PL Molenstraat te Herzele	TP goedgekeurd	383.280 €
20196A	Collector Kleine Wijtsbeek (Deel A)	Uitgevoerd	742.993 €
20196C	Collector Kleine Wijtsbeek (Deel B - Gentsesteenweg)	In uitvoering	45.151 €
20199B	Collector Wilde Beek	TP goedgekeurd	3.115.761 €
20645B	PS +PL en effluentgracht KWZI Gooik - Oetingen	TP goedgekeurd	505.128 €
20965A	Aansluiting Wolfsgracht (deel A)	Uitgevoerd	599.578 €
20965B	Aansluiting Wolfsgracht (deel B : RWA-afvoer)	Uitgevoerd	117.794 €

20974	Collector Molenbeek tot Asse-Ter-Heide	Uitgevoerd	1.839.284 €
21344	Collector Kapellemeersen - Roeveld - Ressebeke	TP goedgekeurd	2.447.551 €
20001	Collector Gudula	Uitgevoerd	2.410.111 €
20188	Riolering Muggebeek	Uitgevoerd	967.932 €
20294	Riolering Hollebeekstraat-Wouterbosweg	TP goedgekeurd	337.006 €
20495	Aansluiting Heuvelstraat	Uitgevoerd	1.443.122 €
20962	Aansluiting Ninoofsesteenweg (Schepdaal)	TP goedgekeurd	263.825 €
20963A	Collector Sint-Ulrikskapelle	Uitgevoerd	863.265 €
20963C	Collector Bekkerzeel	Uitgevoerd	468.714 €
20971	Verbindingsriolering Pontweg-Grote Baan	Uitgevoerd	749.947 €
21703B	Riolering naar KWZI Galmaarden - Heystraat	In uitvoering	571.794 €
94455	Collector Steenhuize aansluitend op RWZI St. Antelinks	Opgelet	405.900 €
94455H	Collector Steenhuize aansluitend op RWZI St. Antelinks	Uitgevoerd	490.587 €
94478AH	Riolering langs trekgracht	TP-fase	1.613.202 €
96476	Beverstraat (Sint - Antelinks)	Opgelet	307.635 €
96476H	Beverstraat (Sint - Antelinks)	In uitvoering	412.868 €
97271	Aansluiting Akrenbos of kleinschalige zuivering	Uitgevoerd	1.706.404 €
98282	J.B. Callebautstraat - Coucklaan	Uitgevoerd	560.989 €
20331	PS + PL Kakebeek	Uitgevoerd	362.778 €
20192	Sanering Eizeringen	TP goedgekeurd	2.252.862 €
21486A	Aansluiting Bleregemstraat & Domentveltstraat	Uitgevoerd	165.611 €
21486B	Aansluiting Bleregemstraat & Domentveltstraat, deel N9	TP goedgekeurd	242.739 €
20144	Dikkelindestraat-Langemunt	In uitvoering	1.087.601 €
20512A	Collector Majoor Van Lierdelaan - Grote Weg	In uitvoering	2.189.825 €
21846A	Aansluiting Sint-Lievens-Esse	TP goedgekeurd	1.551.693 €
21846B	Aansluiting Sint-Lievens-Esse (vervroegd deel)	Uitgevoerd	83.150 €
21904	Verbindingsriolering Ninovesteenweg - collector linkeroever	TP goedgekeurd	1.832.449 €
21936	Optimalisatie rioleringsstelsel	Uitgevoerd	361.798 €
20280	Collector Molenbeek - Letterbeek	TP goedgekeurd	4.859.718 €
21062	Optimalisatie Leopoldstraat	TP goedgekeurd	87.884 €
21984A	Renovatie PS Mottedries en aansluiting Processiewege	TP-fase	201.298 €
20765	Collector Smeerebbe - Vloerzegem - Fase 2	TP goedgekeurd	1.768.627 €
21625	Aansluiting Zwaanstraat - Muylebeekstraat	TP goedgekeurd	666.191 €
21963	Pompstation + persleiding Strijlandstraat	TP goedgekeurd	675.027 €

22050	Sanering Klein Antwerpen - Lindeken en afkoppeling zijloop Heibeek in Grote Snijderstraat	TP goedgekeurd	1.254.485 €
20000	Aansluiting Tinenhoek - Terhagen	TP-fase	2.062.193 €
20479	Collector Mespelare - Oudegem	TP-fase	1.491.112 €
20647	Collector Hoezenbroekbeek - Letterbeek	TP-fase	981.908 €
97280	De Montstraat - Doelstraat - Drogeweidestraat	TP-fase	786.096 €
20421	Aansluiting Molenstraat (Baardegem)	TP-fase	1.270.932 €
21343	Aansluiting Geraardsbergsestraat	TP-fase	252.126 €
21760	Aansluiting Edingsesteenweg	TP-fase	240.783 €
21985	PS + PL Doornstraat	TP-fase	264.835 €
22056	Aansluiting Liezebeekwijk - Ninoofsesteenweg	TP-fase	603.231 €
20478	Riolering Hof ter Varentstraat	Indicatief geprogrammeerd	696.359 €
21961	PS en PL Grote Weg	Indicatief geprogrammeerd	753.027 €
20330	PS + PL Holmanstraat	Indicatief geprogrammeerd	315.131 €
20194	Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddergem - Denderhoutem	Indicatief geprogrammeerd	1.746.762 €
21989	PS + PL Roeselarestraat	Indicatief geprogrammeerd	290.362 €

A 69 Uitvoering van de projecten voor bijkomende KWZI's en voor de optimalisatie van bestaande RWZI's binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma t.e.m. Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012.

Initiatiefnemer / met uitvoering belast: VMM, Aquafin
Thema: Oppervlaktewaterkwaliteit
Raming: 10.793.756

Deze actie omvat volgende investeringsprojecten:

		<i>Stand van zaken</i>	<i>Actuele raming</i>
96706	KWZI Lebbeke - Rooien	Uitgevoerd	257.113 €
20645A	KWZI Gooik - Oetingen	TP goedgekeurd	710.302 €
96403HA	RWZI Heldergem (Hernomen project)	In uitvoering	2.551.844 €
96403HB	Toevoerleiding RWZI Heldergem	Uitgevoerd	99.330 €
96712	KWZI Ninove - Rendestede	TP goedgekeurd	223.233 €
20963B	KWZI Asse - Bekkerzeel	In uitvoering	669.156 €
21703A	KWZI Galmaarden - Heystraat	TP goedgekeurd	96.926 €
94402	RWZI Sint-Antelinks	In uitvoering	1.026.656 €
20685	KWZI Sint-Lievens-Esse	TP goedgekeurd	770.078 €

20775	KWZI Plankebeek	TP goedgekeurd	931.125 €
21964	RWZI Gooik - Letterbeek	TP goedgekeurd	1.745.899 €
22027	Renovatie RWZI Ninove	TP goedgekeurd	1.195.000 €
21637	RWZI Liedekerke (2de fase)	TP goedgekeurd	3.330.000 €
20766	KWZI Galmaarden-Waarbeke	TP-fase	229.908 €
22064	Sanering Kokiane	Indicatief geprogrammeerd	1.772.909 €
20411	KWZI Wolvenhoek	Indicatief geprogrammeerd	615.192 €
21277	RWZI Aalst - renovatie: uitbreiding slibverwerking	Indicatief geprogrammeerd	740.000 €
21636	RWZI Sint-Maria-Lierde (2de fase)	Indicatief geprogrammeerd	465.000 €

A 70 Uitvoering van de bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten binnen het goedgekeurde optimalisatieprogramma 2006-2011 t.e.m. Rollend Meerjarenprogramma (RMP) 2008-2012 om verdunning van het rioleringsstelsel tegen te gaan.

Initiatiefnemer / met uitvoering belast: VMM, Aquafin
Thema: Oppervlaktewaterkwaliteit
Raming: 1.878.784

Deze actie omvat volgende investeringsprojecten:

		<i>Stand van zaken</i>	<i>Actuele raming</i>
20967	Afkoppelen oppervlaktewater Schoubroek-Kerrebroek	Uitgevoerd	1.278.960 €
21761	Afkoppeling Fabriekstraat	Uitgevoerd	47.248 €
21762	Afkoppeling Pastinakenstraat	Uitgevoerd	61.224 €
21849	Afkoppeling gracht Losweg	In uitvoering	396.786 €
21852	Afkoppeling grachten Aalstsesteenweg	TP goedgekeurd	122.454 €
21905	Afkoppeling Albertlaan	In uitvoering	224.069 €
21986	Afkoppeling Melkbos - Lopertje	In uitvoering	163.926 €
22067	Afkoppeling grachtinlaten oostelijk deel Sint-Martens-Bodegem en Wijk Driehofvelden	TP goedgekeurd	1.091.524 €
22070	Afkoppeling grachtinlaat en waterloop Keerstraat - Krieburgstraat	TP goedgekeurd	643.573 €
21987	Afkoppeling Keukenstraat - Nederhasseltstraat	TP-fase	134.299 €
22069	Afkoppeling grachtinlaat Kleemstraat - Loddershoeke	Indicatief geprogrammeerd	367.382 €
22158	Afkoppeling Osbroekpark	Indicatief geprogrammeerd	529.790 €
22113	Afkoppeling Klapstraat - Heremanstraat	Indicatief geprogrammeerd	124.276 €

Bijlage 3: Stand van zaken algemene acties Waterschap Bellebeek en Waterschap Mark

Waterschap Bellebeek

De stand van zaken van algemene acties uit het deelbekkenbeheerplan van de Bellebeek werd uitvoerig beschreven in het bekkenvoortgangsrapport 2008. Aanvullingen en/of wijzigingen worden hier vermeld.

Algemene acties

sensibilisatie van verschillende doelgroepen rond principes integraal waterbeleid

Nummer actiefiches DB 07-04_A36

Roosdaal: aanvulling 2009: Het bezoek aan het zuiveringstation van Liedekerke is doorgegaan in juni 2009. De bewoners vonden het bezoek leerrijk en waren zeer tevreden met de organisatie.

Dilbeek: 2009: passieve sensibilisatie via infoblad

Asse: 2009: Sensibilisatie rond hemelwatergebruik, infiltratievoorzieningen, DuLo-waterplannen, zoneringplan, IBA's, groendaken,... via infoblad en website.

Spoor 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron

1.1 buffering, infiltratie en hergebruik van hemelwater

Nummer actiefiches DB 07-07_A1

Overzicht provinciale en gemeentelijke subsidies i.v.m. berging / infiltratie / vertraagde afvoer hemelwater (stand van zaken 1/1/2010).

stad / gemeente / provincie	subsidie regenwaterput	subsidie infiltratievoorziening	subsidie groendaken
Dilbeek	1/6 investeringsbedrag, max. 1000 euro	300-500 / begonnen 20m ²	30 euro / m ² , afgeschaft vanaf 2009
Asse	€ 500	€ 500	€ 31 / m ²

1.2 herwaardering grachtenstelsels

Nummer actiefiches DB 07-04_A2

Roosdaal (2009): Voor de volgende jaren is de ruiming van waterlopen van derde categorie en niet geklasseerde waterlopen voorzien. Het ruimen van de waterlopen wordt gespreid over verschillende jaren. Van een tiental waterlopen zijn bodemstalen onderzocht. De ruiming gebeurt in samenwerking met de provincie.

Overzicht van gemeentelijke acties met betrekking tot herwaardering grachtenstelsel (stand van zaken 1/1/2010).

gemeente	Bestaat er een inventarisatie van de grachten?	Worden overwelfde grachten terug opengemaakt?	Worden betonnen constructies systematisch verwijderd?
Roosdaal	De inventarisatie gaat samen met het ruimprogramma.	In de Kristus Koninglaan worden de grachten geherwaardeerd voor afvoer hemelwater en van buffer voorzien.	neen

Spoor 2: Sanering van afvalwater

2.1 Verbetering waterkwaliteit door maatregelen op lokaal niveau

Nummer actiefiches DB 07-04_A9

Overzicht gemeentelijke subsidies i.v.m. afkoppeling hemelwater bij bestaande woningen / aanleg IBA's (stand van zaken 1/1/2010).

gemeente	subsidie afkoppeling	subsidie IBA's
Dilbeek	-	2008: 90% investeringskost 2009: niet meer van toepassing (TMVW heeft de IBA-aanleg overgenomen)

Liedekerke	Een voorstel wordt via TMWV Aquario uitgewerkt (2009).	recent afgeschaft (bij beslissing van GR 19 maart 2009). Er zal samengewerkt worden met TMWV Aquario om IBA's zelfs te gaan plaatsen
Asse	€ 1000	Collectieve aanpak via TMWV

Roosdaal: aanvulling 2009: In 2009 is de uitvoering van 9 IBA's opgedragen aan RioAct. De afkoppelingsdeskundige is gestart. De plaatsing is voorzien voor lente 2010. In 2010 is terug 50.000,00 euro ingeschreven voor IBA's. In 2010 zullen terug 10 IBA's opgedragen worden aan RioAct. Idem voor 2011.

2.2 Controle op aanleg hemelwaterputten en infiltratievoorziening, gescheiden afvoer en correcte aansluiting op de riolering, aanleg en goede werking IBA's, opsporen sluiklozingen, ...

Nummer actiefiches DB 07-04_A3

Dilbeek: vanaf 2009:

- hemelwaterinstallaties: TMWV
- IBA's: TMWV i.s.m. gemeente (n.a.v. jaarlijks onderhoud)

Liedekerke: door de milieuambtenaar, voor de subsidies gegeven worden (hemelwaterinstallaties), bestaande IBA's en scheiding hemel en afvalwater worden gecontroleerd door TMWV

Spoor 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur

3.1 Onderhoud en inventarisatie van het rioolstelsel op lokaal niveau

Nummer actiefiches DB 07-04_A11

a) Wie zorgt voor de uitbouw, het beheer en het onderhoud van de gemeentelijke riolering?

Roosdaal: RioAct (VMW-AquaFin) in samenwerking met de gemeente – een meerjarenprogramma voor gemeentelijke rioleringen werd opgesteld. Investeringsfiches werden ingediend bij de VMM. Het meerjarenprogramma werd besproken met de VMM en AquaFin.

Liedekerke: TMWV Aquario

b) Uitgevoerde en geplande rioleringswerken?

Liedekerke (2009): De uitvoering en planning van rioleringswerken worden in opdracht van Aquario uitgevoerd.

3.2 Overzicht lokale knelpunten

Nummer actiefiches

Liedekerke: DB 07-04_4, DB 07-04_5, DB 07-04_15

Affligem: DB 07-04_6, DB 07-04_17

Ternat: DB 07-04_7, DB 07-04_16

Asse: DB 07-04_8, DB 07-04_18

Roosdaal: DB 07-04_12

Lennik: DB 07-04_13

Dilbeek: DB 07-04_14

Uit te voeren op lokaal niveau

a) Kan elke gemeente voor zijn actiefiches aangeven welke knelpunten opgelost werden, en/of welke knelpunten gepland zijn om op te lossen?

Roosdaal: Binnen de heraanleg van het kruispunt Belle-Alliance op de Ninoofsesteenweg wordt een afkoppeling voorzien

Afkoppelingsprojecten en waterbuffering:

- Kristus Koninglaan: gescheiden riolering wordt voorzien in functie van de heraanleg van het centrum van Strijtem, het hemelwater wordt gebufferd in de bestaand grachten en in een nieuw aan te leggen buffergracht; 2009: In uitvoering – voltooid juni 2010.

- Kaaitvaartstraat: een gescheiden riolering wordt voorzien en het hemelwater wordt aangesloten op de Boesdaelheidebeek. In de vallei van de Boesdaelheidebeek wordt een bufferbekken uitgevoerd. Voor de grens

met Liedekerke (Holstraat) wordt in de rijweg een bufferleiding uitgevoerd. Een scheiding op perceelsniveau wordt uitgevoerd. Dit project wordt deels in samenwerking met de gemeente Liedekerke uitgevoerd; 2009: Is aanbesteed – uitvoering start zomer 2010.

aanvullingen 2009:

- Koning Albertstraat vanaf N8 tot Daalbeekstraat –projectfiche is ingediend bij de VMM
- Ninoofsesteenweg – heraanleg Ninoofsesteenweg vanaf de grens met Meerbeke tot de Elbeek (3 km) – Investeringsfiche ingediend bij VMM.
- Keerstraat -Wolvenstraat en afkoppeling Bievegemberg – voorontwerp wordt in maart 2010 ingediend bij VMM.
- Heraanleg centrum Strijtem – voorontwerp werd in januari 2010 ingediend bij de VMM.
- De gemeente Roosdaal werkt actief mee met Aquafin bij bovengemeentelijke rioleringprojecten vb. Keerstraat/Kriebrugstraat – K Albertstraat/Koolochtingstraat - Derrevoortstraat.

Dilbeek: Voor de afkoppeling van oppervlaktewater in de Heygemstraat en de Lange Veldstraat heeft Aquafin een voorstudie laten uitvoeren. De afkoppeling wordt gekoppeld aan de inrichting van een overstromingsgebied (door de gemeente en de TMVW) op de hoek van de Heygemstraat en de Steenbergstraat. De uitvoering is voorzien voor 2011.

2009: voor de afkoppeling van oppervlaktewater in de Heygemstraat en de Langeveldstraat heeft Aquafin een studie laten uitvoeren en een ontwerp laten opstellen.

Asse: DB 07-04-8: er wordt overleg gepleegd met TMVW (Aquario) voor verdere uitvoering van het zoneringsplan. De basislijnen korte termijn 'Gescheiden stelsels', 'Afkoppeling' en 'IBA's' van AquaRio werden door de gemeenteraad voor akkoord onderschreven.

DB 07-04-18: alle vermelde knelpunten zijn aangepakt of staan op de planning

Liedekerke: Er wordt geregeld overleg gepleegd tot de uitvoering van het zoneringsplan met TMVW Aquario.

Er werd in 2009 een gescheiden stelsel aangelegd in de Warandestraat-Vandeveldse Losweg. Enkele parasitaire debieten werden eveneens weggewerkt (*ligt wel in het deelbekken Midden-Dender*).

Tot slot zal in 2010 gestart worden met de aanleg van een gescheiden stelsel in de Populierenlaan en Esdoornlaan (*wel gelegen in het deelbekken Bellebeek*), namelijk de Kruisbeek

DB 07-04_5: Liedekerke: herinrichting en versterking waterloop Kruisbeek:

Geen specifieke acties ondernomen in 2009. Het ANB zal binnenkort hopelijk een perceel kunnen verwerven dat ligt aan de Kruisbeek. Mogelijks opent dit mogelijkheden om extra waterberging te voorzien?

Spoor 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging

4.1 reductie pesticidengebruik

Nummer actiefiches

DB 07-04_A19

Uit te voeren op deelbekkenniveau

a) Beschrijf specifieke initiatieven die door de gemeente genomen worden m.b.t. deze actie.

Roosdaal: afbouw gebruik pesticiden. Aankoop van een straatveegmachine in 2009 – machine wordt sinds herfst 2009 ingezet.

Liedekerke: De gemeente haar pesticidengebruik is sterk gedaald in de periode 2000-2009 met 70 tot 80%. De gemeente kocht in 2004 een schroeimachine aan, er wordt preventief geveegd en manueel onkruid verwijderd. Verhardingen die teveel onkruid veroorzaken werden geïnventariseerd. De weinige pesticiden die nog gebruikt worden zijn allemaal gedoogde bestrijdingsmiddelen. Tot slot werd ook voor meer overlevend plantgoed gekozen. Vanaf 2010 zal ook de pesticidentoets op alle nieuwe ontwerpen consequent toegepast worden.

4.3 reductie gebruik strooizout

Nummer actiefiches DB 07-04_A21

Roosdaal:

De winterdienst wordt verzorgd door het gemeentepersoneel. Strooiers hebben een debietregeling. Debiet wordt aangepast aan de ernst van de te bestrijden ijsvorming. 2009: Door de strenge winter 2010 en gebrek aan strooizout is het strooiprogramma aangepast. Na de evaluatie van de winter 2009 - 2010 zal een nieuw strooiplan opgesteld worden.

Liedekerke (2009): er werd een artikel besteed aan deze problematiek en ook op de website tijdens de stevige ijzeldagen. Liedekerke overweegt een duidelijk actieplan op te maken waar niet en waar wel te strooien. Het principe hiervan zal zijn dat alleen de hoofdwegen worden aangepakt.

4.4 sluikstorten / sluiklozen

Nummer actiefiches DB 07-04_A22

Liedekerke (2009): Er gebeurt een controle op elk gevonden sluikstortgeval. Indien bewijsstukken gevonden worden in het sluikstort, wordt een proces-verbaal opgesteld, de dader opgespoord en een belasting opgestuurd als minnelijke schikking.

Spoor 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer

6.1 sanering waterbodems, ecologisch ruimingsbeheer

Nummer actiefiches

DB 07-04_A38

Uit te voeren op deelbekkenniveau

a) Hoe frequent worden de waterlopen van 3de categorie en de ongeklasseerde waterlopen geruimd?

Roosdaal (2009): Voor de volgende jaren is de ruiming van waterlopen van derde categorie en niet geklasseerde waterlopen voorzien. Het ruimen van de waterlopen wordt gespreid over verschillende jaren. Van een tiental waterlopen zijn bodemstalen onderzocht. De ruiming gebeurt in samenwerking met de provincie.

Liedekerke (2009): in 2009 werden alle waterlopen geïnventariseerd en op basis daarvan een plan opgemaakt om enkele beperkte kruidruiming uit te voeren met TMWV Aquario (gepland in 2010)

Voor 2009: nooit, tenzij bij hoogdringendheid

b) Door wie gebeuren de ruiming?

Liedekerke (2009): TMWV Aquario, noodruiming ook door de eigen gemeentelijke diensten

6.3 lokale plaatsen wateroverlast

Nummer actiefiches

Dilbeek: DB 07-04_33 (wateroverlast Steenvoordebeek - Zibbeek/Plankenbeek)

Asse: DB 07-04_34 (wateroverlast Overnellebeek - Kleine Wetsbeek)

Liedekerke: DB 07-04_29 en DB 07-04_30 (monding Bellebeek en Bellemolen)

Uit te voeren op deelbekkenniveau, lokaal niveau

a) Kan elke gemeente voor zijn actiefiches aangeven of de lokale knelpunten wateroverlast opgelost zijn, en hoe?

Roosdaal: De wateroverlast op de Ninoofsesteenweg werd opgelost door het aanleggen van een bufferbekken langs de Nederheilbeekweg. Bij de heraanleg van de Kaaitvaartstraat wordt een bufferbekken voorzien op de Boesdaelheidebeek en in de rijweg voor de grens met de gemeente Liedekerke. aanvullingen 2009: Bij de heraanleg van de Ninoofsesteenweg wordt een bufferbekken voorzien op de Omloopbeek en de Elbeek telkens op een perceel dat paalt aan de Steenweg.

Dilbeek: De inrichting van een natuurlijk overstromingsgebied voor de Zibbeek/Plankenbeek is voorzien voor 2011 (gecombineerd project met Aquafin voor afkoppeling van oppervlaktewater; zie hoger) 2009: ontwerpfase

Asse (2009): studie van wateroverlast aan de Kleine Wetsbeek en Broekebeek: studie uitgevoerd door Ecobooks van juni 2004. Er werden daarna enkele kleine werken uitgevoerd door Econet (plaatsen van dammen) maar het gebied blijft een risicogebied voor overstromingen.

De technische dienst zocht nu naar oplossingen voor buffering aan de samenvloeiing van de Kleine Wetsbeek en de Broekebeek maar er werden nog geen verdere acties ondernomen.

Liedekerke (2009): Er werden 2 kleine bufferpoelen uitgegraven bij een Natuurinrichtingsproject Ommegang Ter Muilem, dit moet de piekdebieten enigszins afvlakken op de Bogijnengracht.

Spoor 7: Duurzaam drinkwatergebruik

7.1 uitvoeren van een wateraudit

Nummer actiefiches

DB 07-04_A41

c) Overzicht van de gemeentelijke gebouwen (nieuwbouw) waar principes van buffering, hergebruik en infiltratie worden toegepast in het waterschap Bellebeek (stand van zaken sinds 2004):

Liedekerke	hergebruik in gebouwen: hemelwaterinstallatie aan de Sporthal voor spoelen toiletten en sproeien grasveld. Er wordt onderzocht of ook het ontmoetingscentrum een hemelwaterinstallatie kan hebben. In 2010 zullen er hemelwaterputten worden aangelegd aan het gemeentehuis en het sociaal huis
-------------------	---

7.2 watercontracten - watermeesters (Milieuzorg Op School)

Nummer actiefiches

DB 07-04_A42

a) Overzicht van secundaire scholen die een MOS logo - thema water behaalden in het waterschap Bellebeek: (A=afval, N=natuur, E=energie, G= groen, K= kantine, V=verkeer, W=water, M=materiaal)

gemeente	school	logo	jaar	thema
Liedekerke	Koninklijk Technisch Atheneum	2	2009	A, E, W

Opm.: Verschillende scholen nemen ook deel aan het project water4all zie: <http://www.water4all.be/>

Waterschap Mark

De stand van zaken van algemene acties uit het deelbekkenbeheerplan van de Mark werd uitvoerig beschreven in het bekkenvoortgangrapport 2008. Aanvullingen en/of wijzigingen worden hier vermeld.

Algemene acties

sensibilisatie van verschillende doelgroepen rond principes integraal waterbeleid

Nummer actiefiches DB 07-07_A29

Geraardsbergen (2009):

- informatie over de stedelijke premie voor het plaatsen van een hemelwaterput en de premie voor het plaatsen van een infiltratievoorziening werd bekend gemaakt via de website van de stad (<http://www.geraardsbergen.be/content/collections/record.php?ID=101>)
- een artikel over pesticidenreductie werd opgenomen in het stedelijk infoblad 'Geraardsbergen info' van juni 2009
- Informatie over rationeel watergebruik en bestrijdingsmiddelen is beschikbaar op de stedelijke website: (<http://www.geraardsbergen.be/content/content/record.php?ID=1410 - water>)
- de duurzaamheidsambtenaar nam deel aan de opleiding 'pesticidentoets'
- samen met de afvalintercommunale werden in het voorjaar aan scholen gratis drinkwaterfonteinjes aangeboden.
- de duurzaamheidsambtenaar gaf tijdens een infonamiddag voor (kandidaat-)MOS-scholen in december 2009 informatie over de mogelijke ondersteuning van schoolcampagnes rond o.a. duurzaam drinkwatergebruik door de stadsdiensten, zoals bijvoorbeeld het aanbieden van gratis drinkwaterfonteinjes (via de afvalintercommunale), ...

Pepingen (2008-2009):

- Info Pepingen – Nr. 28 – November 2008 – p.15 - Art. 'Verstandig omspringen met water' met als onderdeel van dit artikel 'Tips om uw waterverbruik te verminderen'.
- Publicatie provincie Vlaams-Brabant – Uitgave 2008 - 'Handige waterbesparing', via de gemeentelijke informatiezuil.
- Magazine van de VMW 'Waterwereld' met o.a. watertips in de gemeentelijke infozuil.

Spoor 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron

1.1 buffering, infiltratie en hergebruik van hemelwater

Nummer actiefiches DB 07-07_A1, DB 07-04_2 (Ninove)

Overzicht provinciale en gemeentelijke subsidies ivm berging / infiltratie / vertraagde afvoer hemelwater (stand van zaken 1/1/2010)

stad / gemeente / provincie	subsidie regenwaterput	subsidie infiltratievoorziening	subsidie groendaken
Geraardsbergen	GR 9 november 1999, gewijzigd bij GR 4 april 2000 en 10 februari 2009: 50%, max. 625 € Reglement volledig vernieuwd: GR 15/12/09: 50%, max. 625 €	GR 9 november 1999, gewijzigd bij GR 4 april 2000 en 10 februari 2009: 50%, max. 625 € Reglement volledig vernieuwd: GR 15/12/09: 50%, max. 625 €	Geen
Pepingen	500 € (GR 20/11/08)	500 € (GR 20/11/08)	geen
Ninove	Bij bestaande woningen of verbouwing: 0,17 €/l max. 750 € (GR 23 april 2009)	Bij bestaande woningen: 10 €/m² maximum 750 € (GR 23 april 2009)	31 €/m² (GR 18/12/2008)

Geraardsbergen (2009): GR 12/12/2009: Gemeentelijke verordening betreffende de lozing van huishoudelijk afvalwater, de verplichte aansluiting op de openbare riolering en de afkoppeling van hemelwater afkomstig van particuliere woningen of van niet uitsluitend voor bewoning dienende gebouwen. (inclusief premiëreglementering)

Deze nieuwe verordening vervangt de gemeentelijke verordening betreffende de lozing van huishoudelijk afvalwater, de verplichte aansluiting op de openbare riolering en de afkoppeling van hemelwater afkomstig van particuliere woningen of van niet uitsluitend voor bewoning dienende gebouwen, goedgekeurd door de gemeenteraad van 9 november 1999, de aanpassing van bovengenoemde gemeentelijke verordening, goedgekeurd door de gemeenteraad van 30 mei 2000, het subsidiereglement ter bescherming van het grond- en oppervlaktewater, goedgekeurd door de gemeenteraad van 9 november 1999, de aanpassing van het subsidiereglement ter bescherming van het grond- en oppervlaktewater, goedgekeurd door de gemeenteraad van 4 april 2000 en 10 februari 2009.

Ninove (2009) beschikt over:

- een overeenkomst voor de afkoppeling van regen- en afvalwater tussen de stad Ninove en de eigenaars/huurders of houders van zakelijke en/of persoonlijke rechten op af te koppelen eigendommen (GR 26 november 2009)
- een overeenkomst inzake de levering, plaatsing en het beheer van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater en de bijhorende afkoppeling van regen en afvalwater tussen de stad Ninove en de eigenaars/huurders die in aanmerking komen voor de oprichting van een individuele waterzuivering wordt goedgekeurd.

1.2 herwaardering grachtenstelsels

Nummer actiefiches DB 07-07_A3

Ninove: Gemeentelijk reglement met betrekking tot het overwelven van baangrachten (GR 29/04/2004)

- geen projecten voorzien in het waterschap van de Mark (2009)

Geraardsbergen (2009): Het gemeentelijk reglement (CBS 16/12/2003) m.b.t. het overwelven van baangrachten werd toegepast.

Pepingen: Aangezien het gemeentelijk reglement m.b.t. het inbuizen van baangrachten geen aanvulling biedt op de provinciale verordening werd dit reglement door de gemeenteraad in zitting van 26-06-2008 opgeheven.

Spoor 2: Sanering van afvalwater

2.1 Verbetering waterkwaliteit door maatregelen op lokaal niveau

Overzicht gemeentelijke subsidies i.v.m. afkoppeling hemelwater bij bestaande woningen / aanleg IBA's (stand van zaken 1/1/2010).

gemeente	subsidie afkoppeling	subsidie IBA's
Geraardsbergen	GR 9 november 1999, gewijzigd bij GR 4 april 2000 en 10 februari 2009: 50%, max. 625 € Reglement volledig vernieuwd: GR 15/12/09: 50%, max. 250 € In geval van verplichte afkoppeling in het kader van openbare werken: bewezen en	GR 9 november 1999, gewijzigd bij GR 4 april 2000 en 10 februari 2009: 50%, max. 1000 € Reglement volledig vernieuwd: GR 15/12/09: 50%, max. 1000 €

	aanvaarde kosten met een maximum van 1000 €.	
Ninove	Geen Afkoppelingswerken worden uitgevoerd door de VMW in opdracht en op kosten van de stad	De stad staat in voor het onderhoud van alle IBA's op het grondgebied en voor aankoop en plaatsing van IBA's die voorzien zijn in het zoneringsplan. (GR 28 augustus 2008)

Ninove (2009): De stad gunde de opdracht om alle bestaande IBA's die niet door de stad geplaatst zijn te controleren of hun efficiëntie.

2.3 Overleg met Wallonië m.b.t. sanering afvalwater

Nummer actiefiches DB 07-07_4 (Gainebeek - Ruisseau de l'Enfer), DB 07-07_5 (Kokiane)

Herne (2009): DB 07-07_4 problematiek Gainebeek-Ruisseau de l'Enfer: Tijdens meerdere vergaderingen met oa. Aquafin, Ipalle, de provincie Vlaams-Brabant, de gemeente Herne en de stad Edingen is gebleken dat een groot deel van de vervuiling kwam door het ontbreken van een koppeling aan de collector van Ipalle ter hoogte van de Steenweg op Asse op het grondgebied van Edingen. Tijdens de aanleg van het ronde punt op de Steenweg van Asse op het grondgebied van Edingen werd deze verbinding met de collector van Ipalle geplaatst waardoor er een aanzienlijke verbetering van het water in de Gainebeek waarneembaar is. Voorts werd vastgesteld dat in de collector veel oppervlaktewater van Edingen wordt ingezameld. Ipalle onderzoekt verder hoe dit beperkt kan worden.

DB 07-07_5 sanering van de Kokejane: Bij VMM is hiervoor een subsidiedossier lopende.

Provincie: Een groot deel van het afvalwater van Edingen werd aangesloten op de collector en de werking van de overstorten werden bijgestuurd. Bovendien heeft de provincie een slibuiming uitgevoerd in 2007. Het probleem van de geurhinder van de Gainebeek is hierdoor merkkelijk verbeterd

Spoor 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur

3.1 Onderhoud en inventarisatie van het rioolstelsel op lokaal niveau

Nummer actiefiches DB 07-07_A8

a) Wie zorgt voor de uitbouw, het beheer en het onderhoud van de gemeentelijke riolering?

Geraardsbergen (2009): stadsbestuur

b) Uitgevoerde en geplande rioleringswerken?

Ninove:

- geen projecten in het waterschap van de Mark opgenomen in het meerjarenprogramma.
- Op middenlange termijn zijn rioleringswerken gepland in de Krepelstraat te Denderwindeke.
- Op korte termijn zijn rioleringswerken gepland in Rendestede-Stebbingen gekoppeld aan de aanleg van een KWZI in Stebbingen (2009).

Pepingen:

- Boekhoutstraat tussen N28 en collector Zuunbeek (98.252)(2009-afgewerkt)
- Doortocht Pepingen (2010)

Spoor 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging

4.1 reductie pesticidengebruik

Nummer actiefiches DB 07-07_A15

Geraardsbergen (2009): Er is een pesticidenreductieplan.

Er is een derde actieprogramma opgemaakt (goedgekeurd door schepencollege van 31 maart 2009), vervat in een planningsdocument D, dat een plan is van uitbreiding van het 20% voorbeeldgebied uit het tweede actieprogramma, met andere woorden een opschaling van het pesticidenvrije beheer naar het volledige areaal, voor een periode van 1 juli 2009 tot einde 2014.

In 2009 liep het omvormingsproject van de kerkhoven met het oog op pesticidenreductie verder (Eind 2009 zijn de kerkhoven in alle deelgemeenten omgevormd).

Ter ondersteuning van de groendienst werd in 2009 een overeenkomst aangegaan met een sociale werkplaats die 3 VTE MiNa-werkers inzet voor het pesticidenvrij onkruidbeheer.

De bevolking werd in juni 2009 gesensibiliseerd via een artikel in het stedelijk infoblad over duurzaam tuinieren.

Informatie bestrijdingsmiddelen is beschikbaar op de stedelijke website:

(<http://www.geraardsbergen.be/content/content/record.php?ID=1410 - water>)

De duurzaamheidsambtenaar nam deel aan de opleiding 'pesticidentoets'.

Indien van toepassing wordt de pesticidentoets toegepast.

Ninove (2009): Conform het pesticidenbesluit van 19 december 2008 werd het grondgebied ingedeeld in 3 locatietypes. Het gebied van het waterschap van de Mark ligt in locatietype 2 en wordt dus sinds 1 juli 2009 pesticidenvrij beheerd;

- sensibilisatie via gemeentelijk infoblad en website. In 2003 werd een selectieve onkruidbestrijdingmachine aangekocht waarmee sindsdien buiten het voorbeeldgebied onkruid bestreden werd.
- Op de oude begraafplaatsen werden kiezelstenen verwijderd en vervangen door gras. Bezoekers worden geïnformeerd door een infobord.
- De andere begraafplaatsen worden heraangelegd.

Pepingen:

Sensibilisering 2008:

- Info Pepingen – Nr. 27 – Juni 2008 – p.14 - Art. 'Pesticiden: zonder is gezonder!' met als onderdeel van dit artikel 'Waarom zonder pesticiden'.
- Picobello, de afvalkrant van Haviland – Nr. 6 – November 2008 – p. 5, Art. 'Haviland blijft subsidiëren voor minder grasafval!' gaande over de subsidies die Haviland aanbiedt bij de aankoop van een fluisterhakselaar en mulchmaaier.

Sensibilisering 2008-2009:

- Publicatie provincie Vlaams-Brabant – 'Minder pesticiden in huis en tuin' in de gemeentelijke infozuil.
- Uitgave van de VMM – LNE – OVAM – LOGO – Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid - 'Zonder is gezonder' geen pesticiden in huis en tuin in de gemeentelijke infozuil.

Sensibilisering 2009:

- Publicatie provincie Vlaams-Brabant – 'De groene schoonmaak – tips voor een milieuvriendelijke schoonmaak' in de gemeentelijke infozuil.

4.4 sluikstorten / slui klozen

Nummer actiefiches DB 07-07_A16

Geraardsbergen (2009): Het zwerfvuilbeleid van de stad berust op drie peilers: handhaving, opruimen en sensibiliseren. Betrapte sluikstorters worden beboet via GAS of een gemeentelijk retributiereglement. Op plaatsen waar regelmatig wordt gesluikstort, worden sensibiliseringsborden geplaatst. Vrijwillige milieumeters en –peters ruimen zwerfvuil in hun woonomgeving op. In 2009 kwamen er 5 nieuwe milieupeters bij. Er worden zwerfvuilopruimcampagnes georganiseerd met scholen en jeugdbewegingen. Op 13 oktober 2009 werd door het CBS beslist vanaf 2010 2 VTE zwerfvuilopruimers in te zetten op haar grondgebied (via ILvA). Op 28 september 2009 werd een zwerfvuilcongres georganiseerd voor alle geïnteresseerde inwoners. Sprekers kwamen van de OVAM, ILvA, lokale politie en het stadsbestuur. De conclusies die uit het congres werden getrokken, worden vertaald in een grote zwerfvuilcampagne in 2010. Deze acties krijgen de nodige media-aandacht.

Spoor 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer

6.1 sanering waterbodems, ecologisch ruimingsbeheer

Nummer actiefiches DB 07-07_A28

Ninove (2009):

- onbevaarbare waterlopen worden geruimd door een aannemer in opdracht van de Stad
- langsgrachten worden door de stadsdiensten zelf geruimd.

6.3 lokale plaatsen wateroverlast

Nummer actiefiches

Galmaarden: DB 07-07_24 (wateroverlast Nemerkenries - Galmaarden)

Asse: DB 07-07_25 (wateroverlast te Herne)

Galmaarden: wateroverlast Nemerkindries - Galmaarden - is opgelost

Galmaarden (2009): de wateroverlast t.h.v. kruispunt Nemerkindries - Hollestraat: deze rioleringswerken met aanpassing en aanleg nieuwe grachten werd afgerond begin 2006.

Herne (2009): De gemeente heeft eind 2008 de onderbuising ter hoogte van betrokken kruispunt opgebroken en vernieuwd door nieuwe betonbuizen. Tijdens onderhoudswerken werd vastgesteld dat deze onderbuising deels was ingezakt en het debiet van de doorstroming daardoor sterk verminderd was.